AGATHA CHRISTIE

VELKÁ ČTYŘKA

1. KAPITOLA

Nečekaný host

Znám lidi milující plavbu přes Kanál. Muže, kteří klidně sedí na palubě, dokud člun nezakotví, potom beze spěchu posbírají zavazadla a vystoupí. Já osobně to nezvládám. V okamžiku, kdy se nalodím, se mě zmocní pocit, že mám příliš málo času na to, abych se posadil. Stěhuji kufry z místa na místo, a pokud zaskočím do salonu na jídlo, hltám je s nepříjemným pocitem, že zatímco sedím dole, člun by mohl překvapivě brzy přirazit ke břehu. Možná je to pouze důsledek krátkých dovolených během války, kdy se nám zdálo být tak důležité zajistit si místo blízko schůdků a být mezi prvními na pevnině, abychom nepromrhali vzácné minuty tří nebo pěti dnů volna.
Ono červencové ráno jsem stál u zábradlí a sledoval bílé útesy doverské. Udivovali mě cestující, kteří klidně seděli na palubě a ani pohledem nezavadili o svoji rodnou zemi. Možná byli v jiné situaci než já. Mnozí z nich si bezpochyby vyjeli pouze na víkend do Paříže, zatímco já jsem prožil poslední rok a půl na ranči v Argentině. Dařilo se mi a s manželkou jsme si užívali svobodu a snadný život na jihoamerickém kontinentu. Přesto se mi při pohledu na známé pobřeží, jež se stále více přibližovalo, stáhlo hrdlo.
Před dvěma dny jsem se vylodil ve Francii a vyřídil nějaké neodbytné obchodní záležitosti. Nyní jsem byl na cestě do Londýna. Zůstanu několik měsíců — dost času na to, abych se setkal se starými přáteli, zvláště s jedním z nich. Je to mužík s vejčitou hlavou a zelenýma očima — Hercule Poirot! Plánoval jsem si, jak ho dokonale zaskočím. V posledním dopise z Argentiny jsem se slůvkem nezmínil o zamýšlené cestě — opravdu jsem se rozhodl na poslední chvíli v důsledku jistých obchodních potíží — a mnohokrát jsem se bavil představou, jak bude potěšen a ohromen, až mě uvidí.
Věděl jsem, že on by se těžko vzdálil daleko od domova. Doby, kdy za svými případy jezdil z jednoho konce Anglie na druhý, patří minulosti. Získal si věhlas a již nedovolí, aby mu jednotlivé případy zabraly veškerý čas. Postupem času se mu dostalo postavení jakéhosi odborného poradce, detektiva-konzultanta. Vždycky se vysmíval obecně oblíbené představě lidského slídiče, který se v úžasném přestrojení vydává pronásledovat zločince a zastavuje se u každé stopy, aby ji prozkoumal.
Ne, můj milý Hastingsi, řekl by, to přenecháme Giraudovi a jeho přátelům. Hercule Poirot má vlastní metody. Řád a systém a „šedá kůra mozková“. V pohodlí vlastního křesla dokážeme spatřit detaily, jež ostatní přehlédli, a nebudeme dělat unáhlené závěry jako ten věhlasný Japp.
Nebylo třeba se strachovat, že by byl Hercule Poirot daleko v terénu. Po příjezdu do Londýna jsem si uložil zavazadla v hotelu a vydal se rovnou na starou známou adresu. V hlavě se mi rojily dojemné vzpomínky. Sotva jsem se zastavil, abych se pozdravil se svou bývalou bytnou, a už jsem vyběhl schody po dvou a zaklepal na Poirotovy dveře.
„Vstupte,“ ozval se zevnitř známý hlas.
Vešel jsem. Poirot stál tváří ke dveřím a v ruce svíral kufřík. Jakmile mě uviděl, pustil zavazadlo na zem.
„*Mon ami*, Hastingsi!“ vykřikl. „*Mon ami*, Hastingsi!“
Přihnal se ke mně a sevřel mě v široké náruči. Hovořili jsme nesouvisle a zmateně. Výkřiky, dychtivé otázky, nedokončené odpovědi, pozdravy od mé ženy, vysvětlování ohledně mojí cesty, všechno se míchalo dohromady.
„V mém starém pokoji někdo bydlí?“ zjišťoval jsem, když jsme se trochu uklidnili. „Rád bych se sem k vám zase nastěhoval.“
Výraz v Poirotově tváři se překvapivě rychle změnil. „Příteli, rozhlédněte se kolem sebe.“

Teprve nyní jsem si všiml svého okolí. U stěny stál prastarý obrovitý lodní kufr a vedle něj řada zavazadel, pečlivě seřazených podle velikosti. Závěr byl jednoznačný.
„Jedete pryč?“
„Ano.“
„Kam?“
„Do Jižní Ameriky.“
„*Cože?*“
„Ano, to je směšné, viďte. Jedu do Ria, a každý den jsem si říkal, že se vám o tom v dopise nezmíním. Oho! Jak bude drahý Hastings ohromený, až mne uvidí!“
„Ale kdy odjíždíte?“
Poirot se podíval na hodinky.
„Za hodinu.“
„Netvrdil jste, že vás nic nedokáže přimět plavit se přes oceán?“
Poirot zavřel oči a pokrčil rameny.
„Příteli, ani mi o tom nemluvte. Můj lékař mne ujišťuje, že na to člověk nezemře, a když, tak je to jen jedenkrát. Chápejte, už nikdy jsem se neměl vrátit.“
Posadil mě do křesla.
„Řeknu vám, jak se to všechno seběhlo. Víte, kdo je nejbohatší člověk na světě? Dokonce bohatší než Rockefeller? Abe Ryland.“
„Ten americký mýdlový král?“
„Přesně. Vyhledal mne jeden z jeho tajemníků. V Riu se dějí rozsáhlé, jak byste řekl, čachrymachry a mají spojitost s nějakou velkou společností. Přál si, abych celou záležitost na místě vyšetřil. Řekl jsem mu, že pokud mi sdělí všechna fakta, dostane ode mne odborný posudek. Prohlásil, že to nelze. S problematikou mne seznámí jedině na místě. Normálně by se tím vše uzavřelo. Diktovat Herculu Poirotovi, to je naprostá nestydatost. Ale nabídl mi takový obnos, že mne poprvé v životě zaujaly pouze peníze. To byla částka — hotové jmění! A ještě jedna věc mne zlákala — *vy,* drahý příteli. Poslední rok a půl jsem prožil jako velmi osamělý starý muž. Říkal jsem si, proč ne? Už mne začíná unavovat řešit neustále samé pošetilé záležitosti. Dosáhl jsem dostatečné slávy. Vezmu peníze a usadím se někde v blízkosti svého starého přítele.“
Dojal mě důkaz toho, jak si mě Poirot cení.
„Tak jsem se rozhodl,“ pokračoval, „a za hodinu musím odjet, abych chytil vlak k lodi. Jedna z malých životních ironií, že? Ale musím se vám, Hastingsi, přiznat, že nebýt tak vysoké nabídky, asi bych váhal, protože jsem začal trochu pátrat na vlastní pěst. Řekněte mi, co se obecně myslí pod pojmem ‚Velká čtyřka'?“
„Řekl bych, že to pochází z Versailleské konference a potom je tu Velká čtyřka filmového světa.“
„Chápu,“ řekl zamyšleně. „Víte, setkal jsem se s tímto označením za jistých okolností, na něž se ani jedno z vašich vysvětlení nedá použít. Zdá se, že označuje mezinárodní zločinecký gang nebo něco takového. Jenže...“
„Jenže co?“ zeptal jsem se, když se odmlčel.
„Jenže si myslím, že jde o něco velkého. Je to jen můj pocit, nic víc. Ach, musím teď dokončit balení. Čas pokročil.“
„Nejezděte,“ naléhal jsem. „Zrušte rezervaci a odcestujte až se mnou.“
Poirot vstal a káravě se na mě podíval.
„Ach, vy to nechápete! Dal jsem slovo, rozumíte — slovo Hercula Poirota. Teď mne nemůže zastavit nic jiného než otázka života a smrti.“
„A to se asi nestane,“ zamumlal jsem smutně. „Pokud se v jedenáct hodin ‚neotevřou dveře a nevstoupí nečekaný host'.“

Vyslovil jsem to staré říkadlo s lehkým smíchem a vzápětí se v nastalém tichu ozvaly z vedlejšího pokoje nějaké zvuky.
„Co se děje?“ vykřikl jsem.
„*Mafoi!*“ zvolal Poirot. „Jako by byl ten váš nečekaný host v mé ložnici.“
„Ale jak by se tam dostal? Nevedou tam jiné dveře než ty z této místnosti.“
„Hastingsi, máte skvělou paměť. A teď dedukce.“
„Okno! Takže je to lupič? Musel by mít za sebou náročný výstup — řekl bych, že to je téměř nemožné.“
Vstal jsem a zamířil přímo k ložnici. Zastavily mě zvuky, jak na druhé straně kdosi tápal po klice.
Dveře se pomalu otevřely. Na prahu stál nějaký muž. Byl pokrytý od hlavy k patě prachem a blátem, měl úzkou a na kost vyhublou tvář. Okamžik na nás zíral, potom se zapotácel a padl.
Poirot k němu přispěchal, za okamžik vzhlédl a požádal mě: „Brandy... rychle.“
Nalil jsem trochu alkoholu do sklenky a přinesl ji. Poirotovi se podařilo vpravit neznámému do úst pár kapek. Společně jsme ho zvedli a přesunuli na gauč. Za několik minut otevřel oči a nepřítomným pohledem se rozhlédl kolem sebe.
„Co si přejete, *monsieur?*“ zeptal se Poirot.
Muž promluvil podivně mechanickým hlasem: „Pan Hercule Poirot, Farraway Street 14.“
„Ano, ano. To jsem já.“
Neznámý jako by nerozuměl a pouze opakoval přesně stejným tónem: „Pan Hercule Poirot, Farraway Street 14.“
Poirot se mu snažil položit pár otázek. Muž buď neodpověděl vůbec, nebo opakoval svou první větu. Poirot mi dal znamení, abych zatelefonoval.
„Zařiďte, aby sem přišel doktor Ridgeway.“
Lékař byl naštěstí doma, což bylo hned za rohem. Uběhlo jen pár minut, než vtrhl do pokoje.
„Co se to tu děje?“
Poirot mu všechno v krátkosti vysvětlil a doktor začal vyšetřovat našeho neznámého návštěvníka, který jako by nás ani lékaře nevnímal.
„Hmmm!“ zabručel doktor Ridgeway, když pacienta prohlédl. „Podivný případ.“
„Mozková horečka?“ napadlo mě.
Lékař okamžitě opovržlivě zasupěl.
„Mozková horečka! Mozková horečka! Nic takového není. Výmysl romanopisců. Ne, ten muž utrpěl nějaký šok. Přišel sem poháněn utkvělou představou nalézt pana Hercula Poirota, Farraway Street 14 a mechanicky ta slova opakuje, aniž vůbec ví, co znamenají.“
„Afázie?“ vyhrkl jsem dychtivě.
Tentokrát nezafuněl tak hněvivě. Neodpověděl, ale podal neznámému papír a tužku.
„Uvidíme, co si s tím počne,“ podotkl.
Muž chvíli nedělal vůbec nic, potom náhle začal horečnatě psát. Stejně prudce přestal a nechal papír s tužkou padnout na zem. Doktor je zvedl a potřásl hlavou.
„Nic. Jen mnohokrát načmáraná číslice 4, pokaždé větší než ta předcházející. Předpokládám, že chtěl napsat číslo vašeho domu. To je zajímavý případ, velmi zajímavý. Nemohli byste ho tady nechat do dnešního odpoledne? Musím teď do nemocnice, ale po obědě se vrátím a postarám se o něj. Je to příliš zajímavý případ, než abych ho ztratil z očí.“
Vysvětlil jsem mu, že Poirot odjíždí a já že ho mám doprovázet do Southamptonu.
„To je v pořádku. Nechte toho muže tady. Neprovede žádnou neplechu. Trpí naprostým vyčerpáním. Nejspíš bude příštích osm hodin spát. Promluvím si s tou vaší skvělou paní domácí a požádám ji, aby na něj dohlédla.“
A doktor Ridgeway vyrazil z pokoje, rychle jako obvykle. Poirot dokončil balení, přičemž nespouštěl jedno oko z hodin.

„Ten čas tak neuvěřitelně letí. Takže, Hastingsi, abyste neřekl, že jsem vás tu nechal bez úkolu. Nejúžasnější problém. Muž z neznáma. Kdo to je? Čím je? Ach, *sapristi,* dal bych dva roky života za to, aby má loď odplouvala až zítra, a ne dnes. Máme tady něco velmi záhadného, velmi zajímavého. Ovšem na to musí být čas... *čas.* Může trvat dny, možná měsíce, než bude schopen prozradit, co nám přišel povědět.“
„Vynasnažím se, Poirote,“ ujistil jsem ho. „Pokusím se vás dobře nahradit.“
„A-ano.“
Jeho odpověď mě zarazila, protože v ní zazněly pochybnosti. Vzal jsem do ruky ten kus papíru.
„Kdybych psal příběh,“ poznamenal jsem lehce, „spojil bych tohle s vaším posledním výstřelkem a nazval bych to *Záhada Velké čtyřky.“* Během řeči jsem poklepával na tužkou psané číslice.
Ohromilo mě, když se náš nemocný náhle probral ze strnulosti, posadil se a prohlásil zřetelně a jasně: „Li Čang Jen.“
Vypadal jako prudce probuzený spáč. Poirot mi gestem naznačil, abych mlčel. Cizinec pokračoval. Mluvil jasným, vysokým hlasem a cosi v jeho projevu ve mně vyvolalo pocit, že cituje z nějaké zprávy nebo přednášky.
„Li Čang Jena lze považovat za mozek Velké čtyřky. On je silou, jež přichází s nápady a vše řídí. Proto jsem ho pojmenoval Číslo jedna. U Čísla dvě je zřídka uváděno jméno. Bývá symbolizován přeškrtnutým písmenem S — znakem dolaru — nebo dvěma pruhy a hvězdou. Z toho se dá usuzovat, že se jedná o Američana a že představuje moc bohatství. Nelze pochybovat, že Číslo tři je žena, a to Francouzka. Možná že patří mezi sirény *demi-monde,* nicméně nedá se to tvrdit s jistotou. Číslo čtyři -“
Hlas se mu zatřásl a zlomil. Poirot se nahnul dopředu.
„Ano,“ vybízel ho dychtivě, „Číslo čtyři?“
Upíral oči na mužovu tvář. Jako by neznámého opanovala hrůza, obličej měl znetvořený a pokroucený.
„*Ničitel“* vydechl. Projela jím křeč a padl v smrtelných mdlobách.
„*Mon Dieu!“* zašeptal Poirot. „Takže jsem měl pravdu. Měl jsem pravdu.“
„Myslíte -“
„Odneste ho do mé ložnice,“ přerušil mě. „Pokud chci stihnout vlak, nemohu už ztratit ani minutu. Ne že bych ho chtěl chytit. Ach, nechal bych ho s jasnou hlavou ujet! Ale dal jsem slovo. Do toho, Hastingsi!“
Zanechali jsme záhadného návštěvníka v péči paní Pearsonové, odjeli na nádraží a jen taktak jsme stihli vlak. Poirot střídavě mlčel a hovořil. Seděl a zíral z okna jako muž uzavřený ve světě snů, zjevně nevnímal ani slovo z toho, co jsem mu říkal. Náhle celý ožil, zasypal mě rozkazy a příkazy, naléhal, že je nutné zasílat radiogramy.
Projeli jsme Wokingem a seděli jsme dlouho mlčky. Vlak samozřejmě projížděl až do Southamptonu, ale právě teď stál na červenou.
„Ach! *Sacré mille tonnerres!“* vykřikl náhle Poirot. „To jsem ale pitomec. Konečně to vidím jasně. Vlak určitě zastavili všichni svatí. Vyskočte, Hastingsi. Říkám vám, jen skočte.“
V mžiku otevřel dveře a dopadl vedle kolejiště.
„Vyhoďte ven kufry a hop.“
Poslechl jsem. Právě včas. Přistál jsem vedle něj v okamžiku, kdy se dal vlak do pohybu.
„A teď, Poirote,“ ohradil jsem se podrážděně, „mi snad povíte, co to má znamenat.“
„Milý příteli, zahlédl jsem světlo.“
„To mi to opravdu osvětluje,“ odpověděl jsem.
„Mělo by,“ podotkl Poirot, „ovšem obávám se, velmi se obávám, že nikoliv. Jestli se můžete ujmout těchto zavazadel, myslím, že zvládnu zbytek.“

2. KAPITOLA

Muž z ústavu pro choromyslné

Vlak naštěstí zastavil nedaleko nádraží. Zakrátko jsme došli ke garáži, kde jsme si pronajali automobil a o půl hodiny později jsme se vraceli co nejrychleji do Londýna. A teprve tehdy se Poirot uráčil uspokojit moji zvědavost.
„Nechápete to? Také jsem tomu nerozuměl. Ale nyní ano. Hastingsi, *měl jsem být odstraněn z cesty.*“
„Jakže!“
„Ano. Velmi chytře. Jak místo, tak způsob byly vybrány s velkou znalostí a ostrovtipem. Obávali se mne.“
„Kdo?“
„Ti čtyři géniové, co se spolčili, aby podnikali za hranicí zákona. Číňan, Američan, Francouzka a — ještě jeden. Proste pánaboha, Hastingsi, abychom dorazili včas.“
„Myslíte, že našemu návštěvníkovi hrozí nebezpečí?“
„Jsem si tím jistý.“
Uvítala nás paní Pearsonová. Zarazili jsme ohromenou tirádu, kterou při pohledu na Poirota spustila, a požádali jsme ji o informace. Zněly konejšivě. Nikdo tu nebyl, náš host o sobě nedal vědět.
Oddechli jsme si a vydali se nahoru. Poirot prošel prvním pokojem a vešel do ložnice. Potom na mě zavolal podivně rozčileným hlasem.
„Hastingsi, je mrtvý.“
Běžel jsem k němu. Muž ležel tak, jak jsme ho zanechali, ovšem nežil, a to už nějakou dobu. Pospíchal jsem pro lékaře. Věděl jsem, že se Ridgeway ještě nevrátil. Téměř okamžitě jsem sehnal jiného a přivedl ho s sebou.
„Je mrtvý, chudák. Tulák, kterého jste znali?“
„Tak nějak,“ odpověděl vyhýbavě Poirot. „Doktore, co bylo příčinou smrti?“
„Těžko říct. Možná nějaký záchvat. Patrné známky udušení. Tady není plyn, že?“
„Ne, pouze elektřina, nic jiného.“
„A obě okna jsou dokořán. Řekl bych, že je mrtvý asi dvě hodiny. Oznámíte to na správná místa, viďte?“
Odešel. Poirot vyřídil nezbytné telefonáty. Nakonec, k mému překvapení, zavolal našemu příteli inspektoru Jappovi a požádal ho, zda by mohl přijít.
Náhle vešla paní Pearsonová, oči navrch hlavy.
„Je tady nějakej člověk z Hanwellu — z blázince. No todle! Mám ho přivíst?“
Souhlasili jsme a za chvilku uvedla statného muže v uniformě.
„Dobrej, pánové,“ pozdravil zvesela. „Mám důvod si myslet, že tady máte jednoho mýho ptáčka. Frnknul včera v noci.“
„*Byl* tady,“ poznamenal tiše Poirot.
„Hele, přece zase nefouknul?“ zeptal se ošetřovatel s jistým zájmem.
„Je mrtvý.“
V mužově tváři se zračila ze všeho nejvíc úleva.
„No neříkejte! Teda, podle mýho je to tak pro všecky nejlepší.“
„Byl — nebezpečný?“
„Myslíte, esli byl vrahoun? To ne. Dost neškodnej. Silnej stihomam. Hromada tajnejch čínskej společenství, co se ho pokoušely dostat. Všicky sou stejný.“
Otřásl jsem se.

„Jak dlouho byl zavřený?“ chtěl vědět Poirot.
„Tak dva roky.“
„Ach, ano,“ řekl Poirot tiše. „Nikoho nikdy nenapadlo, že by mohl být — zdravý?“
Zřízenec se zasmál.
„Dyby byl normální, co by dělal v blázinci? Víte, všicky tvrděj, že sou zdraví.“
Na to Poirot neodpověděl a odvedl muže podívat se na tělo. Ten mrtvého okamžitě poznal.
„To je von, určitě,“ prohlásil ošetřovatel lhostejně. „Legrační chlápek, že jo? Teda, pánové, teď bych měl asi jít a zařídit všecko, co se v takovým případě má. Nechcem vás s mrtvolou dlouho votravovat. Esli bude ňáký soudní vyšetřování, podle mýho se toho budete muset zúčastnit. Dobrej den, pane.“
S poněkud neohrabanou poklonou se odšoural z pokoje.
Za pár minut dorazil Japp. Inspektor Scotland Yardu byl jako vždy čilý a upravený.
„Tak jsem tady, pane Poirote. Co pro vás můžu udělat? Myslel jsem, že jste vyrazil někam na korálové pobřeží. Nebo teprve pojedete?“
„Můj milý Jappe, rád bych věděl, jestli jste se někdy setkal s tímto mužem.“
Odvedl kriminalistu do ložnice. Inspektor zmateně zíral na mrtvolu na posteli.
„Podívám se — je mi nějak povědomý — jsem taky na svoji paměť hrdý. Ale, proboha, to je Mayerling! Chlápek z tajné služby, ne od nás. Před pěti lety odjel do Ruska. Už o něm nikdo neslyšel. Mysleli jsme, že ho oddělali bolšáni.“
„Vše do sebe zapadá,“ poznamenal Poirot poté, co Japp odešel. „Až na fakt, že toto vypadá na přirozenou smrt.“
Stál nad nehybným tělem a díval se na ně s nespokojeným výrazem ve tváři. V závanu větru se rozlétla záclona a Poirot prudce vzhlédl.
„Hastingsi, předpokládám, že jste otevřel okna, když jste ho uložil.“
„Ne, neotevřel,“ odpověděl jsem. „Pokud si vzpomínám, byla zavřená.“
Poirot náhle zvedl hlavu.
„Zavřená — a nyní jsou otevřená. Co to může znamenat?“
„Někdo se tudy dostal dovnitř,“ napadlo mne.
„Možná,“ souhlasil Poirot, ale znělo to nepřítomně a nepřesvědčivě. Za minutu za dvě prohlásil:
„Hastingsi, to není přesně to, co jsem měl na mysli. Kdyby bylo otevřené pouze jedno okno, tak by mě to tak nezaujalo. Ale zaráží mě, že jsou dokořán obě.“
Vyrazil do vedlejšího pokoje.
„I okno v obývacím pokoji je otevřené. Ale my jsme ho zavřeli. Ach!“
Sklonil se nad nebožtíkem a zevrubně zkoumal koutky mužových úst. Vtom vzhlédl.
„Hastingsi, nasadili mu roubík. Umlčeli ho a potom otrávili.“
„Dobré nebe!“ vykřikl jsem ohromeně. „Řekl bych, že nám o tom víc prozradí pitva.“
„Nic nezjistí. Zabilo ho to, že vdechl koncentrovaný kyanovodík. Vrah mu ho přiložil přímo pod nos a zase odešel. Ovšem předtím otevřel všechna okna. Kyselina kyanovodíková je nesmírně těkavá, ale je výrazně cítit po hořkých mandlích. Beze stopy zápachu, který by lékaře varoval, a bez podezření na násilný čin by smrt prohlásili za přirozenou. Takže tento muž, Hastingsi, byl u tajné služby. A před pěti léty zmizel v Rusku.“
„Poslední dva roky trávil v blázinci,“ upozornil jsem. „Ale co ty tři předtím?“
Poirot potřásl hlavou a chytil mě za paži. „Hodiny, Hastingsi, podívejte se na ty hodiny.“
Sledoval jsem jeho pohled na krbovou římsu. Ručičky se zastavily ve čtyři hodiny.
„*Mon ami,* někdo si s nimi hrál. Měly ještě tři dny běžet. Natahují se jednou za osm dní, chápete?“
„Ale proč by chtěl někdo něco takového udělat? Snad vytvořit falešnou stopu, že ke zločinu došlo ve čtyři hodiny?“

„Ne, ne. Přehodnoťte své myšlenky, *mon ami*. Zapojte svoji šedou kůru. Jste Mayerling. Třeba něco zaslechnete a pochopíte, že je váš osud zpečetěn. Máte pouze čas nechat znamení. Čtyři hodiny, Hastingsi. Číslo čtyři, *Ničitel.* Ach! Nápad!“
Spěchal do vedlejší místnosti a popadl telefon. Požádal o spojení s Hanwellem.
„To je léčebna, ano? Prý u vás dnes došlo k útěku? Co říkáte? Okamžíček, jestli dovolíte. Mohl byste to zopakovat? Ach! *Parfaitementl“*
Položil sluchátko a otočil se ke mně.
„Slyšel jste, Hastingsi? *Žádný útěk.“*
„Ale co ten muž, který přišel — ošetřovatel?“
„Divil bych se... velmi bych se divil.“
„Myslíte — ?“
„Číslo čtyři — Ničitel.“
Zkoprněle jsem na Poirota zíral. Za minutu za dvě jsem byl schopný slova:
„Příště ho poznáme, všude, to je jistá věc. Taková hodně výrazná osobnost.“
„Opravdu, *mon ami?* Neřekl bych. Je statný, drsný s ruměným obličejem, má mohutný knír a chraplavý hlas. Teď už nebude ani jedna z těch věcí pravda, a co se zbytku týká — má nijaké oči, nepopsatelné uši a dokonalou zubní protézu. Identifikace není tak jednoduchá záležitost, jak se vám zdá. Příště -“
„Myslíte, že bude nějaké příště?“ přerušil jsem ho.
Poirot se zatvářil velice smutně.
„To je souboj na život a na smrt, *mon ami.* Vy a já na jedné straně a Velká čtyřka na druhé. Vyhráli první hru, ovšem jejich plán vyřadit mne jim neprojde a do budoucnosti musejí s Herculem Poirotem počítat!“

3. KAPITOLA

Dozvídáme se víc o Li Čang Jenovi

Den dva po návštěvě falešného ošetřovatele z ústavu jsem žil v naději, že by se mohl vrátit, a odmítal jsem byť na okamžik opustit byt. Podle mého neměl důvod podezírat nás, že jsme odhalili jeho masku. Říkal jsem si, že by mohl přijít a pokusit se odnést tělo, ale Poirot si z mého závěru dělal posměšky.

„*Mon ami*, „ prohlásil, „pokud chcete, můžete tu sedět a čekat na svého holuba na střeše, ale já tím nebudu marnit čas.“

„Proč potom, Poirote, vůbec riskoval tím, že sem přišel? Jeho návštěva má nějaký smysl, jestliže se sem chtěl později vrátit pro tělo. Aspoň by odstranil důkazy proti sobě. Ovšem takhle se nezdá, že by něco získal.“

Poirot pokrčil rameny svým typicky galským způsobem. „Hastingsi, nedíváte se na to očima Čísla čtyři,“ upozornil mě. „Mluvíte o důkazech, ale co proti němu máme? Pravda, máme mrtvolu, ale nemůžeme ani dokázat, že byl ten člověk zavražděný — kyanovodík, je-li vdechnut, nelze odhalit. Dále nemůžeme nalézt svědka, který by viděl někoho vejít v naší nepřítomnosti do tohoto bytu, a nezjistili jsme nic o pohybu našeho zesnulého přítele Mayerlinga...

Ne, Hastingsi, Číslo čtyři nezanechal žádné stopy a je si toho vědom. Jeho návštěvu můžeme nazvat obhlídkou. Možná se chtěl pouze ujistit, že je Mayerling mrtev, ale podle mého je mnohem pravděpodobnější, že si přišel prohlédnout Hercula Poirota a pohovořit si s protivníkem, jehož se musí bát.“

Poirotovo zdůvodnění mi připadalo jako obvykle samolibé, ale rozhodl jsem se nepřít se s ním.

„A co soudní šetření?“ zeptal jsem se. „Předpokládám, že tam všechno jasně vysvětlíte a dáte policii přesný popis Čísla čtyři.“

„A k čemu? Můžeme něčím ohromit koronera a porotu vašich solidních Britů? Má váš popis Čísla čtyři nějakou cenu? Ne, budeme je muset nechat označit to za ‚náhodné úmrtí' a možná, i když v to příliš nedoufám, si náš chytrý vrah poklepe na rameno, že Hercula Poirota v prvním kole porazil.“

Měl, jako obvykle, pravdu. Muže z ústavu jsme již neviděli a šetření, při němž jsem svědčil, zatímco Poirot tam ani nešel, nevzbudilo zájem veřejnosti.

Protože Poirot kvůli plánované cestě do Jižní Ameriky ještě před mým příjezdem uzavřel všechny záležitosti, neměl nyní po ruce žádný případ. Ačkoliv trávil většinu času doma, nic jsem se od něj nedozvěděl. Vysedával zabořený v křesle a nevnímal mé pokusy zavést hovor.

Až jednoho rána asi týden po vraždě se mě zeptal, jestli by mi nevadilo doprovodit ho na jakousi zamýšlenou návštěvu. Měl jsem radost, protože jsem považoval za chybu, že se snaží vyřešit všechno naprosto sám, a chtěl jsem s ním případ probrat. Ale odmítal hovořit. Dokonce mi ani neodpověděl na otázku, kam jedeme.

Poirot je velmi rád záhadný. Nikdy se do poslední možné chvíle nepodělí byť o střípek informace. V tomto případě jsme jeli vlakem a dvěma autobusy na jedno z nejdepresivnějších londýnských předměstí a teprve tady se konečně uvolil všechno mi vysvětlit.

„Jdeme, Hastingsi, navštívit muže, který ví nejvíc ze všech lidí v Anglii o podzemním životě Číny.“

„Skvělé! Kdo to je?“

„Člověk, o němž jste nikdy neslyšel — pan John Ingles. Ve skutečnosti je to státní úředník průměrného intelektu na odpočinku, s domem plným čínských zajímavostí, jimiž nudí své

přátele a známé. Nicméně mne lidé, kteří by to měli vědět, ujistili, že jediný muž, schopný dát mi informace, jež hledám, je tento John Ingles.“
Za pár okamžiků jsme kráčeli po schodech vily U vavřínů, jak se Inglesův domov jmenoval. Nezahlédl jsem jediný vavřínový keř, z čehož jsem usoudil, že dům byl pojmenován podle obvykle nejasného předměstského systému.
Otevřel nám čínský sluha s nehybnou tváří a uvedl nás ke svému pánovi. Pan Ingles měl hranatou postavu, zažloutlou pleť, hluboko posazené oči, v nichž se zračila hloubavá povaha. Vstal, aby nás přivítal, přičemž odložil otevřený dopis, který právě držel v ruce. Vrátil se k němu, jakmile se s námi pozdravil.
„Nechcete se posadit? Hasley mi říkal, že sbíráte nějaké informace a že bych vám mohl být nápomocen.“
„Je to tak, *monsieur*. Víte něco o muži jménem Li Čang Jen?“
„To je podivné, skutečně velmi podivné. Jak jste se o tom člověku dozvěděli?“
„Takže ho znáte?“
„Jednou jsem se s ním setkal. A něco o něm vím — i když ne tolik, kolik bych chtěl. Ovšem překvapuje mě, že ještě někdo jiný v Anglii o něm vůbec slyšel. Je to svým způsobem významná osoba — kasta mandarínů a to všechno, víte -, ale to není jádro pudla. Máme oprávněné důvody předpokládat, že on je mužem za tím vším.“
„Za čím?“
„Za vším. Celosvětovým nepokojem, potížemi s dělníky všech národností a revolucemi, které z toho občas vypuknou. Existují lidé, a nejsou to žádní panikáři, kteří vědí, o čem mluví. Tvrdí, že vším hýbá síla, jejímž cílem není nic menšího než rozklad civilizace. Víte, mnohé události v Rusku naznačují, že Lenin a Trockij byli pouhými figurkami, jejichž postup diktoval a řídil jiný mozek. Nemám žádný důkaz, který byste uznali, ale jsem si zcela jistý, že ten mozek patřil Li Čang Jenovi.“
„Ale jděte,“ ohradil jsem se. „Není to poněkud přehnané? Jak by nějaký Číňan mohl pohnout ledy v Rusku?“
Poirot se na mě podrážděně zamračil.
„Pro vás, Hastingsi,“ podotkl, „je přehnané vše, co není plodem vaší představivosti. Co se mne týká, souhlasím s tímto pánem. Ale prosím vás, *monsieur*, pokračujte.“
„Nemůžu vám říct přesně, co předpokládá, že z toho všeho vyzíská,“ rozhovořil se opět pan Ingles, „ale usuzuji, že trpí nemocí, jež zachvátila velké mozky od dob Akbara a Alexandra až po Napoleona — touhou po moci a pocitem osobní nadřazenosti. Až do moderní doby byla k dobytí potřeba vojenská síla, ovšem v tomto nepokojném století může člověk jako Li Čang Jen použít jiné prostředky. Mám důkazy, že disponuje neomezenými finančními zdroji na korupci a propagandu. Existují i náznaky, že ovládá vědecké síly mnohem mocnější, než o jakých svět sní.“
Poirot sledoval Inglesův výklad s naprostým zaujetím.
„A v Číně?“ zeptal se. „Působí i tam?“
Druhý muž horlivě přikývl.
„Nemám na to důkazy, s nimiž bych uspěl u soudu,“ vysvětloval pan Ingles, „svěřuji se vám jen s vlastními poznatky. Znám se osobně s každým člověkem, který v současné Číně něco znamená, takže vám říkám: Muži, kteří se nejvíce pohybují na veřejnosti, jsou nevýznamné osobnosti nebo naprosté nuly. Loutky, jež tančí podle toho, jak ruka jejich pána hýbá drátky. A to je Li Čang Jenova ruka. Jeho mozek v současnosti ovládá celý Východ. Východu nerozumíme — a nikdy nebudeme. Ale Li Čang Jen je jeho hybnou silou. Ne že by se předváděl na veřejnosti, to vůbec ne. Nikdy neopouští svůj pekingský palác. Ale tahá za nitky. Tak to je — tahá za nitky a kdesi daleko se dějí věci.“
„A není nikdo, kdo by se mu postavil?“ zeptal se Poirot.
Pan Ingles se naklonil dopředu.

„Během posledních čtyř let se o to pokusili čtyři lidé," řekl pomalu, „charakterní, čestní, velmi inteligentní. Každý z nich mu mohl časem zkřížit plány." Odmlčel se.
„Takže?" vyzvídal jsem.
„Jsou mrtví. Jeden napsal článek, v němž se zmínil o Li Čang Jenovi ve spojitosti s nepokoji v Pekingu, a za dva dny ho někdo ubodal na ulici. Jeho vraha nikdy nedopadli. Přečiny dalších byly podobné. V projevu, v článku nebo v rozhovoru uvedli Li Čang Jenovo jméno v souvislosti s nepokoji nebo povstáními a do týdne zemřeli. Jeden byl otráven, druhý zemřel na choleru — ojedinělý případ, žádná epidemie. Třetího našli mrtvého v posteli, ovšem příčina smrti nebyla stanovena. Lékař, který viděl tělo, mi říkal, že bylo popálené a zkroucené, jako by jím prošel neuvěřitelně silný elektrický proud."
„A Li Čang Jen?" zeptal se Poirot. „Přirozeně k němu nevede žádná stopa, ovšem nechybějí náznaky, že?"
Pan Ingles pokrčil rameny.
„Oh, náznaky. Ano, jistě. Dokonce jsem našel člověka ochotného promluvit — skvělého mladého čínského chemika, Li Čang Jenova chráněnce. Mladík ke mně jednoho dne přišel. Viděl jsem, že je na pokraji nervového zhroucení. Naznačil mi, že se v podzemí Li Čang Jenova paláce účastnil experimentů na kuliích, konaných pod mandarínovým vedením, při nichž se tím nejodpornějším způsobem pohrdalo lidským životem a utrpením. Chemik byl s nervy úplně pryč a prožíval stav naprosté hrůzy. Uložil jsem ho v podkroví s tím, že ho druhý den vyslechnu. To bylo ode mne samozřejmě hloupé."
„Jak ho dostali?" naléhal Poirot.
„To se nikdy nedozvím. Tehdy v noci jsem se probudil a dům byl v plamenech. Měl jsem štěstí, že jsem si zachránil holý život. Při vyšetřování se zjistilo, že v horním patře vypukl oheň neuvěřitelné síly. Z mého mladého přítele zbyl jen popel."
Z dychtivosti, s níž mluvil, jsem pochopil, že se pan Ingles dostal na své oblíbené téma. On si také zjevně uvědomil, že se nechal unést, a omluvně se zasmál.
„Ovšem nemám samozřejmě žádné důkazy," pokračoval, „a vy, stejně jako ostatní, mi jen povíte, že mám brouka v hlavě."
„Naopak," ujistil ho Poirot tiše, „máme všechny důvody vašemu vyprávění věřit. My sami se o Li Čang Jena dosti zajímáme."
„Je velmi zvláštní, že o něm víte. Nedovedu si představit, že by o něm v Anglii vůbec někdo slyšel. Rád bych věděl, jak jste se o něm doslechl vy — pokud to není indiskrétní."
„Ani v nejmenším, *monsieur*. V mém bytě hledal úkryt nějaký muž. Byl v silném šoku, přesto se mu podařilo říci dost, abychom se o Li Čang Jena začali zajímat. Popsal čtyři lidi — Velkou čtyřku. Organizaci, o jaké se nám doposud ani nezdálo. Číslo jedna je Li Čang Jen, Číslo dvě neznámý Američan, Číslo tři rovněž neznámá Francouzka, Číslo čtyři můžeme nazvat popravčím celé organizace — *Ničitelem.* Můj informátor zemřel. Povězte mi, *monsieur,* znáte vůbec to označení? Velká čtyřka."
„Nikoliv ve spojení s Li Čang Jenem. Ne, to nemůžu tvrdit. Ale nedávno jsem o ní slyšel, nebo četl — a rovněž v nezvyklé spojitosti. Ach, už to mám."
Vstal a přistoupil k vykládanému lakovanému kabinetu, nejnádhernějšímu kousku, jaký jsem kdy viděl. Vrátil se s dopisem v ruce. „Tady. Zpráva od starého mořského vlka, s nímž jsem se kdysi seznámil v Šanghaji. Teď bych řekl, že je z něj zpustlý starý ztracenec s plačtivou opičkou. Tohle jsem přičítal na vrub alkoholickému blouznění." Četl nahlas:
„*Drahý pane,*
možná se na mě nepamatujete, ale jednou jste pro mě udělal v Šanghaji dobrý skutek. Udělejte teď ještě jeden. Musím mít peníze, abych mohl zmizet ze země. Jsem tady dobře schovaný, doufám, ale každým dnem mě můžou dostat. Tedy myslím tím Velkou čtyřku. Je to otázka života a smrti. Mám spoustu peněz, ale neodvažuju si je vyzvednout, protože mám

strach, že bych se jim prozradil. Pošlete mi pár stovek v bankovkách. Čestně vám je vrátím. Přísahám.
Váš služebník, pane,
Jonathan Whalley
Datováno v Žulovém domku, Hoppaton, Dartmoor. Bohužel jsem to považoval za poněkud drsný způsob, jak mě připravit o pár set liber, které můžu těžko ušetřit. Pokud vám to k něčemu bude...“ Napřáhl ruku s dopisem.
„*Je vous remercie, monsieur.* Vyrazím do Hoppatonu *a l'heure méme.*“
„Nuže, to je vskutku zajímavé. Předpokládám, že mohu jet s vámi. Nějaké námitky?“ chtěl vědět Ingles.
„Vaše společnost mi bude potěšením, ovšem musíme se okamžitě vydat na cestu. Nesmíme přece do Dartmooru dojet po setmění.“
John Ingles nás nezdržel déle než pár minut a zanedlouho jsme seděli ve vlaku, opouštějícím nádraží Paddington směrem na západ. Hoppaton byla malá vesnice, schoulená v dolíku přímo na okraji vřesoviště. Museli jsme jet z Moretonhampsteadu ještě skoro patnáct kilometrů. Dorazili jsme kolem osmé večer, ale protože byl červenec, ještě zdaleka nenastal soumrak.
Projížděli jsme úzkou venkovskou silnicí a zastavili jednoho starého vesničana, abychom se ho zeptali na cestu.
„Žulovej domek,“ řekl stařík zamyšleně, „chcete do Žulovýho domku, jo?“
Ujistili jsme ho, že přesně tam chceme.
Starý muž ukázal na malou šedou chaloupku na konci ulice.
„To je ten domek. Chcete mluvit s inspektorem?“
„Jakým inspektorem?“ zeptal se Poirot ostře. „Co tím míníte?“
„Takže ste vo tom mordu eště neslyšeli? Asi to je řácká hrůza. Prej kaluže krve.“
„*Mon Dieu!*“ zamumlal Poirot. „Musím s tím vaším inspektorem okamžitě mluvit.“
Za pět minut jsme se seznámili s inspektorem Meadowsem. Zpočátku se choval poněkud mrazivě, ale jakmile uslyšel magické jméno inspektora Jappa ze Scotland Yardu, roztál.
„Ano, pánové. Byl zavražděn dnes ráno. Hrozná věc. Telefonovali do Moretonu. Okamžitě jsem přijel. Zpočátku to vypadalo záhadně. Starý muž — víte, bylo mu kolem sedmdesáti, a jak jsem slyšel, rád se napil — ležel v obývacím pokoji na zemi. Na hlavě měl modřinu a hrdlo podříznuté od ucha k uchu. Všude plno krve, to si dovedete představit. Žena, co mu vařila, Betsy Andrewsová nám řekla, že její pán měl několik čínských figurek z jadeitu, o nichž jí tvrdil, že mají velkou cenu. A ty zmizely. Samozřejmě to vypadalo jako napadení a loupež, ale při vyšetřování se objevily všechny možné těžkosti. Ten starý chlápek měl v domě dva lidi — Betsy Andrewsovou z Hoppatonu a drsného sluhu Roberta Granta. Grant šel na farmu pro mléko, což dělal každý den, a Betsy si šla ven popovídat se sousedkou. Odskočila si jen na dvacet minut — mezi desátou a půl jedenáctou. A právě tehdy muselo dojít k vraždě. Grant ve šel do domu první, a to zadním vchodem, který zůstal otevřený — tady nikdo dveře nezamyká, aspoň ne během dne -, uložil mléko do špižírny a šel si do svého pokoje přečíst noviny a zakouřit si. Netušil, že se událo něco neobvyklého — tedy tak to tvrdí. Potom přichází Betsy, jde do obýváku, vidí, co se stalo, a zaječí, že by to probudilo mrtvého. Všechno působí pravdivě. Někdo vešel dovnitř, zatímco ti dva byli pryč, a toho ubohého stařík oddělal. Ale hned mě napadlo, že to musí být pěkně chladnokrevný chlápek. Musel přijít touhle ulicí, nebo se plížit přes zadní zahrádky. Žulový domek je ze všech stran obklopený dalšími domy, jak vidíte. Jak to, že ho nikdo nezahlédl?“
Inspektor se s rozmáchlým gestem odmlčel.
„Aha, už chápu, kam míříte,“ řekl Poirot. „A dál?“
„No, pane, podezřelé, řekl jsem si, pochybné. A začal jsem se rozhlížet kolem sebe. Tak ty jadeitové sošky. Předpokládal by vůbec obyčejný tulák, že mají cenu? Tak jako tak by bylo

naprosté šílenství udělat něco podobného za bílého dne. Myslíte, že by ten stařec křičel o pomoc?“
„Řekl bych, inspektore,“ ozval se pan Ingles, „že tu modřinu na hlavě mu vrah způsobil před smrtí.“
„Zcela správně, pane. Pachatel ho nejdřív omráčil a potom podřízl. To je jasné. Ale jak, k čertu, přišel a zmizel? V takhle malých vesnicích si cizince hned všimnou. Náhle mě napadlo — nikdo nepřišel. Pořádně jsem se rozhlédl kolem. Noc předtím pršelo a objevil jsem zřetelné otisky bot do a z kuchyně. V obývacím pokoji byly jen dva druhy stop, protože Betsy Andrewsová zůstala stát u dveří. Stopy po pantoflích pana Whalleye a botách ještě jednoho muže. Ten druhý šlápl do kaluže krve a rozšlapal ji kolem. Otisky vedly do kuchyně, ale dál už ne. Bod číslo jedna. Na překladu nade dveřmi Roberta Granta byla slabá krvavá šmouha. To je bod číslo dvě. A číslo tři: Když jsem vzal Grantový boty, které si předtím zul, a porovnal jsem je s otisky, dokonale sedly. Tohle je domácí záležitost. Uvalil jsem na Granta vazbu a co si myslíte, že jsem našel v jeho cestovní kabele? Jadeitové sošky a jízdenku. Robert Grant je také Abraham Biggs, usvědčený před pěti lety z hrdelního zločinu a vloupání.“
Inspektor se vítězně odmlčel.
„Co si o tom myslíte, pánové?“
„Řekl bych,“ začal Poirot, „že to vypadá jako zcela jasný případ — vlastně překvapivě jasný. Ten Biggs, nebo Grant, musí být velmi pošetilý a nevzdělaný, že?“
„Ach, je to takový... hrubý, obyčejný chlapík. Nemá tušení, co znamenají otisky podrážek.“
„Očividně nečte detektivky! Takže, inspektore, gratuluji vám. Šli bychom se podívat na místo činu. Ano?“
„Osobně vás tam okamžitě zavedu. Chtěl bych, abyste se podíval na ty stopy bot.“
„I já bych je rád viděl. Ano, ano. Velmi zajímavé, velmi prosté.“
Neprodleně jsme vyrazili. Pan Ingles a inspektor šli vpředu. Pozdržel jsem trochu Poirota, abych s ním mohl mluvit, aniž nás inspektor uslyší.
„Poirote, co si ve skutečnosti myslíte? Je v tom víc, než co lze vidět?“
„To je právě otázka, *mon ami*. Whalley v dopise jasně píše, že je mu na stopě Velká čtyřka, a my dva víme, že Velká čtyřka není žádný strašák na děti. Přesto vše nasvědčuje tomu, že zločin spáchal ten Grant. Proč to udělal? Kvůli jadeitovým figurkám? Nebo je to agent Velké čtyřky? Mně osobně připadá druhá možnost pravděpodobnější. Ať je cena sošek jakákoliv, muž z této sociální vrstvy by to sotva pochopil — a určitě ne do té míry, aby kvůli nim vraždil. Tohle, *par exemple*, mělo inspektora napadnout. Sluha mohl sošky ukrást a zmizet s nimi, místo aby brutálně vraždil. Ach ano. Obávám se, že náš devonshirský přítel nepoužil šedou kůru mozkovou. Porovnal otisky bot a opomněl promyslet a zhodnotit své předpoklady metodicky a s nezbytným řádem.“

4. KAPITOLA

Význam skopové kýty

Inspektor vytáhl z kapsy klíč a odemkl vchod do Žulového domku. Byl hezký a suchý den, takže bychom sotva zanechali stopy, přesto jsme si na rohožce pečlivě očistili podrážky.
Objevila se nějaká žena a oslovila inspektora. Když s ní odcházel stranou, prohodil přes rameno:
„Rozhlédněte se kolem, pane Poirote, a podívejte se na všechno, co je tu k vidění. Vrátím se asi za deset minut. Mimochodem, tady jsou Grantovy boty. Vzal jsem je s sebou, abyste je mohl porovnat."
Zamířili jsme do obývacího pokoje, zatímco venku doznívaly inspektorovy kroky. Inglese okamžitě zaujaly nějaké čínské umělecké předměty na stolku v rohu a šel si je prohlédnout. Zdálo se, že ho Poirotova činnost nijak nezajímá. Já však jsem ho bez dechu sledoval. Na zemi leželo tmavozelené linoleum, jež bylo na odhalení stop ideální. Dveře na opačné straně místnosti vedly do malé kuchyně. Odtud se procházelo dalšími dveřmi do přípravny, v níž byl zadní vchod do domu a vstup do pokoje Roberta Granta. Poirot prozkoumal podlahu a spustil pomalý monolog:
„Tady leželo tělo, o čemž svědčí tato velká tmavá skvrna a kapky všude kolem. Stopy pantofli a bot číslo 9. Velmi zmatené. Jedny stopy vedou do kuchyně a druhé zpět. Ať už byl vrahem kdokoliv, přišel tudy. Hastingsi, máte ty boty? Dejte mi je." Porovnal je pečlivě s otisky.
„Ano, obojí jsou od téhož člověka, Roberta Granta. Tudy přišel, zabil toho starce a vrátil se do kuchyně. Šlápl do krve. Vidíte ty skvrny, které při odchodu zanechal? V kuchyni nebude nic vidět, protože tam vešla téměř celá vesnice. Měl namířeno do svého pokoje — předtím se ještě vrátil na místo činu. To aby sebral ty jadeitové sošky? Nebo tam zapomněl něco, co by ho mohlo usvědčit?"
„Třeba toho starého pána zabil, až když vešel podruhé," napadlo mě.
„*Mais non*, nedíváte se. Jednu z odcházejících krvavých stop překrývá příchozí. Rád bych věděl, proč se vrátil. Až potom ho napadly ty sošky? Je to celé směšné — hloupé."
„No, beznadějně se prozradil."
„*N'est-ce pas?* Říkám vám, Hastingsi, že to je proti zdravému rozumu. Uráží to mou šedou kůru mozkovou. Pojďme do jeho pokoje. Ach, ano, tady je krvavá šmouha na překladu a otisky bot — zakrvácené. Stopy Roberta Granta, a jen jeho, vedle těla. Robert Grant je jediný člověk, který se přiblížil k domu. Ano, tak to musí být."
„A co ta stará paní?" vyhrkl jsem. „Byla v domě sama poté, co Grant odešel pro mléko. Mohla ho zabít a potom jít ven. Jestliže nebyla venku, nezanechá žádné stopy."
„Velmi dobře, Hastingsi. Říkal jsem si, jestli vás tato hypotéza napadne. Již jsem o ní přemýšlel, a zavrhl ji. Betsy Andrewsová je místní a všichni ji dobře znají. Nemůže být ve spojení s Velkou čtyřkou a navíc byl, podle toho, co se povídá, starý Whalley stále silný chlapík. To je dílo muže, ne ženy."
„Nemohla by Velká čtyřka zabudovat do stropu nějaký ďábelský mechanismus, něco, co by se automaticky sneslo, podřízlo tomu starci krk a opět vyjelo nahoru?"
„Jako Jakubův žebřík? Vím, Hastingsi, že máte jednu z nejplodnějších představivostí, ale zapřísahám vás, držte ji na uzdě."
Rozpačitě jsem mlčel. Poirot pokračoval v prohlídce, nakukoval do pokojů a skříní se značně nespokojeným výrazem ve tváři. Náhle vzrušeně vykřikl — připomínalo to hlas špice. Spěchal jsem k němu. Stál ve špižírně v dramatické póze. Oháněl se skopovou kýtou!
„Drahý Poirote!" zvolal jsem. „Co se děje? Zbláznil jste se?"

„Prohlédněte si, prosím vás, toto skopové. Ale pozorně!“
Díval jsem se na ně tak pečlivě, jak jsem dokázal, ale nic neobvyklého jsem nenašel. Viděl jsem úplně obyčejnou skopovou kýtu. Když jsem to řekl, vrhl na mě Poirot zničující pohled.
„Copak nevidíte toto... a toto... a toto...?“
Při každém „toto“ píchnul prstem do neškodného masa, přičemž se kolem rozlétaly úlomky ledu.
Poirot mě právě obvinil z bujné fantazie, ale teď jsem měl já pocit, že mě v mnohém předčil. Skutečně si myslel, že ta ledová tříšť jsou krystalky jedu? To byla jediná teorie, jíž jsem si dokázal vysvětlit jeho neobyčejné vzrušení.
„To je zmrzlé maso,“ vysvětloval jsem klidně. „Dovoz, víte. Z Nového Zélandu.“
Okamžik na mě zíral a potom se podivně zasmál.
„Můj přítel Hastings je skvělý! Ví vše — ale vše! Jak se to říká? Ptejte se na cokoliv. Takový je můj přítel Hastings.“
Praštil s kýtou na mísu a odešel ze špižírny. Postavil se k oknu a díval se ven.
„Už přichází náš přítel inspektor. To je dobře. Viděl jsem vše, co jsem chtěl.“ Nepřítomně ťukal na sklo, jako by byl ponořen ve výpočtech, potom se náhle zeptal: „Který je dnes den, *mon ami?“*
„Pondělí,“ odpověděl jsem ohromeně. „Co -?“
„Ach! Pondělí, ano? Špatný den. Je chybné páchat vraždu v pondělí.“
Cestou do obývacího pokoje poklepal na sklíčko barometru a podíval se na teploměr.
„Jasno, jedenadvacet stupňů. Klasický anglický letní den.“
Ingles stále studoval rozličné kousky čínské keramiky.
„Pane, vás to vyšetřování příliš nezajímá, že?“ poznamenal Poirot.
Oslovený se pomalu usmál.
„To není můj obor, víte. Jsem znalcem některých věcí, ovšem této ne. Proto stojím stranou a klidím se z cesty. Na Východě jsem se naučil trpělivosti.“
Inspektor vrazil dovnitř a omlouval se, že byl tak dlouho nepřítomen. Trval na tom, že nás znovu provede domem, ale nakonec jsme se dostali ven.
„Musím vám poděkovat za vaši úžasnou laskavost, inspektore,“ řekl Poirot, když jsme se opět ocitli na ulici. „Ale mám k vám ještě jednu prosbu.“
„Chtěl byste vidět tělo, pane?“
„Oh, drahý bože, ne! To mě ani v nejmenším nezajímá. Chci se setkat s Robertem Grantem.“
„Pane, abyste ho viděl, budete muset jet se mnou zpátky do Moretonu.“
„Výborně, pojedu. Ale potřeboval bych se s ním sejít a promluvit si o samotě.“
Inspektor si hladil horní ret.
„No, to nevím, pane.“
„Ujišťuji vás, že pokud se chcete obrátit na Scotland Yard, dostane se vám plné moci.“
„Už jsem o vás samozřejmě slyšel, pane, a vím, že jste nám sem tam pomohl. Ale tohle je skutečně nezvyklé.“
„Nicméně důležité,“ podotkl Poirot klidně. „Je to nezbytné z jednoho důvodu — Grant není vrah!“
„Cože? Tak kdo?“
„Vrah byl, podle mého, mladší muž. Přijel k Žulovému domku s povozem, který nechal venku. Vešel, spáchal
vraždu, vyšel a zase odjel. Byl prostovlasý a měl trochu zakrvácené oblečení.“
„Ale... ale to by ho musela vidět celá vesnice!“
„Za určitých okolností nikoliv.“
„Třeba kdyby byla tma. Ale zločin se stal za bílého dne.“
Poirot se jen usmál.

„A ten kůň a povoz, pane? Jak to můžete říct? Kolem neprojel ani jeden vůz. Nejsou tam k vidění žádné stopy.“
„Možná ne fyzickýma očima, ovšem duchovním zrakem ano.“
Inspektor se jednoznačným pohybem dotkl čela a významně se na mě usmál. Byl jsem sice naprosto zmatený, přesto jsem Poirotovi věřil. Dále jsme o tom nemluvili a vydali jsme se v inspektorově doprovodu zpátky do Moretonu. Poirota a mě odvedli za Grantem, ale rozhovoru byl přítomen nějaký konstábl. Poirot zamířil rovnou k jádru věci.
„Grante, vím, že jste v tomto případě nevinný. Vyličte mi přesně vlastními slovy, co se přihodilo.“
Vězeň měl střední postavu a nepříjemnou tvář. Jestli nějaký člověk vypadal jako trestanec, tak to byl on.
„Bůh je mně svědkem, já to neudělal,“ zaúpěl. „Někdo mně strčil ty malý skleněný figurky do báglu. Byl to podraz, to teda jo. Šel sem rovnou do svýho pokoje, jak sem řikal. Vo ničem sem nevěděl, dokud Betsy nezaječela. Bože, já to nebyl.“
Poirot vstal.
„Když mi nemůžete říci pravdu, končím.“
„Ale, šéfe -“
„Vešel jste do pokoje, věděl jste, že váš pán je mrtvý, a připravoval jste se k útěku, když Betsy učinila ten hrůzný objev.“
Muž zíral na Poirota s pokleslou čelistí.
„No tak, není to pravda? Říkám vám se vší vážností a na svou čest, že máte jedinou šanci — mluvit pravdu.“
„Tak jo,“ vyhrkl náhle Grant. „Bylo to přesně, jak ste řikal. Přišel sem a rovnou za pánem. A von tam ležel mrtvej na podlaze a všade spousta krve. Dostal sem pořádnej vítr. Vyčmuchaj mý papíry a určitě řeknou, že sem ho vodkrouhnul já. Myslel sem jen na to, jak zmizet... hned... než mě čapnou -“
„A ty jadeitové sošky?“
Muž zaváhal.
„Víte -“
„Vzal jste je jen tak, protože tam byly? Slyšel jste svého pána prohlašovat, že jsou cenné, a měl jste pocit, že byste to měl dotáhnout do konce. Tomu rozumím. Teď mi odpovězte. Vrátil jste se ještě jednou do pokoje pro ty figurky?“
„Nešel sem tam podruhý. Jednou mi to stačilo.“
„Víte to jistě?“
„Tutově.“
„Dobrá. A ještě, kdy vás propustili z vězení?“
„Před dvouma měsícema.“
„Jak jste získal tuto práci?“
„Přes jednoho ze Společnosti na pomoc vězňům. Ten chlápek se se mnou seznámil, když mě pustili.“
Jaký byl?“
„Nebyl to flanďák, ale vypadal tak. Měkkej černej klobouk a divně cupital. Měl zlomenej přední zub. Brejloun. Menoval se Saunders. Říkal, že doufá, že se kaju a že mi našel dobrej flek. Přišel sem ke starýmu Whalleyovi na jeho doporučení.“
Poirot opět vstal.
„Děkuji vám. Už vím vše. Buďte trpělivý.“ Zastavil se ve dveřích a dodal: „Saunders vám dal pár bot, že?“
Grant vypadal úplně ohromeně.
„Jak... ano, dal. Ale jak to víte?“
„Mou prací je vědět,“ odpověděl Poirot vznešeně.

Prohodili jsme ještě pár slov s inspektorem a potom jsme všichni tři zamířili do White Hartu, abychom probrali vejce, slaninu a devonshirský cidr.
„Už se to objasňuje?“ zeptal se s úsměvem Ingles.
„Ano, případ je mi už dostatečně zřejmý, ale bude se mi to hodně těžko dokazovat, víte. Whalley byl zabit na příkaz Velké čtyřky — ovšem nikoliv Grantem. Velmi chytrý muž získal Grantovi místo s tím, že z něj udělá záměrně obětního beránka. Snadná záležitost — s Grantovým rejstříkem. Daroval mu boty, jeden ze dvou totožných párů. Druhý si nechal. Bylo to tak jednoduché. Když Grant odejde z domu a Betsy se ve vesnici zapovídá — pravděpodobně jako každý den -, přijede obutý do druhého páru bot, vejde do kuchyně, projde obývacím pokojem, jednou ranou srazí starého pána a podřízne ho. Potom se vrátí do kuchyně, přezuje se a s prvním párem v ruce nastoupí do povozu a zase odjede.“
Ingles zíral upřeně na Poirota.
„Ale stále to má jeden háček. Jak to, že ho nikdo neviděl?“
„Ach! Jsem si jistý, že právě v tom spočívá chytrost Velké čtyřky. Každý ho spatřil, a přece ho nikdo neviděl. Víte, přijel na řeznickém voze!“
Vykřikl jsem.
„Skopová kýta?“
„Přesně, Hastingsi, skopová kýta. Každý přísahal, že to ráno v Žulovém domku nikdo nebyl, nicméně já jsem našel ve špižírně skopovou kýtu, a to ještě zmrzlou. Bylo pondělí, takže muselo jít o ranní dodávku, protože v tak horkém počasí by kýta od soboty rozmrzla. Čili někdo byl v domku. Muž, na němž tu a tam krvavá skvrna nevzbudí pozornost.“
„Zatraceně prosté,“ vykřikl pochvalně Ingles.
„Ano, je chytrý, Číslo čtyři.“
„Tak chytrý jako Hercule Poirot?“ zamumlal jsem.
Můj přítel se na mě podíval s důstojnou výčitkou.
„Hastingsi, některé posměšky byste si neměl dovolovat,“ napomenul mě. „Nezachránil jsem nevinného před šibenicí? To je na jeden den dost.“

5. KAPITOLA

Vědcovo zmizení

Osobně si myslím, že i když porota Roberta Granta, alias Biggse, osvobodila z vraždy Jonathana Whalleye, inspektor Meadows nebyl o jeho nevině zcela přesvědčen. Výsledky vyšetřování — Grantovy záznamy, jadeitové sošky, jež zcizil, boty, které přesně odpovídaly stopám — byly pro inspektorův praktický mozek příliš jednoznačné, aby je snadno zavrhl. Ovšem Poirot byl přinucen potlačit svoji nechuť podat svědectví a porotu přesvědčil. Našly se dvě osoby, které potvrdily, že viděly tehdy ráno jet řeznický povoz k domku, a místní řezník prohlásil, že on tam dodával zboží pouze ve středu a v pátek.
Nakonec objevili i ženu, která si vzpomněla, že viděla odcházet z domku řezníka, ovšem nedokázala ho popsat. Měla pouze dojem, že byl hladce oholený, střední postavy a vypadal přesně tak, jak má takový člověk vypadat. Nad tímto popisem Poirot pouze filozoficky pokrčil rameny.
„Je to tak, jak jsem vám říkal, Hastingsi," upozornil mě po skončení soudu. „Ten člověk je umělec. Nemaskuje se falešným plnovousem a tmavými brýlemi. Mění své rysy, ale to je až poslední součást role. Náhle je mužem, kterým má být. On svoji postavu žije."
Samozřejmě jsem musel uznat, že onen muž z Hanwellu, který nás navštívil, odpovídal přesně mé představě, jak má ústavní zřízenec vypadat. Ani na okamžik bych nezapochyboval, že není pravý.
To všechno působilo poněkud pesimisticky a naše zkušenost z Dartmooru nám v nejmenším nepomohla. Řekl jsem to Poirotovi, ale on by nikdy nepřiznal, že jsme ničeho nedosáhli.
„Pokračujeme," prohlásil, „postupujeme. Při každém setkání s tím mužem se dozvídáme něco málo o jeho uvažování a metodách. On o nás a našich plánech neví nic."
„A v tomhle, Poirote," ohradil jsem se, „jako bychom byli on i já na stejné lodi. Nezdá se mi, že byste měl nějaký plán, spíš jen sedíte a čekáte, až něco udělá."
Poirot se usmál.
„*Mon ami,* vy se nezměníte. Stále tentýž Hastings. Být v pohybu a jít jim po krku. Možná," podotkl, když se ozvalo klepání na dveře, „máte možnost. Třeba vstoupí náš přítel." A rozesmálo ho, jak jsem byl zklamaný, když vešel inspektor Japp s nějakým člověkem.
„Dobrý večer, pane," pozdravil inspektor. „Dovolte, abych vám představil kapitána Kenta z Tajné služby Spojených států."
Kapitán Kent byl vysoký, štíhlý Američan s tváří tak podivuhodně nehybnou, že vypadala, jako by byla vyřezaná ze dřeva.
„Rád vás poznávám, pánové," zamumlal, když nám prudce třásl rukou.
Poirot přiložil na oheň velké poleno a přitáhl další křesla. Já jsem přinesl skleničky, whisky a sodu. Kapitán se zhluboka napil a zatvářil se spokojeně.
„Ve vaší zemi stále panují rozumné zákony," poznamenal.
„A teď do práce," spustil Japp. „Pan Poirot měl ke mně jistou prosbu. Zajímaly ho záležitosti týkající se jména Velká čtyřka a požádal mě, abych mu dal vědět, kdykoliv se s tímto pojmem služebně setkám. Nijak jsem se tou záležitostí nezabýval, ale vzpomněl jsem si na ni, když tady kapitán přišel s dost podivnou historkou. Okamžitě jsem prohlásil: ‚Jdeme za panem Poirotem.'„
Poirot se podíval na kapitána, a ten začal vyprávět: „Možná si, pane Poirote, vzpomínáte, že se potopila řada torpédových člunů a torpédoborců v důsledku toho, že byly vrženy na skalnaté americké pobřeží. Bylo to hned po zemětřesení v Japonsku, takže se havárie přičítaly působení vlny tsunami. Před nedávném jsme udělali razii na jisté zločince a pistolníky,

přičemž jsme zajistili nějaké listiny, které vrhly na tu záležitost s loděmi úplně jiné světlo. Mluvilo se v nich o jakési organizaci zvané Velká čtyřka a neúplně popisovaly nějaké výkonné bezdrátové zařízení, které koncentruje množství energie daleko přesahující všechny dosud konané pokusy a dokáže zaměřit na dané místo paprsek obrovské síly. Zdálo se mi naprosto absurdní, že by takový vynález existoval, přesto jsem se obrátil na své představené, aby zjistili více. Jeden z našich předních profesorů na tom začal pracovat. Zdá se, že v Britské společnosti měl přednášku na toto téma jistý britský vědec. Jeho kolegy to nijak nezaujalo, protože to považovali za přehnané a fantaskní, ovšem onen badatel trval na svém a prohlásil, že on sám je se svými experimenty na dosah úspěchu.“
„*Eh, bien!*“ naléhal Poirot se zájmem.
„Dostal jsem za úkol s tím pánem pohovořit. Je ještě dost mladý, jmenuje se Halliday. Je předním odborníkem v tomto oboru a měl jsem od něj zjistit, jestli je naše domněnka možná.“
„A je?“ zeptal jsem se nedočkavě.
„To právě nevím. S panem Hallidayem jsem se nesetkal — a jak se zdá, už se nesetkám.“
„Věc se má tak,“ vysvětlil Japp, „že Halliday zmizel.“
„Kdy?“
„Před dvěma měsíci.“
„Jeho zmizení bylo ohlášeno?“
„Samozřejmě že ano. Jeho paní k nám přišla velmi rozrušená. Dělali jsme, co jsme mohli, ale hned jsem věděl, že to nebude k ničemu.“
„Proč ne?“
„Nikdy není... když muž takhle *zmizí.*“ Japp mrkl jedním okem.
„Jak?“
„Paříž.“
„Takže Halliday zmizel v Paříži?“
„Ano. Jel tam pracovně — tak to tvrdil. Samozřejmě musel něco podobného prohlašovat. Ale víte, co to znamená, když se tam muž ztratí. Můžu vám říct, že je to buď něčí práce, a tím to pro nás končí, nebo zmizí dobrovolně, a to je záležitost jen těch dvou. Únava z rodinného života. Než Halliday odjel, pohádal se s manželkou, takže je to dost jednoznačná záležitost.“
„Nevím, nevím,“ poznamenal Poirot zamyšleně.
Američan se na něj zvědavě podíval.
„Povězte, pane, co znamená ta Velká čtyřka.“
„Velká čtyřka,“ odpověděl Poirot, „je mezinárodní organizace a řídí ji Číňan. Je znám jako Číslo jedna. Číslo dvě je Američan, Číslo tři Francouzka a Číslo čtyři, Ničitel, je Angličan.“
„Francouzka, jo?“ Kapitán zapískal. „A Halliday zmizel ve Francii. Možná v tom něco je. Jak se jmenuje?“
„Nevím. Nic o ní nevím.“
„Ale je to úžasná možnost, že?“ navrhoval Kent.
Poirot přikývl a zároveň srovnal sklenice na podnose do úhledné řady. Nikdy ho neopouštěl smysl pro pořádek.
„Proč potopili ty lodě? Je Velká čtyřka kouskem Němců?“
„Velká čtyřka je pro sebe, a pouze pro sebe, *monsieur le Capitaine.* Jejich cílem je ovládnout svět.“
Američan se rozesmál, ale při pohledu na Poirotův vážný výraz zmlkl.
„Vy se smějete, *monsieur,*“ poznamenal Poirot a zahrozil mu prstem. „Nepřemýšlíte. Nepoužíváte šedou kůru mozkovou. Kdo jsou ti lidé, kteří poslali část vaše ho námořnictva ke dnu, jen aby vyzkoušeli svoji sílu? Protože to všechno byl, *monsieur,* jen test té nové zbraně na principu magnetické přitažlivosti, kterou mají v rukách.“

„Ale no tak, pane," ohradil se vesele Japp. „Četl jsem mnohokrát o světových zločincích, ale nikdy jsem na ně nenarazil. No, slyšel jste vyprávění kapitána Kenta. Můžu pro vás ještě něco udělat?"
„Ano, dobrý příteli. Můžete mi dát adresu paní Hallidayové a také mi pro ni napsat pár slov doporučení, kdybyste byl tak laskav."
Druhý den jsme vyrazili do vilky Chetwynd Lodge nedaleko vesnice Chobham v hrabství Surrey.
Paní Hallidayová nás okamžitě přijala, vysoká hezká žena s nervózním a netrpělivým vystupováním. Měla u sebe dítě, pětiletou půvabnou holčičku.
Poirot jí vysvětlil důvod naší návštěvy.
„On! Pane Poirote, jsem tak ráda, tak vděčná. Samozřejmě jsem o vás slyšela. Nebudete jako ti lidé ze Scotland Yardu, kteří neposlouchají a nesnaží se pochopit. A francouzská policie je stejně hrozná — řekla bych horší. Všichni jsou přesvědčeni, že můj manžel utekl s nějakou ženou. Ale on takový není! Celý život myslí jen na práci. To bylo příčinou poloviny našich hádek. Staral se o vědu více než o mě."
„Angličané už bývají takoví," podotkl Poirot konejšivě. „A pokud nejde o práci, jsou to hry, sport. Všechny tyto záležitosti berou *au grand sérieux.* Nyní mi, *madame,* vyprávějte přesně, podrobně a jak nejlépe dokážete, jaké byly okolnosti zmizení vašeho muže."
„Manžel odjel do Paříže ve čtvrtek 20. července. Měl se tam setkat s různými lidmi ze svého oboru, mezi nimi i s *madame* Olivierovou."
Poirot při zmínce o známé francouzské chemičce, která svými skvělými výsledky překonala i *madame* Curie-Sklodowskou, souhlasně kývl. Byla vyznamenána francouzskou vládou a patřila mezi nejvýznačnější osobnosti současnosti.
„Přijel tam večer a šel okamžitě do hotelu Castiglione v ulici Castiglione. Druhý den ráno měl schůzku s profesorem Bourgoneauem a přišel na ni. Choval se normálně a mile. Ti dva vedli ohromně zajímavý rozhovor a domluvili se, že se další den setkají v profesorově laboratoři, kde bude manžel svědkem nějakých pokusů. Obědval sám v Café Royal, šel na procházku do Bois a potom navštívil *madame* Olivierovou v jejím domě v Passy. I tady se choval naprosto normálně. Odešel kolem šesté. Kde večeřel, nevím, možná sám v nějaké restauraci. Do hotelu se vrátil přibližně v jedenáct, zeptal se, zda nedostal nějaké dopisy, a zamířil rovnou do svého pokoje. Následující ráno vyšel z hotelu a už ho nikdo neviděl."
„V kolik hodin opouštěl hotel? V normální dobu, aby stihnul schůzku v laboratoři profesora Bourgoneaua?"
„Nevím. Nikdo si jeho odchodu nevšiml. Ovšem nepodali mu *petit déjeuner,* což by mohlo naznačovat, že to bylo brzy."
„Nebo vlastně mohl odejít ještě v noci."
„Myslím že ne. V jeho posteli se spalo a noční vrátný by si pamatoval každého, kdo by v takovou dobu odcházel."
„Velmi správný postřeh, *madame.* Takže můžeme přijmout fakt, že odešel druhý den časně ráno, což je z jednoho hlediska uklidňující. V tu dobu by se sotva mohl stát obětí útoku lupičů. Svá zavazadla nechal v pokoji?"
Paní Hallidayové jako by se nechtělo odpovídat, ale nakonec přiznala: „Ne. Musel si s sebou vzít jeden kufřík."
„Hmm," bručel zamyšleně Poirot. „Kde asi byl ten večer. To kdybychom věděli, hodně bychom zjistili. S kým se setkal? V tom to tajemství vězí. *Madame,* já osobně nepovažuji za nezbytné přijmout názor policie. Oni pokaždé tvrdí totéž: *Cherchez la femme.* Nyní je zřejmé, že se tu noc přihodilo něco, co změnilo manželovy plány. Říkáte, že se po návratu do hotelu ptal po dopisech. Dostal nějaké?"
„Pouze jeden, a to musel být ten, který jsem mu napsala v den, kdy odplouval z Anglie."
Poirot se na celou minutu zahloubal, potom prudce vyskočil na nohy.

„Dobrá, *madame,* řešení té záhady tkví v Paříži. Abych je našel, okamžitě tam vyrážím.“
„Už je to dlouho, *monsieur*.“
„Ano. Ano. Přesto musíme pátrat právě tam.“
Otočil se k odchodu, ale zarazil se s rukou na klice.
„Povězte, *madame,* pamatujete se, že by se váš manžel někdy zmínil o Velké čtyřce?“
„O Velké čtyřce,“ opakovala zamyšleně. „Ne, nevzpomínám si.“

6. KAPITOLA

Žena na schodišti

To bylo vše, co jsme od paní Hallidayové vyzvěděli. Vrátili jsme se obratem do Londýna a nazítří jsme vyrazili na kontinent.
Poirot se smutným úsměvem poznamenal: „Tahle Velká čtyřka mne přinutila činit se, *mon ami.* Běhám sem a tam, všude kolem jako náš starý přítel ‚lidský slídič'."
„Možná se s ním setkáte v Paříži," řekl jsem, protože jsem věděl, že mluví o jistém Giraudovi, jednom z nejdůvěryhodnějších detektivů ze Súreté, s nímž se seznámil při jednom z dřívějších případů.
Poirot udělal grimasu. „Upřímně doufám že ne. Ten mne nemá v lásce."
„Nebude to příliš těžký úkol?" zeptal jsem se. „Zjistit, co dělal určitého večera před dvěma měsíci nějaký neznámý Angličan?"
„Velmi těžký, *mon ami.* Ale jak dobře víte, srdce Hercula Poirota těší složitosti."
„Myslíte, že ho Velká čtyřka unesla?"
Poirot přikývl.
Dotazovali jsme se znovu na starých místech, ovšem nedozvěděli jsme se téměř nic navíc k tomu, co nám už pověděla paní Hallidayová. Poirot dlouze hovořil s profesorem Bourgoneauem, přičemž se snažil zjistit, zda se Halliday nezmínil o svých plánech na večer, ale nevypátral vůbec nic.
Naším dalším zdrojem informací byla slavná *madame* Olivierová. Když jsme stoupali po schodišti její vily v Passy, byl jsem dost rozrušený. Vždycky mi připadalo výjimečné, že může žena dojít ve světě vědy tak daleko. Myslel jsem, že na takovou práci se hodí jedině mužský mozek.
Otevřel nám mladík asi sedmnáctiletý, který svým obřadným chováním trošku připomínal ministranta. Poirot se obtěžoval zařídit nám rozhovor dopředu, neboť věděl, že *madame* Olivierová nikdy nepřijímá neohlášené návštěvy, protože je většinu dne pohlcena výzkumem.
Mladík nás uvedl do malého salonku a za okamžik přišla paní domu. *Madame* Olivierová byla velmi vysoká a její výšku ještě umocňovaly dlouhý bílý pracovní plášť a čepice, připomínající čepec jeptišek. Měla úzký bledý obličej a nádherné tmavé oči, v nichž plálo téměř fanatické světlo. Vypadala spíš jako pohanská kněžka než moderní Francouzka. Jednu tvář jí hyzdila jizva. Vzpomněl jsem si, že před třemi lety zahynul při výbuchu v laboratoři její manžel a zároveň spolupracovník a že ona sama utrpěla strašlivé popáleniny. Od té doby se uzavřela před světem a vrhla se s horečnatou energií na vědecký výzkum. Přijala nás zdvořile, avšak chladně.
„Policie se mne mnohokrát vyptávala, pánové. Myslím, že vám sotva pomohu, když jsem nedokázala pomoci ani jim."
„Madam, možná vám nebudu klást úplně stejné otázky. Začněme tím, o čem jste s *monsieur* Hallidayem hovořili."
Tvářila se naprosto ohromeně.
„O jeho práci! Jeho — a také mojí."
„Zmínil se vám o teorii, kterou nedávno vypracoval a o níž přednášel v Britské společnosti?"
„Samozřejmě že ano. Mluvili jsme převážně o ní."
„Jeho myšlenky byly jaksi fantastické, že ano?" poznamenal bezstarostně Poirot.
„Někteří lidé si to mysleli. Já nesouhlasím."
„Považujete je za uskutečnitelné?"

„Naprosto reálné. Můj vlastní výzkum se zaměřuje podobným směrem, ačkoliv nesleduje stejný cíl. Zkoumám gama paprsky pocházející ze substance obecně známé jako radium C, produktu radiového záření, přičemž jsem se setkala s velmi zajímavým magnetickým fenoménem. Pochopitelně mám teorii vztahující se ke skutečné podstatě síly zvané magnetismus, ale ještě nenastala doba, abych své objevy představila světu. Experimenty a záměry pana Hallidaye mě mimořádně zajímaly.“
Poirot přikývl. Potom jí položil otázku, která mě překvapila.
„*Madame,* kde jste tato témata probírali? Tady?“
„Ne, *monsieur*. V laboratoři.“
„Smím ji vidět?“
„Jistě.“
Vedla nás ke dveřím, jimiž přišla. Prošli jsme do malé chodbičky. Ještě dvoje dveře a ocitli jsme se v rozlehlé laboratoři se sbírkou tyglíků, kádinek a stovek přístrojů, o nichž jsem ani netušil, jak se jmenují. Byli tam dva lidé, oba plně zaujatí nějakým experimentem. *Madame* Olivierová nám je představila.
„*Mademoiselle* Claude, jedna z mých asistentů.“ Hlavou kývla vysoká dívka s vážnou tváří.
„*Monsieur* Henri, starý a spolehlivý přítel.“
Překotně se nám uklonil mladý muž, malý a tmavý.
Poirot se rozhlédl kolem sebe. Mimo dveře, jimiž jsme vešli, tam byly ještě další dvoje. Jedny, jak nám madam vysvětlila, vedly do zahrady, druhé do malé komory, rovněž zasvěcené výzkumu. Poirot si vše zapamatoval a potom prohlásil, že se můžeme vrátit do salonu.
„*Madame,* byli jste s *monsieur* Hallidayem během rozhovoru sami?“
„Ano, *monsieur*. Oba moji asistenti zůstali v menší místnosti vedle.“
„Mohl vás někdo zaslechnout — ti dva, či někdo jiný?“
Madame se zamyslela a potom zakroutila hlavou.
„Myslím že ne. Jsem si skoro jistá, že nemohl. Všechny dveře byly zavřené.“
„Mohl se v místnosti někdo ukrýt?“
„V rohuje velká skříň — ale to je absurdní nápad.“
„*Pas tout á fait, madame.* Ještě jedna věc: Zmínil se *monsieur* Halliday o svých plánech na večer?“
„Neřekl vůbec nic, *monsieur*.“
„Děkuji vám, *madame,* a omlouvám se, že jsem vás vyrušoval. Prosím, neobtěžujte se, cestu ven najdeme.“
Vyšli jsme do haly právě v okamžiku, kdy vchodovými dveřmi vešla nějaká dáma. Rychle stoupala po schodech. Měl jsem z ní pocit hlubokého smutku, typického pro francouzské vdovy.
„Neobyčejná žena,“ poznamenal Poirot, když jsme odcházeli.
„*Madame* Olivierová? Ano, ona -“
„*Mais non,* ne *madame* Olivierová. *Cela va sans dire!* Není na světě mnoho géniů jejího typu. Ne, mluvil jsem o té druhé dámě — o té na schodech.“
„Neviděl jsem jí do tváře,“ podotkl jsem překvapeně. „A sotva chápu, jak se to mohlo podařit vám. Ani se na nás nepodívala.“
„Právě proto jsem řekl, že je neobyčejná,“ vysvětloval Poirot rozšafně. „Žena, která vejde domů — protože předpokládám, že je to její domov, když si odemkla klíčem — a běží rovnou po schodech nahoru, aniž se vůbec podívá na dva cizí návštěvníky v hale, aby zjistila, co jsou zač, je *velmi* výjimečný typ ženy — vlastně naprosto nepřirozený. *Mille tonnerres!* Co to je?“
Strhl mě zpět — právě včas. Těsně vedle nás se na chodník skácel strom. Poirot na to zíral, bledý a rozčilený.

„To bylo jen tak tak! Ale opět neobratně provedené — ovšem neměl jsem žádné podezření — opravdu vůbec žádné. Ano, ale díky mému bystrému zraku, kočičím očím... Hercule Poirot mohl být rozdrcen a mrtev — strašlivá pohroma pro svět. A vy, *mon ami,* také — ovšem to by nebyla taková národní tragédie.“
„Děkuji vám,“ prohodil jsem chladně. „A co uděláme teď?“
„Uděláme?“ zvolal Poirot. „Budeme přemýšlet. Ano, tady a teď si procvičíme šedou kůru mozkovou. Takže ten *monsieur* Halliday, byl opravdu v Paříži? Ano, neboť profesor Bourgoneau, jenž ho zná, ho viděl a hovořil s ním.“
„Kam, proboha, míříte?“ vykřikl jsem.
„To bylo v pátek ráno. Naposledy byl spatřen týž večer v jedenáct hodin — ale *byl* tehdy spatřen?“
„Vrátný -“
„Noční vrátný Hallidaye předtím neviděl. Vejde muž, přiměřeně jako Halliday — to můžeme Číslu čtyři věřit -, zeptá se na dopisy, jde nahoru, sbalí si kufřík a ráno vyklouzne. Hallidaye celý večer nikdo neviděl — ne protože již byl v rukou svých nepřátel. Přijala *madame* Olivierová Hallidaye? Ano, protože ačkoliv ho nikdy neviděla, podvodník by jí v jejím oboru sotva stačil. Přišel, pohovořil si s ní, odešel. Co se stalo potom?“
Poirot mě popadl za paži a doslova mě táhl zpátky k vile.
„Teď si, *mon ami,* představte, že je den po zmizení a my sledujeme stopy. Stopy milujete, viďte? Hleďte — vedou tudy, mužské, Hallidayovy... Ten se obrací vpravo jako my, kráčí rychle. Ach! za ním následují další — velmi rychle — malé otisky, ženské. Vidíte, dostihla ho štíhlá mladá žena ve vdovském závoji. ‚*Pardon, monsieur, madame* Olivierová chtěla, abych vás přivedla zpět.' On se zastaví, obrátí se. A teď: Kam ho mladá žena odvede? Je to náhoda, že ho zastavila právě v místě, kde odbočuje úzká ulička, oddělující dvě zahrady? Vede ho tam. ‚Tudy je to kratší, *monsieur.'* Na pozemku vpravo stojí vila *madame* Olivierové, vlevo jiná — a odtud, na to pozor, se na nás málem skácel ten strom. Zahradní branky obou vil vedou do uličky. Rostou tam keře. Vyskočí muži, přemohou jej a odvedou do cizího domu.“
„Dobrý bože, Poirote,“ zvolal jsem, „předstíráte, že jste tohle všechno viděl?“
„Viděl jsem to duševním zrakem, *mon ami.* Tak a jedině tak se to mohlo stát. Nuže, vraťme se do domu.“
„Chcete se ještě jednou setkat s *madame* Olivierovou?“
Poirot se podivně usmál.
„Ne, Hastingsi, chci vidět tvář té dámy na schodišti.“
„Kdo to podle vás je? Příbuzná *madame* Olivierové?“
„Pravděpodobněji sekretářka — a sekretářka nedávno přijatá.“
Otevřel nám tentýž mírný ministrant.
„Můžete mi povědět,“ požádal ho Poirot, „jak se jmenuje ona dáma, ta vdova, která před chvilkou přišla?“
„*Madame* Veroneau? Sekretářka naší *madame.*“
„To je ona. Byl byste tak laskav a požádal ji, aby si s námi krátce pohovořila?“
Mladík zmizel. Brzy byl zpátky.
„Je mi to líto. *Madame* Veroneauová musela opět odejít.“
„Myslím že ne,“ poznamenal tiše Poirot. „Řekněte jí mé jméno, *monsieur* Hercule Poirot, a že je důležité, abych se s ní okamžitě setkal, neboť jsem právě na cestě na prefekturu.“
Náš posel opět odešel. Tentokrát se objevila dáma sama. Zamířila do salonu. Následovali jsme ji. Otočila se a odhrnula závoj. K mému ohromení jsem poznal naši starou protivnici, hraběnku Rossakoffovou, ruskou šlechtičnu, která v Londýně vymyslela neobyčejně chytrou loupež šperků.
„Jakmile jsem vás zahlédla v hale, bála jsem se toho nejhoršího,“ poznamenala žalostně.
„Má drahá hraběnko Rossakoffová -“

Zavrtěla hlavou.
„Nyní Inez Veroneauová," zamumlala. „Španělka provdaná za Francouze. Co ode mě chcete, *monsieur* Poirote? Vy jste hrozný člověk. Vyštval jste mě z Londýna. Předpokládám, že teď o mně povíte naší skvělé *madame* Olivierové a vyženete mě z Paříže. My ubozí Rusové musíme žít, víte?"
„*Madame,* je to mnohem vážnější," upozornil ji Poirot a díval se na ni. „Navrhuji, abyste odešla do sousední vily a pustila *monsieur* Hallidaye, pokud je stále na živu. Vím všechno, chápete?"
Všiml jsem si, jak náhle zbledla. Kousla se do rtů. Potom promluvila s obvyklou rozhodností.
„Stále žije... ale není ve vile. No tak, *monsieur,* udělám s vámi obchod. Svoboda pro mě... a *monsieur* Halliday, živý a zdravý, pro vás."
„Přijímám," souhlasil Poirot. „Právě jsem se chystal navrhnout vám tutéž dohodu. Mimochodem, zaměstnává vás, *madame,* Velká čtyřka?"
Opět v tváři smrtelně zesinala, ale neodpověděla.
Místo toho se zeptala: „Dovolíte, abych si zatelefonovala?" Přešla k přístroji a vytočila číslo. „Spojení do vily," vysvětlila, „kde je nyní vězněn náš přítel. Můžete je dát policii — až přijedou, bude už hnízdo prázdné. Ach! Dovolala jsem se. To jsi ty, André? Tady Inez. Ten malý Belgičan ví všechno. Pošli Hallidaye do hotelu a zmiz."
Položila sluchátko a s úsměvem k nám přistoupila.
„Doprovodíte nás do hotelu, *madame.*"
„Přirozeně. S tím jsem počítala."
Chytili jsme taxi a společně jsme odjeli. Viděl jsem zmatek v Poirotově tváři. Celá záležitost šla až příliš snadno. Dorazili jsme do hotelu. Přistoupil k nám vrátný.
„Přijel nějaký pán. Je ve vašich pokojích. Vypadá velmi nemocně. Doprovázela ho ošetřovatelka, ale už odešla."
„To je v pořádku," ujistil ho Poirot. „Je to můj přítel."
Společně jsme se vydali nahoru. Na židli u okna se děl vychrtlý mladý muž, který vypadal, že je v posledním stadiu vyčerpání. Poirot k němu přistoupil.
„Jste John Halliday?" Muž přikývl. „Ukažte mi levou paži. John Halliday má těsně pod levým loktem mateřské znaménko."
Muž natáhl ruku. Piha tam byla. Poirot se uklonil hraběnce. Otočila se a opustila pokoj.
Po sklenici brandy Halliday trochu ožil. „Bože můj!" zabručel. „Prošel jsem peklem... peklem... Ti zloduši jsou převtělení ďáblové. Moje žena, kde je? Co si o všem myslí? Řekli mi, že uvěří... uvěří -"
„Ale ne," přerušil ho příkře Poirot. „Ve své víře ve vás nezakolísala. Čeká na vás — ona i dítě."
„Panebože, díky. Skoro nevěřím, že jsem zase volný."
„Teď, když jste se trochu zotavil, bych od vás rád slyšel všechno pěkně od začátku."
Halliday se na něj podíval s nepopsatelným výrazem v obličeji.
„Na nic si nevzpomínám," přiznal. „Cože?"
„Slyšel jste někdy o Velké čtyřce?" „Něco," odpověděl Poirot suše. „Nevíte to co já. Mají neomezenou moc. Když budu mlčet, budu v bezpečí. Jestliže řeknu jediné slovo, nejen já, ale i mí nejbližší a nejdražší budou nevýslovně trpět. Nemá cenu se se mnou dohadovat. *Nevím...* nepamatuju si — nic."
A vstal a vyšel z pokoje.
Poirota to vyvedlo z míry.
„Tak tak se to má, že?" brumlal. „Velká čtyřka opět vítězí. Hastingsi, co to držíte v ruce?"
Podal jsem mu papír.
„To napsala před svým odchodem hraběnka," vysvětlil jsem.
Přečetl vzkaz. *Au revoir. I.V.*

„Podepsáno iniciálami I.V. Možná to jen náhodou znamená také *čtyři*. Divil bych se, Hastingsi, divil.“

7. KAPITOLA

Zloději radia

Noc po propuštění strávil Halliday ve vedlejším hotelovém pokoji a po celou dobu jsem ho slyšel naříkat a protestovat ze spaní. Jeho zkušenosti ve vile ho bezesporu nervově vyčerpaly. Ráno jsme z něj nedostali vůbec žádné informace. Pouze opakoval, že Velká čtyřka disponuje nekonečnou silou a ujišťoval nás, že kdyby promluvil, následovala by pomsta.
Po obědě odjel za manželkou do Anglie, ovšem Poirot zůstal v Paříži. Byl jsem plný touhy začít něco podnikat a Poirotův klid mě popuzoval.
„Pro boha živého, Poirote," naléhal jsem, „pojďme po nich."
„Obdivuhodné, *mon ami*, obdivuhodné! Kam a po kom? Buďte, prosím, přesnější."
„Po Velké čtyřce, pochopitelně."
„*Cela va sans dire.* Ale jak byste začal?"
„Na policii," zkusil jsem nejistě.
Poirot se usmál.
„Obviní nás, že si vymýšlíme. Nemáme nic, čeho bychom se chytili — vůbec nic. Musíme čekat."
„A na co?"
„Až udělají další krok. Vždyť vy všichni Angličané chápete a zbožňujete *la boxe.* Když se jeden muž nepohne, musí ten druhý. Tím, že umožní soupeři útok, něco se o něm dozví. To je náš úkol — nechat ty druhé zaútočit."
„Myslíte, že začnou?" zaváhal jsem.
„O tom vůbec nepochybuji. Víte, jejich prvním krokem byla snaha dostat mne z Anglie. Neuspěli. Poté jsme zasáhli v té dartmoorské záležitosti a zachránili jejich oběť před šibenicí. A včera jsme jim opět zkřížili plány. Jistě to tak nenechají."
Přemýšlel jsem o jeho slovech, když se náhle ozvalo klepání na dveře. Do pokoje vešel muž, aniž čekal na vyzvání, a zavřel za sebou dveře. Byl vysoký, štíhlý, s lehce zahnutým nosem a zažloutlou pletí. Měl na sobě plášť, zapnutý až ke krku, a měkký klobouk, stažený do očí.
„Promiňte, pánové, že jsem poněkud nezdvořile vstoupil," řekl mírně, „ale přivádí mě dost neobvyklá záležitost."
S úsměvem zamířil ke stolu a posadil se. Už jsem chtěl vyskočit, ale Poirot mě pohybem ruky zastavil.
„Jak říkáte, *monsieur,* přišel jste dost nezdvořile. Řeknete nám, laskavě, oč se jedná?"
„Drahý *monsieur* Poirote, to je velmi prosté. Obtěžujete mé přátele."
„Čím?"
„Ale, ale, *monsieur* Poirote. To se mě neptáte vážně, viďte? Víte to stejně dobře jako já."
„To záleží, *monsieur,* na tom, kdo jsou ti vaši přátelé."
Vetřelec beze slova vytáhl z kapsy pouzdro na cigarety, otevřel je, vzal čtyři cigarety a hodil je na stůl. Potom je sebral, uložil je zpátky do tabatěrky a zastrčil ji do kapsy.
„Aha!" ozval se Poirot, „tak takhle se to má? A co vaši přátelé navrhují?"
„Měl byste, *monsieur,* věnovat své schopnosti, značné schopnosti, odhalování skutečných zločinů. Vraťte se k svému dřívějšímu zaměstnání a řešte problémy dam z londýnské společnosti."
„Mírumilovný program," podotkl Poirot. „A za předpokladu, že bych nesouhlasil?"
Muž udělal výmluvné gesto.

„Litovali bychom, samozřejmě, a to značně. Stejně tak všichni přátelé a obdivovatelé velkého *monsieur* Hercula Poirota. Ovšem lítost, jakkoliv silná, člověka k životu nepřivede," vyhrožoval neznámý.
„Velmi decentně řečeno," řekl Poirot a kývl hlavou. „A řekněme, že bych přijal?"
„V tom případě jsem zplnomocněn nabídnout vám — kompenzaci."
Vytáhl náprsní tašku a hodil na stůl deset bankovek. Každá v hodnotě deset tisíc franků.
„To je pouhá záloha a záruka naší dobré vůle," řekl. „Bude vám vyplaceno desetkrát tolik."
„Dobrý bože," vykřikl jsem a vyskočil na nohy. „Jak se opovažujete myslet -"
„Hastingsi, sedněte si," přikázal mi Poirot. „Zkroťte svou nádhernou a čestnou povahu a posaďte se. A vám, *monsieur*, povím toto: Co mi zabrání zavolat na policii a předat vás do jejích rukou, zatímco vám můj přítel nedovolí odejít?"
„Jestli si myslíte, že je to rozumné, dělejte, co chcete," odpověděl návštěvník klidně.
„Ach! Poirote," vykřikl jsem, „já to nesnesu. Zavolejte policii a vyřiďte to s ní."
Bleskově jsem vstal, přešel ke dveřím a opřel se o ně zády.
„To vypadá velmi logicky a samozřejmě," brumlal si Poirot, jako by mluvil sám se sebou.
„Ale vy samozřejmému nevěříte, že?" zeptal se neznámý s úsměvem.
„No tak, Poirote," naléhal jsem.
„Bude to na vaši odpovědnost, *mon ami.*"
Zatímco Poirot zvedal telefonní sluchátko, muž na mě náhle skočil jako kočka. Byl jsem na něj připraven. V dalším okamžiku jsme se pevně drželi a strkali po pokoji. Vtom jsem ucítil, jak můj soupeř uklouzl a klopýtl. Využil jsem svou výhodu. Padal k zemi, ale potom se přihodilo něco nezvyklého. Naplněn radostí z vítězství jsem se náhle ocitl ve vzduchu, po hlavě narazil do zdi a zhroutil se na zem. Hned jsem se vzpamatoval, ovšem za mým protivníkem se již zavíraly dveře. Vyrazil jsem k nim a zatřásl jimi. Byly zamčené zvenčí. Vzal jsem Poirotovi sluchátko.
„To je kancelář? Zastavte muže, který jde ven. Vysoký, štíhlý, má ke krku zapnutý převlečník a měkký klobouk. Hledá ho policie."
Uběhlo jen pár okamžiků, než jsme zaslechli na chodbě hluk. Klíč v zámku se otočil a rozletěly se dveře. V nich stál sám ředitel.
„Ten muž — máte ho?" vykřikl jsem.
„Ne, *monsieur*. Nikdo dolů nesešel."
„Museli jste ho nechat proklouznout."
„Nikdo nám neunikl, *monsieur*. Je neuvěřitelné, že dokázal uniknout."
„Myslím, že někdo kolem vás prošel," poznamenal Poirot klidně. „Možná někdo z hotelových zaměstnanců?"
„Pouze číšník s podnosem, *monsieur.*"
„Ach!" vydechl významně Poirot.
„Takže proto měl ten kabát zapnutý až k bradě," uvažoval Poirot, když jsme se konečně zbavili rozčileného ředitele hotelu.
„Je mi to strašně líto, Poirote," zamumlal jsem sklíčeně. „Myslel jsem, že jsem ho pořádně uzemnil."
„Ano, řekl bych, že to byl japonský trik. Netrapte se, *mon ami.* Všechno šlo podle plánu — jeho plánu. A to jsem chtěl."
„Copak je to?" zvolal jsem a ukázal na hnědý předmět na podlaze.
Ležela tam tenká náprsní taška z hnědé kůže. Zjevně vypadla našemu návštěvníkovi během zápasu z kapsy. Obsahovala dvě kvitance na jméno Felix Laon a přeložený papír, kvůli němuž se mi rozbušilo srdce. Byla to polovina stránky ze zápisníku s několika tužkou naškrábanými slovy, jež však měla neobyčejný význam.
Příští setkání rady bude v pátek v rue des Echelles 34 v 11 hodin dopoledne.
A dnes je pátek, hodiny na krbu ukazují půl jedenácté.

„Můj bože, to je šance?“ zakřičel jsem. „Osud nám hraje do karet. Jenže musíme okamžitě vyrazit. Takové neuvěřitelné štěstí.“
„Tak proto přišel,“ zabručel Poirot. „Teď to všechno chápu.“
„Co chápete? No tak, Poirote, nestůjte tu jako ve snách.“
Poirot se na mě podíval a s úsměvem pomalu zavrtěl hlavou.
„‚Zajdi ke mně na večeři, řekla kočka myšce.' To je dětská říkanka, nemám pravdu? Ne, ne - jsou rafinovaní, ale ne tak jako Hercule Poirot.“
„Kam, proboha, míříte?“
„Drahý příteli, ptal jsem se sám sebe, z jakého důvodu ten muž přišel. Skutečně doufal, že mě uplatí? Nebo mne naopak vyděsí tak, že se svého úkolu vzdám? Tomu se dá těžko uvěřit. Proč tedy přišel? A teď chápu celý plán: velmi nápaditý, velmi krásný. Pod falešnou záminkou podplácení nebo zastrašení, potom nezbytný zápas, jemuž se nenamáhal vyhnout a díky němuž mělo vypadat přirozeně a logicky, že ztratil náprsní tašku, a nakonec — léčka! Rue des Echelles, jedenáct dopoledne? Hercula Poirota nelze takto snadno lapit.“
„Panebože,“ vydechl jsem.
Poirot se mračil sám na sebe.
„Jedné věci přesto stále nerozumím.“
„Jaké?“
„Tomu času, Hastingsi, času. Jestliže mě chtěli odlákat pryč, jistě by to bylo vhodnější v noci. Proč tak čas ná hodina? Je možné, že se má dnes dopoledne něco stát? Něco, o čem si toužebně přejí, aby Hercule Poirot věděl?“
Zavrtěl hlavou.
„Uvidíme. Sednu si tady, *mon ami*. Celé dopoledne se odsud nehneme. Zde si počkáme na další vývoj událostí.“
Přesně v půl dvanácté přišla zpráva. *A petit bleu.* Poirot roztrhl obálku, přečetl si vzkaz a podal mi ho. Byl od *madame* Olivierové, světoznámé vědkyně, kterou jsme v souvislosti s Hallidayovým případem navštívili včera. Žádala nás, abychom za ní okamžitě přijeli do Passy.
Poslechli jsme její výzvu bez sebemenšího prodlení. *Madame* Olivierová nás přijala v tomtéž salonku. Opět mě zarazila nádherná síla oné ženy s dlouhou tváří jeptišky a planoucíma očima — této skvělé následovnice Becquerela a Curieových. Přešla okamžitě k tématu.
„Pánové, včera jste se mne vyptávali na zmizení pana Hallidaye. Nyní jsem se dozvěděla, že jste se ještě vrátili do domu a žádali o schůzku moji sekretářku Inez Veroneauovou. Odešla s vámi a ještě se nevrátila.“
„Toť vše, *madame!*“
„Ne, *monsieur,* není. Dnešní noci se kdosi vloupal do laboratoře a ukradl mi nějaké cenné záznamy a zprávy. Zloději se také pokoušeli získat něco mnohem cennějšího, ale naštěstí se jim nepodařilo otevřít velký trezor.“
„*Madame,* zde jsou fakta k vašemu případu. Vaše bývalá sekretářka, madam Veroneauová, je ve skutečnosti hraběnka Rossakoffová, zkušená zlodějka. A právě ona byla také zodpovědná za zmizení pana Hallidaye. Jak dlouho u vás pracovala?“
„Pět měsíců, *monsieur.* Překvapujete mne tím, co tvrdíte.“
„Nicméně je to pravda. Ty papíry, daly se snadno nalézt? Nebo si myslíte, že to musel vědět někdo z domu?“
„Připadá mi hodně podivné, že zloději věděli přesně, kde hledat. Vy myslíte, že Inez -“
„Ano,“ přerušil ji Poirot, „nepochybuji o tom, že se řídili jejími informacemi. Ale co je ta vzácnost, kterou se jim nepodařilo získat? Šperky?“
Madame Olivierová potřásla s lehkým úsměvem hlavou.
„Něco mnohem vzácnějšího, *monsieur.*“ Rozhlédla se kolem sebe, naklonila se a ztišila hlas: „Radium, *monsieur.*“

„Radium?“
„Ano, *monsieur*. Jsem právě v rozhodující fázi pokusů. Vlastním malou dávku radia — na výzkum, na němž nyní pracuji, jsem dostala víc. Přestože je to jen malý zbytek, představuje velkou část celosvětových zásob a má hodnotu milionů franků.“
„A kde je?“
„V olověné bedně ve velkém trezoru. Ten záměrně vypadá jako starý a opotřebovaný model, ale ve skutečnosti je to špička sejfařského umění. Proto jej asi lupiči nedokázali otevřít.“
„Jak dlouho budete mít to radium v držení?“
„Už jen dva dny, *monsieur*. Potom budou mé pokusy u konce.“
Poirotovi se rozzářily oči.
„A Inez Veroneauová o tom ví? Dobře, potom se naši přátelé vrátí. *Madame*, nezmiňujte se o mně nikomu ani slůvkem. Ovšem buďte si jistá, že vám to vaše radium zachráním. Máte klíč od dveří z laboratoře do zahrady?“
„Ano, *monsieur*. Tady je. Mám ještě jeden. A tady je klíč od zahradní branky do uličky mezi mojí a sousední vilou.“
„Děkuji vám, *madame*. Dnes večer si jděte lehnout jako obvykle. Ničeho se nebojte a nechte to na mně. Ale nikomu ani slovo — ani vašim dvěma asistentům — *mademoiselle* Claude a *monsieur* Henrimu, jmenují se tak? Jim obzvláště ani slůvko.“
Poirot odcházel z vily a mnul si nadmíru spokojeně ruce.
„Co uděláme teď?“ chtěl jsem vědět.
„Teď se, Hastingsi, připravíme na odjezd z Paříže do Anglie.“
„Cože?“
„Sbalíme si věci, naobědváme se a pojedeme na nádraží Gare du Nord.“
„Ale co to radium?“
„Řekl jsem: Připravíme na cestu do Anglie. Nemluvil jsem o tom, že tam dorazíme. Hastingsi, uvažujte chvilku. Je zcela jisté, že nás hlídají a sledují. Naši nepřátelé musejí uvěřit, že se vracíme do Londýna. Určitě je o tom nepřesvědčíme, pokud nás neuvidí nasednout do vlaku a odjet jím.“
„Chcete říct, že z něj na poslední chvilku vyklouzneme?“
„Nikoliv, Hastingsi. Naše nepřátele neuspokojí nic jiného než odjezd *bonafide.*“
„Ale rychlík staví až v Calais.“
„Zastaví dříve, pokud se za to zaplatí.“
„Ale, no tak, Poirote — určitě nemůžete zaplatit za zastavení expresu. To by odmítli.“
„Drahý příteli, nikdy jste si nevšiml malé páčky — *signál d’arret?* Pokuta za nesprávné použití je, myslím, sto franků.“
„Oh! Vy za ni chcete zatáhnout?“
„Raději to udělá můj přítel Pierre Combeau. A zatímco on se bude dohadovat s průvodčím a ztropí velkou scénu, čímž přiláká pozornost všech zvědavců kolem, vy a já se tiše vytratíme.“
Splnili jsme přesně Poirotův plán. Pierre Combeau, Poirotův dlouholetý důvěrný kamarád, který očividně znal velmi dobře metody našeho nevelkého přítele, splnil svůj úkol. Zatáhl za záchrannou brzdu právě v okamžiku, kdy jsme dorazili na pařížské předměstí. ‚Udělal scénu' v tom nejlepším francouzském stylu, tudíž jsme mohli s Poirotem vystoupit z vlaku, aniž se o náš odchod kdokoliv zajímal. Nejdřív ze všeho jsme zásadně změnili vzhled. Poirot nesl všechno potřebné v malém kufříku. Výsledkem byli dva pobudové ve špinavých modrých halenách. Navečeřeli jsme se v nějakém zapadlém hostinci a potom jsme se vydali nazpět do města.
Těsně před jedenáctou večer jsme se opět ocitli nedaleko vily *madame* Olivierové. Rozhlédli jsme se kolem sebe a rychle vklouzli do uličky mezi zahradami. Zdálo se, že nikde není ani živáčka. Jednou věcí jsme si mohli být jisti. Nikdo nás nesledoval.

„Nepředpokládám, že by tady už byli," zašeptal Poirot. „Možná přijdou až zítra, ale stoprocentně si uvědomují, že radium tu bude už pouze dvě noci."
Velice opatrně jsme odemkli branku. Nehlučně jsme ji otevřeli a vstoupili do zahrady.
A vtom dopadla naprosto neočekávaně rána. V okamžiku jsme byli obstoupeni, dostali jsme roubíky a svázali nás. Muselo na nás čekat nejméně deset mužů. Popadli nás jako dva bezmocné balíky a nesli pryč. Úplně jsem zkoprněl, když zamířili *do* domu. Odemkli si vchod do laboratoře a vešli s námi dovnitř. Jeden z mužů se sklonil nad velkým trezorem. Jeho dveře se otevřely. Po zádech mi přeběhlo nepříjemné mrazení. Strčí nás dovnitř, abychom se pomalu udusili?
Ale k svému překvapení jsem zjistil, že tam vede úzké schodiště do podzemí. Tudy jsme se nakonec dostali do velké sklepní místnosti. Stála tam žena, vysoká a impozantní, s černou sametovou maskou na tváři. Podle autoritativních gest bylo zjevné, že je to velitelka. Muži nás hodili na zem a nechali nás o samotě se záhadnou bytostí v masce. To byla ona neznámá Francouzka — Číslo tři z Velké čtyřky.
Poklekla vedle nás a vytáhla nám roubíky, ale neuvolnila pouta. Potom vstala a náhle si prudkým pohybem odhalila tvář.
Byla to *madame* Olivierová!
„*Monsieur* Poirot," řekla posměšně. „Ten veliký, nádherný, jedinečný *monsieur* Poirot. Včera dopoledne jsem vám poslala varování. Rozhodl jste se brát je na lehkou váhu — myslel jste, že můžete změřit svůj důvtip s NÁMI. A nyní jste tady!"
Chladná zloba, která z ní vyzařovala, a mrazila mě do morku kosti, odporovala jejímu planoucímu pohledu. Ta žena byla šílená, posedlá šílenstvím génia!
Poirot mlčel. Zíral na ni s pokleslou bradou.
„Nuže," řekla mírně, „tohle je konec. Nedovolíme, aby nám někdo křížil plány. Máte poslední přání?"
Nikdy předtím a ani od té doby jsem necítil takovou blízkost smrti. Poirot se choval velkolepě. Nehnul brvou, nezesinal, jen na ni hleděl s neutuchajícím zájmem.
„*Madame,* neobyčejně mne zaujal váš psychologický profil," poznamenal klidně. „Škoda, že mi na jeho studium zbývá tak málo času. Ano, mám poslední přání. Myslím, že odsouzenci je vždy dovoleno naposled si zakouřit. Pouzdro na cigarety mám u sebe. Pokud dovolíte..." Podíval se na spoutané ruce.
„Ach, ano!" rozesmála se. „Chtěl byste, abych vám je rozvázala, že? Jste chytrý, *monsieur* Poirote, to vím. Neuvolním pouta, ale najdu vám cigaretu."
Klekla si k němu, vytáhla tabatěrku a vložila mu mezi rty cigaretu.
„A ještě sirku," poznamenala a vstala.
„Není třeba, *madame.*" Něco v jeho hlase mě zarazilo. I ona se vylekala.
„Nehýbejte se laskavě, *madame.* Kdyby ano, litovala byste. Znáte vše, co se týká curare? Jihoameričtí indiáni je používají jako šípový jed. Škrábnutí znamená smrt. Některé kmeny používají foukačky. I já mám jednu — zkonstruovanou tak, aby vypadala přesně jako cigareta. Pouze fouknu... Ach! Polekala jste se. Nehýbejte se, *madame.* Mechanismus této cigarety je zcela prostý. Je den prudký výdech a malá šipka, připomínající rybí kost, proletí vzduchem, aby našla svůj cíl. *Madame,* vy si nepřejete zemřít. Proto vás prosím, abyste rozvázala mého přítele Hastingse. Nemohu pohybovat rukama, ale mohu pootočit hlavou, takže vás mám stále na mušce. Prosím vás, neudělejte chybu."
Pomalu, s třesoucíma se rukama a obličejem zkrouceným vztekem a nenávistí, se sklonila a poslechla jeho výzvu. Byl jsem volný. Poirot mi dával instrukce.
„Hastingsi, vaše pouta použijete pro dámu. Správně. Je svázaná pořádně? Teď mne, prosím, rozvažte. Je pro nás šťastnou shodou okolností, že poslala své pochopy pryč. Při další troše štěstí bude cesta ven volná."
V mžiku stál Poirot po mém boku. Uklonil se dámě.

„Hercule Poirot se nedá tak snadno zavraždit, *madame.* Přeji vám dobrou noc.“
Kvůli roubíku nemohla odpovědět, ale vražedný žár v jejích očích mě vystrašil. Upřímně jsem doufal, že jí už nikdy nepadneme do rukou.
Za tři minuty jsme vyšli před vilu. Přeběhli jsme přes zahradu a ocitli se na opuštěné ulici. Zanedlouho jsme byli pryč z této čtvrti.
Teprve potom Poirot promluvil.
„Zasloužím si vše, co o mně ta žena řekla. Jsem trojnásobný hlupák, ubohé zvíře, šestatřicetinásobný idiot. Byl jsem na sebe pyšný, že jsem jim nepadl do léčky. A ono to ani nebylo jako past myšleno — až na způsob, jakým jsem do ní padl. Věděli, že to prohlédnu, oni s tím počítali. Tím se vše vysvětluje: Jak snadno se vzdali, Halliday, všechno. *Madame* Olivierová byla vůdčí silou, Věra Rossakoffová pouhou pobočnicí. *Madame* potřebuje Hallidayovy nápady. Ona sama má dostatek génia na to, aby vyplnila mezery, jež ho uváděly ve zmatek. Ano, Hastingsi, nyní už víme, kdo je Číslo tři. Žena, pravděpodobně největší světová vědkyně! Zamyslete se na tím. Mozek Východu, věda Západu — a další dva, jejichž identitu dosud neznáme. Ovšem musíme ji zjistit. Zítra se vrátíme do Londýna a pustíme se do toho.“
„Vy neudáte *madame* Olivierovou policii?“
„Nikdo by mi nevěřil. Ta žena patří k idolům Francie, a my jí nemůžeme nic dokázat. Pokud budeme mít štěstí, neoznámí ona nás.“
„Cože?“
„Přemýšlejte. Objevili nás v noci na jejím pozemku i s klíči. Bude přísahat, že nám je nikdy nedala a že nás překvapila u trezoru. Svázali jsme ji, dali jí roubík a uprchli. Opak je pravdou — říká se to tak?“

8. KAPITOLA

V nepřítelově domě

Po našem dobrodružství ve vile v Passy jsme se obratem vrátili do Londýna. Poirota očekávalo několik dopisů. Jeden z nich přečetl se zvláštním úsměvem a potom mi ho podal.
„Podívejte se na tohle, *mon ami.*“
Nejdřív jsem se podíval na podpis *Abe Ryland* a hned se mi vybavila Poirotova slova ‚nejbohatší člověk na světě'. Dopis byl úsečný a kousavý. Pisatel vyjadřoval nesmírnou nespokojenost s Poirotovým vysvětlením toho, proč na poslední chvíli zrušil dohodnutou cestu do Jižní Ameriky.
„Asi nemohl vzteky ani myslet, viďte?“ podotkl Poirot.
„Podle mě je normální, že se opravdu nahněval.“
„Ne, ne, nerozumíte. Vzpomeňte si na slova toho Mayerlinga, muže, který se sem ukryl, pouze aby zemřel rukou svých nepřátel: ‚Číslo dvě bývá symbolizováno dvakrát přeškrtnutým písmenem S — znakem dolaru — nebo dvěma pruhy a hvězdou. Z toho se dá usuzovat, že se jedná o Američana a že představuje moc bohatství.' K těmto slovům přidejte fakt, že mi Ryland nabídl obrovskou sumu, aby mne vylákal z Anglie — a — a co s tím, Hastingsi?“
„Chcete říct,“ podivil jsem se, „že podezíráte Abe Rylanda, toho multimilionáře, že je ve Velké čtyřce Číslem dvě?“
„Váš skvělý intelekt, Hastingsi, pochopil moji myšlenku. Ano, podezírám. Vyslovil jste ‚multimilionář' výmluvným tónem, ale dovolte, abych vás upozornil na jednu věc: Tuto záležitost řídí muži na vrcholu a o panu Rylandovi se říká, že si v obchodních záležitostech počíná bezohledně. Schopný muž bez skrupulí, který má všechno bohatství, jež potřebuje, nyní vyrazil, aby získal neomezenou moc.“
Chtěl jsem o Poirotově názoru vědět víc, tudíž jsem se zeptal, kdy k němu s konečnou platností došel.
„To je právě ono. Nemám jistotu. Nemohu mít. *Mon ami,* za to, abych *věděl,* bych dal cokoliv. Nechte mě, abych Abe Rylanda přiřadil definitivně pod Číslo dvě, a přiblížíme se k našemu cíli.“
„Podle tohohle,“ poklepal jsem na dopis, „právě přijel do Londýna. Neměl byste za ním zajít a osobně se mu omluvit?“
„To bych mohl.“
Za dva dny se Poirot vrátil domů nesmírně rozrušený. Impulzivně mě popadl oběma rukama.
„Příteli, potkala nás ohromující, neslýchaná a nikdy se neopakující příležitost! Ale skrývá v sobě nebezpečí, smrtelné nebezpečí. Ani bych vás neměl žádat, abyste to zkusil.“
Pokud se mě Poirot snažil vyděsit, šel na to špatně, a to jsem mu řekl. Trochu se vzpamatoval a odhalil mi svůj plán. Ryland hledal anglického tajemníka, člověka s dobrým společenským chováním a vystupováním. Poirot mi navrhl, abych se o to místo ucházel.
„Udělal bych to sám, *mon ami“* vysvětloval omluvně, „ale pro mne je téměř nemožné, abych se dostatečně zamaskoval, víte? Anglicky mluvím velmi dobře — až na okamžiky, kdy jsem příliš rozrušený -, ale sotva tak, abych oklamal něčí sluch. Ačkoliv jsem chtěl obětovat svůj knírek, nepochybuji, že bych byl stále k poznání jako Hercule Poirot.“
Ani já jsem nepochyboval a prohlásil jsem, že jsem připraven a ochoten zahrát svoji úlohu a proniknout do Rylandovy domácnosti.
„Deset ku jedné, že mě tak jako tak nepřijme,“ podotkl jsem.
„Ale ano, přijme. Zařídím vám takové hodnocení, že se nad ním olízne. Doporučí vás samotný ministr vnitra.“

Podle mě to zašlo trochu daleko, ale Poirot mé námitky odmítl.
„Ach ano, udělá to. Vyšetřoval jsem pro něj nějakou drobnost, která by bývala vyvolala obrovský skandál. Vše se diskrétně a citlivě vyřešilo a nyní mi, jak byste řekl vy, zobe z ruky.“
Nejdřív ze všeho jsme se obrátili na uměleckého maskéra. Byl to mužík, který legračně pohyboval hlavou jako ptáček, čímž připomínal Poirota. Chvíli si mě tiše prohlížel a potom se pustil do práce. Když jsem se na sebe za půl hodiny podíval do zrcadla, byl jsem ohromený. Díky zvláštním botám jsem nejméně o pět centimetrů vyrostl a v kabátě, který mi vybral, jsem vypadal vytáhle, pohuble a jako ve smutku. Nápaditě mi změnil obočí, čímž jsem získal jiný výraz. Ve tvářích jsem měl vycpávky a tmavé opálení patřilo minulosti. Přišel jsem o knír a v ústech mi na jedné straně svítil zlatý zub.
„Jmenujete se Arthur Neville,“ oznámil mi Poirot. „Bůh vás opatruj, milý příteli, protože se obávám, že odcházíte na nebezpečné území.“
S bušícím srdcem jsem se dostavil do hotelu Savoy v hodinu určenou panem Rylandem a požádal jsem o schůzku s tímto významným mužem.
Po minutě nebo dvou mě uvedli do jeho apartmá. Ryland seděl u stolu a před ním ležel dopis. Koutkem oka jsem rozeznal ministrův rukopis. Poprvé v životě jsem viděl amerického milionáře a udělal na mě, ač jsem se tomu bránil, dojem. Byl vysoký, hubený, s vystupující bradou a lehce zahnutým nosem. Pod převislým obočím mu jiskřily chladné šedé oči. Měl husté prošedivělé vlasy a v koutku úst furiantsky svíral dlouhý černý doutník, bez něhož jsem ho později nikdy nezahlédl.
„Sedněte si,“ zavrčel.
Poslechl jsem. Poklepal na dopis.
„Podle tady toho jste dost dobrý, takže nemusím dál hledat. Povězte mi, máte pořádný přehled ve společenských záležitostech?“
Odpověděl jsem, že se mnou bude, podle mého názoru, spokojen.
„Měl jsem na mysli, jestli když pozvu k sobě na venkov hromadu vévodů, hrabat a vikomtů, dokážete je roztřídit a rozsadit k večeři tak, jak mají sedět?“
„Oh! Naprosto snadno,“ odpověděl jsem s úsměvem.
Ještě jsme si dohodli pár drobností a byl jsem zaměstnán. Pan Ryland chtěl tajemníka zběhlého v anglické společnosti, protože už měl u sebe amerického tajemníka a stenotypistku.
Za dva dny jsem zamířil do Hatton Chase, sídla vévody z Loamshire, které si Američan na půl roku pronajal. Určitou část života jsem trávil jako osobní tajemník jednoho člena parlamentu, takže jsem nepřijal roli, která by mi byla cizí. Obvykle pan Ryland hostil přes víkend velkou společnost, ale zbytek týdne byl nesrovnatelně klidnější. Pana Applebyho, amerického tajemníka, jsem vídal jen zřídka, ale působil na mě jako příjemný a normální mladý muž, pracovně velmi zdatný. Se stenotypistkou slečnou Martinovou jsem se setkával častěji. Byla to hezká, asi třiadvacetiletá dívka s tiziánovými vlasy a hnědýma očima, v nichž se příležitostně rošťácky zablýsklo, ovšem obvykle je cudně klopila. Měl jsem pocit, že svého zaměstnavatele jednak nesnáší, jednak mu nevěří, přestože si samozřejmě dávala pozor, aby to nedala ani náznakem najevo. Jenže přišel okamžik, kdy mě neočekávaně poctila svojí důvěrou.
Přirozeně jsem všechny zaměstnance pečlivě sledoval. Bylo přijato několik nových členů personálu — myslím, že jeden komorník a některé ze služebných. Majordomus, domovník a šéfkuchař patřili k vévodovu služebnictvu. Svolili, že na panství zůstanou. Služky mi nepřipadaly důležité, takže jsem se zaměřil na Jamese, druhého sluhu, ale bylo zřejmé, že tento muž je skutečně pouze komorník. Najal ho pochopitelně majordomus. Člověk, který mi připadal mnohem podezřelejší, byl Deaves, Rylandův osobní komorník, jehož si s sebou přivezl z New Yorku. Rodem Angličan s dokonalým vystupováním, a přece jsem vůči němu choval podezření.

Byl jsem v Hatton Chase tři týdny a za tu dobu se nestalo nic, co by potvrzovalo naši teorii. Po aktivitách Velké čtyřky ani stopa. Pan Ryland byl muž s neodolatelnou silou a osobností, ovšem začínal jsem věřit, že se Poirot mýlil, když ho dával do spojení s tou strašlivou organizací. Dokonce jsem ho slyšel u večeře, jak se o Poirotovi nedbale zmínil.
„Říká se, že je to obdivuhodný mužík, ale je to ulejvák. Jak to vím? Dohodli jsme se a on mě na poslední chvíli odmítl. Toho vašeho *monsieur* Poirota už nikdy nechci.“
V takových okamžicích mi připadaly vycpávky v tvářích nejotravnější!
A potom mi slečna Martinová vyprávěla dost zajímavou historku. Ryland odjel na den do Londýna a vzal Applebyho s sebou. Já a slečna Martinová jsme se po svačině procházeli po zahradě. Tu dívku jsem měl opravdu rád, byla tak neafektovaná, tak přirozená. Viděl jsem, že se jí něco honí hlavou, a nakonec se mi svěřila.
„Víte, majore Neville, vážně uvažuji o tom, že tohle místo opustím.“
Tvářil jsem se poněkud ohromeně a ona rychle pokračovala ve vyprávění.
„Och! Vím, že mám skvělé zaměstnání, svým způsobem. Většina lidí mě asi bude považovat za blázna, že je zahazuji. Ale nemůžu snášet urážky, majore Neville. Aby se mi nadávalo jako pohůnkovi, to je víc, než dokážu vydržet. Takhle by se žádný gentleman nechoval.“
„Ryland vám nadával?“
Přikývla.
„Samozřejmě že je stále poněkud podrážděný a zlostný. To člověk očekává, přináší to každodenní práce. Ovšem propadnout absolutnímu šílenství — a pro nic za nic. Skutečně se tvářil, jako by mě chtěl zavraždit! A jak jsem řekla, kvůli ničemu.“
„Povězte mi o tom,“ vybídl jsem ji dychtivě.
„Jak víte, otvírám panu Rylandovi všechnu poštu. Některé dopisy předávám panu Applebymu, některé vyřizuji já, ovšem rozděluji je všechny sama. Nyní přicházejí nějaké dopisy na modrém papíře, se čtyřmi maličkými známkami v rohu — promiňte, říkal jste něco?“
Nedokázal jsem potlačit ohromený výkřik, ale rychle jsem zavrtěl hlavou a poprosil ji, aby pokračovala.
„No, jak jsem říkala, takové dopisy chodí a mám striktní příkaz neotevírat je a předávat je nedotčené panu Rylandovi. Což pochopitelně pokaždé dělám. Ale včera ráno přišlo nezvykle mnoho pošty, takže jsem dopisy třídila v hrozném spěchu. Omylem jsem otevřela i jeden z těch dopisů. Jakmile jsem zjistila, co jsem provedla, odnesla jsem ho panu Rylandovi a vysvětlila mu, co se přihodilo. K mému naprostému překvapení ho popadl úplně odporný záchvat vzteku. Řeknu vám, že mě to hodně vyděsilo.“
„Co jen mohlo být v tom dopise, že ho to tak rozčililo?“
„Naprosto nic, to je právě divné. Dopis jsem přečetla dřív, než jsem si uvědomila, jaké jsem se dopustila chyby. Byl dost krátký. Pamatuji si ho slovo od slova. Nebylo v něm nic, co by mohlo někoho případně rozrušit.“
„Říkáte, že ho dokážete zopakovat?“ pobízel jsem ji.
„Ano.“ Na okamžik se odmlčela a potom ho pomalu přednesla, zatímco já jsem si nenápadně poznamenával následující:
Vážený pane,
je nezbytné se co nejdříve setkat kvůli pozemkům. Chcete-li lom, byla by cena sedmnáct tisíc odpovídající. Poplatek 11 procent je příliš, 4 procenta jsou dostačující.
S uctivým pozdravem
Arthur Leversham
Slečna Martinova pokračovala: „Zjevně se jednalo o nějaké pozemky, o jejichž koupi pan Ryland uvažoval. Ale vážně, mám pocit, že člověk, jenž se dokáže kvůli takové malichernosti rozčilit, je, řekněme, nebezpečný. Co bych měla podle vás, majore Neville, udělat? Jste zkušenější než já.“

Uklidnil jsem ji a zdůraznil jsem, že pan Ryland nejspíš trpí nemocí své společenské třídy — poruchou trávení. Nakonec odcházela docela uklidněná. Ale v mém případě to nešlo tak snadno. Když jsem osaměl, vytáhl jsem zápisník a přečetl si dopis, který jsem si poznamenal. Co to znamená — tahle zjevně nevinná zpráva? Týká se to nějakého obchodu, do něhož se Ryland pustil, a chce, aby žádná podrobnost nepronikla na veřejnost, dokud nebude dokončen? To bylo možné vysvětlení. Ale nezapomínal jsem na malou čtyřku, jíž byla obálka označena, a zmocnil se mě pocit, že jsem se konečně dostal na stopu záležitosti, po níž pátráme.

Přemýšlel jsem o dopisu celý večer a většinu následujícího dne — až jsem náhle přišel na řešení. Klíčem bylo číslo čtyři. Po přečtení každého čtvrtého slova se objevila naprosto jiná zpráva: Nezbytné — setkat — lom — sedmnáct — jedenáct — čtyři.

Vysvětlit číslice bylo snadné. Sedmnáct znamená sedmnáctého října, čili následující den, jedenáct je doba a čtyřka podpis — buď záhadného Čísla čtyři nebo znamená jakousi ‚obchodní značku' Velké čtyřky. Asi osm set metrů od domu ležel nepoužívaný lom. Osamělé místo, ideální pro tajnou schůzku.

Pár okamžiků jsem žil v pokušení zařídit všechno sám. Bylo by pro mě velkým zadostiučiněním, kdyby se mi dostalo aspoň jednou potěšení pochlubit se Poirotovi.

Ale nakonec jsem ten nápad zapudil. Tady šlo o velký případ — neměl jsem právo zasáhnout sám a případně riskovat naše naděje na úspěch. Poprvé jsme byli krok před našimi nepřáteli. Tentokrát to musíme zvládnout a nezastírám skutečnost, že Poirot má z nás dvou lepší hlavu.

Napsal jsem mu expres dopis, abych mu nastínil fakta a vysvětlil, jak je důležité, abychom si vyslechli, o čem budou rokovat. Kdyby to chtěl nechat na mně, výborně, ale podrobně jsem mu popsal cestu z nádraží k lomu pro případ, že by považoval za moudré být u toho osobně.

Odnesl jsem psaní do vesnice a sám je podal na poště. Během pobytu jsem mohl s Poirotem komunikovat, ovšem dohodli jsme se, že on se se mnou nebude pokoušet spojit kvůli tomu, že by moji poštu mohl někdo kontrolovat.

Následující večer jsem hořel vzrušením. V domě nebyli žádní hosté a já jsem seděl s panem Rylandem v pracovně. Předvídal jsem, že právě proto nebudu mít naději setkat se s Poirotem na nádraží. Přesto jsem měl jistotu, že budu propuštěn dostatečně brzy před jedenáctou.

Těsně po půl jedenácté pan Ryland pohlédl na hodiny a oznámil, že je hotov. Dovtípil jsem se a diskrétně jsem zmizel. Vyrazil jsem nahoru, jako bych si šel lehnout, ale tiše jsem proklouzl zadním schodištěm do zahrady. Z opatrnosti jsem si oblékl tmavý převlečník, abych si zakryl bílou náprsenku.

Vzdálil jsem se už kus od domu a náhodou jsem se ohlédl. Pan Ryland právě vylézal z okna pracovny. Vyrážel na schůzku. Zrychlil jsem krok, abych získal náskok. Dorazil jsem k lomu téměř bez dechu. Zdálo se, že kolem nikdo není, a tak jsem se schoval v husté spleti keřů a očekával další vývoj.

Za deset minut, právě bilo jedenáct, přišel Ryland, klobouk stažený do očí a neodmyslitelný doutník v puse. Rychle se rozhlédl kolem a potom zmizel v prohlubni. Zaslechl jsem odtamtud tlumené hlasy. Zjevně ten muž — nebo muži -, ať už to byl kdokoliv, dorazil první.

Vylezl jsem opatrně z křoví a centimetr po centimetru jsem se s maximální opatrností plížil po strmé pěšině. Od mluvících mužů mě nyní dělil jen balvan. V bezpečí tmy jsem přes něj nakoukl a zahleděl se do ústí černé, nebezpečně vypadající automatické pistole!

„Ruce vzhůru!“ přikázal pan Ryland stroze. „Čekám tu na vás.“

Seděl ve stínu skály, takže jsem mu neviděl do tváře, ale zloba v jeho hlase mi nezněla příjemně. Potom jsem ucítil kroužek chladné oceli v zátylku a Ryland sklonil zbraň.

„To je v pořádku, Georgi. Přiveď ho sem.“

Neviditelný George, což byl podle mého ten dokonalý Deaves, mě odvedl na místo ve stínu, kde mi nasadil roubík a pevně mě spoutal. Byl jsem nepříčetný vzteky.

Ryland opět promluvil, ovšem hlasem, který jsem sotva poznával, tak zněl chladně a rozzlobeně.
„Tohle bude konec vás dvou. Příliš často křížíte Velké čtyřce cestu. Slyšel jste někdy o sesuvech půdy? Před dvěma lety tu k jednomu došlo. Dnes v noci nastane další. Všechno jsem pořádně připravil. Poslyšte, ten váš přítel asi nedodržuje přesně čas!“
Polila mě vlna hrůzy. Poirot! Za pár okamžiků vejde přímo do pasti. A já jsem neměl možnost ho varovat. Mohl jsem se jen modlit, aby se býval rozhodl nechat tu záležitost na mně a zůstal v Londýně. Kdyby přijel, jistě by tu už byl.
S každou minutou mé naděje rostly.
Náhle se roztříštily na střípky. Slyšel jsem kroky — opatrné, nicméně kroky. Svíjel jsem se v bezmocných mukách. Přicházely po pěšině, ztichly a potom se zjevil sám Poirot. S hlavou lehce na stranu nahlížel do stínu.
Zaslechl jsem, jak Ryland spokojeně zabručel, když zvedal zbraň. „Ruce vzhůru,“ vykřikl. Deaves současně vyskočil dopředu a vzal si Poirota na mušku. Past sklapla.
„Těší mě, že se s vámi setkávám, pane Hercule Poirote,“ pronesl Američan ponuře.
Poirot se neuvěřitelně ovládal. Nehnul ani brvou. Ale všiml jsem si, že pohledem pátrá ve stínu.
„Můj přítel? Je tady?“
„Ano, oba jste se chytili do pasti — pasti Velké čtyřky,“ řekl Ryland a rozesmál se.
„Pasti?“ zeptal se Poirot.
„Nerozumíte tomu snad?“
„Chápu to tak, že se jedná o léčku — ano,“ odpověděl Poirot jemně. „Ale vy se, *monsieur*, mýlíte. Jste v ní *vy*, nikoliv já se svým přítelem.“
„Cože?“ Ryland zvedl automatickou zbraň, ale viděl jsem, jak těká očima.
„Pokud vystřelíte, spácháte vraždu sledován deseti páry očí a budete za ni oběšen. Tento prostor je již hodinu obklíčen příslušníky Scotland Yardu. To je šachmat, *monsieur* Rylande.“
Podivně zapískal a jakoby kouzlem okolí ožilo. Policisté Rylanda a jeho komorníka chytili a odzbrojili. Poirot prohodil pár slov s velícím důstojníkem, potom mě vzal za paži a odvedl pryč.
Jakmile jsme opustili lom, nadšeně mě objal.
„Jste živý, nezraněný. To je skvělé. Tolikrát jsem si vyčítal, že jsem vás sem nechal jít.“
„Jsem naprosto v pořádku,“ ujistil jsem ho a vyprostil se z jeho náruče. „Ale jsem trochu zmatený. Vy jste náhodou odhalil jejich záměr, viďte?“
„Ale já jsem na to čekal! Proč bych vám jinak dovolil, abyste sem šel? Vaše falešné jméno a převlek neměly nikoho ani na okamžik oklamat!“
„Cože?“ vykřikl jsem. „To jste mi neřekl.“
„Jak vám často říkám, Hastingsi, máte tak nádhernou a tak čestnou povahu, že spíše jste podveden vy osobně, než byste dokázal oklamat ostatní. Takže dobrá, od prvopočátku vás poznali a udělali to, s čím jsem počítal — s matematickou přesností každého, kdo správně používá šedou kůru mozkovou -, a vás použili jako návnadu. Oni vyslali to děvče. Mimochodem, *mon ami,* jen jako zajímavý psychologický fenomén, měla rudé vlasy?“
„Jestli myslíte slečnu Martinovou,“ ohradil jsem se chladně, „její vlasy mají jemný tiziánový odlesk, ale -“
„Jsou *épatants* — tihle lidé! Dokonce prozkoumali i vaši psychologickou stránku. Ach ano, drahý příteli, slečna Martinova se na tom spiknutí podílela, a to značně. Zopakuje vám ten dopis, vypráví příběh o hněvu pana Rylanda, vy si uděláte poznámky, namáháte mozek — šifra je krásně vymyšlena, těžká, ale ne příliš -, vyřešíte to a pošlete pro mne.
Ale oni netuší, že přesně na to čekám. Zajdu okamžitě za Jappem a zařídím vše potřebné. Takže, jak vidíte, jednoznačné vítězství!“

Poirot mě příliš nepotěšil a také jsem mu to pověděl. Vraceli jsme se do Londýna prvním ranním vlakem a byla to ta nejnepohodlnější cesta v mém životě.
Právě jsem se vykoupal a ponořil se do slastných myšlenek na snídani, když jsem zaslechl z obývacího pokoje Jappův hlas. Hodil jsem na sebe župan a spěchal za inspektorem.
„Tentokrát jste nás pěkně vypekl," zlobil se Japp.
„Pane Poirote, to od vás bylo hodně ošklivé. Poprvé za tu dobu, co vás znám, jste se nechal vyhodit ze sedla."
Poirotova tvář by si zasloužila studium.
„Dorazili jsme tam," pokračoval Japp, „protože jsme všechny ty záležitosti s Černou rukou brali vážně a — celou dobu to byl ten komorník."
„Komorník?" vydechl jsem.
„Ano, James, nebo jak se jmenuje. Služebnictvo nejspíš uzavřelo sázku, že podfouknou toho chlápka — tedy vás, kapitáne Hastingsi — a naservírují mu pořádnou špionážní aféru s gangem Velká čtyřka."
„Nesmysl!" vykřikl jsem.
„Nebudete tomu věřit. Šel jsem s naším podezřelým přímo do Hatton Chase a tam ležel v posteli a spal ten pravý Ryland. Majordomus, kuchař a bůhvíkolik dalších přísahali, že šlo o sázku. Jen o hloupý žertík, nic víc to nebylo. A osobní sluha hrál roli svého pána."
„Proto se držel ve stínu," zabručel Poirot.
Když Japp odešel, podívali jsme se na sebe.
„Hastingsi, teď *víme*, že Číslo dvě z Velké čtyřky je Abe Ryland," prohlásil nakonec Poirot. „Komorník se za něj vydával, aby mu v případě nebezpečí zajistil ústupovou cestu. A ten komorník -"
„Ano," vydechl jsem.
„*Číslo čtyři*" řekl Poirot.

9. KAPITOLA

Záhada žlutého jasmínu

Podle Poirota šlo všechno natolik dobře, aby prohlásil, že po celou dobu sbíráme informace a vytváříme si vhled do myslí našich soupeřů. Já osobně jsem měl pocit, že bychom měli získat nějaký hmatatelnější úspěch, než je tohle. Od okamžiku, kdy jsme přišli do kontaktu s Velkou čtyřkou, gang spáchal dvě vraždy, unesl Hallidaye a Poirot i já jsme jen o vlásek unikli zabití. My jsme v této hře doposud nezískali ani bod.
Poirot bral mé stížnosti na lehkou váhu.
„Hastingsi, zatím se smějí," prohlásil. „Ovšem máte přece přísloví ‚Kdo se směje naposledy, ten se směje nejlíp', viďte? A nakonec, *mon ami*, uvidíte. Nesmíte také zapomenout," dodal, „že nemáme co do činění s obyčejnými kriminálníky, ale s druhým největším mozkem světa."
Nemínil jsem živit jeho ješitnost dotazem, který byl nasnadě. Odpověď jsem znal — tedy věděl jsem, jak by Poirot odpověděl. Místo toho jsem se z něj snažil bezúspěšně vydolovat nějaké informace o tom, jaké další kroky k vypátrání našeho nepřítele podnikneme. Jako obvykle mě nechával tápat v temnotách neznalosti, ale došel jsem k názoru, že je ve spojení s agenty tajných služeb v Indii, Číně a Rusku. Z jeho příležitostných výbuchů sebezbožňování jsem usoudil, že aspoň pokročil ve své oblíbené hře v odhadování soupeřova myšlení.
Téměř úplně vynechával soukromou praxi. Věděl jsem, že tentokrát odmítl několik pozoruhodně zajímavých honorářů. Pravda, občas vyšetřoval případy, které ho zaujaly, ale obvykle je odkládal v okamžiku, kdy se přesvědčil, že nemají nic společného s aktivitami Velké čtyřky.
Z takového postoje značně těžil náš přítel inspektor Japp a nepopiratelně získal mnoho slávy za rozuzlení některých případů, v nichž za úspěch vděčil Poirotovým poněkud opovržlivě sdělovaným tipům.
Na oplátku nás Japp zásobil nejmenšími podrobnostmi každého případu, který by podle něho mohl malého Belgičana zajímat. Když dostal na starost záležitost, již noviny nazvaly Záhada žlutého jasmínu, poslal Poirotovi telegram s dotazem, zda by neměl zájem přijet a podívat se na to osobně.
Díky tomu jsme se asi měsíc po dobrodružství v Rylandově domě ocitli sami ve vlakovém kupé na cestě z kouře a prachu Londýna do malého městečka Market Handford v hrabství Worcestershire, kde se ta záhada udala.
Poirot seděl opřený v rohu.
„Hastingsi, jaký máte přesně na tu záležitost názor?"
Neodpověděl jsem hned, zdálo se mi, že na to musím jít obezřetně.
„Vypadá to všechno tak složitě," začal jsem opatrně.
„Skutečně?" podotkl Poirot potěšené.
„Domnívám se, že to, jak jsme narychlo vyrazili, jednoznačně dokazuje, že považujete smrt pana Payntera za vraždu — ne sebevraždu nebo nešťastnou náhodu."
„Ne, ne, špatně jste mne pochopil. Připusťme, že pan Paynter zemřel v důsledku obzvlášť strašného neštěstí, ovšem i tak zbývá vysvětlit mnoho záhadných okolností."
„To jsem měl na mysli, když jsem vám tvrdil, že je to všechno tak složité."
„Proberme si všechna fakta klidně a metodicky. Vypočítejte mi je po pořádku a srozumitelně."
Spustil jsem, přičemž jsem se snažil hovořit tak logicky a jasně, jak jsem mohl.
„Začneme u pana Payntera," řekl jsem. „Pětapadesátiletý, bohatý, kultivovaný muž, svým způsobem světoběžník. Posledních dvanáct let v Anglii příliš nepobyl, ale náhle, jakoby

unaven věčným cestováním, si koupil malý dům ve Worcestershire, nedaleko Market Handfordu, a začal se usazovat. Nejdřív ze všeho napsal svému jedinému příbuznému, synovci Geraldu Paynterovi, synovi mladšího bratra, a navrhl mu, aby se přestěhoval do Croftlands (tak se to tam jmenuje) ke svému strýci. Gerald Paynter, chudý mladý umělec, byl natolik rád, že nabídku přijal. Když došlo k tragédii, bydlel u strýce sedmý měsíc."
„Máte skvělý vyprávěčský styl," zamumlal Poirot. „Říkám si, ten Hastings mluví jako kniha."
Nevšímal jsem si jeho poznámky a pokračoval jsem.
„Pan Paynter si držel v Croftlands slušný personál — šest lidí a také čínského osobního sluhu A Linga."
„Čínský sluha A Ling," zabručel Poirot.
„Minulé úterý si po večeři pan Paynter stěžoval, že se necítí dobře, a jeden ze sloužících šel pro doktora. Pan Paynter přijal lékaře v pracovně, neboť si nechtěl jít lehnout. Není známo, co se mezi těmi dvěma odehrálo, ale doktor Quentin před odchodem požádal, aby přivedli hospodyni. Zmínil se, že dal panu Paynterovi injekci, protože má velmi slabé srdce, a doporučil, aby ho nikdo nerušil. Potom začal klást dost podivné otázky týkající se služebnictva. Jak dlouho tam pracují, odkud přišli a podobně.
Hospodyně mu odpověděla, jak nejlépe mohla, ale dost ji mátl smysl těch dotazů. Druhý den učinili otřesný objev. Jedna ze služebných cestou do přízemí ucítila odporný zápach spáleného masa, který jako by přicházel z pánovy pracovny. Vzala za kliku, ale bylo zamčeno, a to zevnitř. Za pomoci Geralda Payntera a toho Číňana se dostali do místnosti, kde je uvítal děsivý pohled. Pan Paynter přepadl tváří do plynového krbu. Obličej a hlavu měl spálené na uhel.
V tom okamžiku samozřejmě v nikom nevzklíčilo zrnko podezření — považovali to za příšerné neštěstí. Pokud by někoho vinili, mohl to být doktor Quentin za to, že podal pacientovi prostředek na spaní a nechal ho v tak nebezpečné pozici. Potom objevili něco divného.
Na podlaze ležely noviny tak, jak sklouzly pánovi z klína. Na druhé straně stálo něco sotva znatelně naškrábané inkoustem. Vedle křesla, v němž pan Paynter seděl, stál psací stolek a oběť měla ukazovák až po druhý článek umazaný od inkoustu. Bylo jasné, že pan Paynter byl příliš slabý, aby udržel pero, proto si namočil prst do kalamáře a podařilo se mu na noviny, jež držel na kolenou, napsat dvě slova. Ovšem znělo to naprosto pošetile. *Žlutý jasmín* — jen tohle a nic víc.
Na stěnách Croftlands roste záplava žlutého jasmínu, takže se dalo předpokládat, že se předsmrtná zpráva vztahuje k téhle rostlině a ubohý muž blouznil. Noviny, lačné všeho, co se vymyká každodennosti, se na ten případ samozřejmě vrhly a nazvaly ho Záhada žlutého jasmínu, přestože jsou to slova ze všech hledisek naprosto nedůležitá."
„Říkáte, že jsou nedůležitá?" zjišťoval Poirot. „Nuže, když to tvrdíte, musí to tak rozhodně být."
Pochybovačně jsem se na něj zadíval, ale neodhalil jsem v jeho pohledu ani náznak výsměchu.
„A potom," pokračoval jsem, „přineslo vyšetřování vzruch."
„Jak vidím, právě tady si olizujete rty."
„Vytvořily se jisté nálady proti doktoru Quentinovi. Za prvé, nebyl to místní lékař, ale záskok na jeden měsíc — na tu dobu doktor Bolitho odjel na perně zaslouženou dovolenou. Dále se mělo za to, že přímou příčinou neštěstí byla jeho nedbalost. Ovšem lékařova výpověď nepřinesla žádnou senzaci. Pan Paynter postonával od své ho příjezdu do Croftlands. Doktor Bolitho ho nějakou dobu navštěvoval, jenže když za panem Paynterem poprvé přišel doktor Quentin, zmátly ho některé pacientovy symptomy. Před osudným večerem ho viděl pouze jednou. Jakmile s panem Paynterem osaměl, pacient mu vyprávěl překvapivé věci. Prý se vůbec necítí nemocný, ale chuť curry, jež měl k večeři, mu přišla podivná. Na pár minut se

zbavil Ah Linga a vysypal jídlo do misky, kterou potom podal doktorovi se žádostí, aby zjistil, jestli je opravdu něco v nepořádku.
Přes Paynterovo tvrzení, že není nemocný, si doktor všiml, že šok z podezření mužem zjevně otřásl a zapůsobil na jeho srdce. Proto mu dal injekci, ovšem žádný uspávači prostředek, ale strychnin.
Tím je, myslím, případ celý — s výjimkou hlavního problému té záležitosti. Při pečlivé analýze bylo v curry nalezeno dost práškového opia, aby zabilo dva muže!“
Odmlčel jsem se.
„A váš závěr, Hastingsi,“ zeptal se Poirot.
„Těžko říct. *Mohlo* to být neštěstí a skutečnost, že se mu tentýž večer snažil někdo podat jed, může být jen souhra náhod.“
„Ale tomu asi nevěříte, že? Spíše se kloníte k závěru, že to byla vražda!“
„A vy ne?“
„*Mon ami,* vy a já neuvažujeme stejným způsobem. Já se nesnažím rozhodnout mezi dvojicí protichůdných řešení — vražda nebo neštěstí. To přijde, až rozlouskneme jiný problém — záhadu žlutého jasmínu. Mimochodem, na něco jste zapomněl.“
„Myslíte ty dvě čáry do pravého úhlu, slabě napsané pod vzkazem? Nepřišlo mi, že by byly nějak podstatné.“
„Za významné považujete jen to, co se zdá důležité vám, Hastingsi. Ale přejděme od záhady žlutého jasmínu k záhadě curry.“
„Já vím. Kdo je otrávil? Proč? Člověk si může položit stovku otázek. Připravoval je samozřejmě A Ling. Ale proč by chtěl zabít svého pána? Je členem *tongu* nebo něčeho takového? Píše se o tom v novinách. Třeba *Tong* žlutého jasmínu. Potom je tu Gerald Paynter.“
Náhle jsem se odmlčel.
„Ano,“ Poirot souhlasně přikývl hlavou. „Je tu Gerald Paynter, jak říkáte. Strýcův dědic. Ovšem tehdy večeřel mimo dům.“
„Mohl to přidat do nějaké ingredience na curry,“ napadlo mě. „A dát si pořádný pozor, aby nebyl doma a nezúčastnil se večeře.“
Myslím, že moje závěry udělaly na Poirota dojem. Hleděl na mě s mnohem uctivější pozorností, než mi až dosud věnoval.
„Vrací se pozdě,“ uvažoval jsem o hypotéze. „Vidí světlo v strýcově pracovně, vchází a když zjistí, že jeho plán selhal, strčí toho muže do ohně.“
„Pan Paynter, pětapadesátník plný síly, by se nenechal bez boje upálit k smrti, Hastingsi. Taková konstrukce není pravděpodobná.“
„Dobře, Poirote,“ vykřikl jsem, „myslím, že už jsem hotov. Vyslechněme si váš názor.“
Poirot se na mě usmál, vypnul prsa a spustil s pompou: „V případě vraždy okamžitě vyvstává otázka, proč právě tento způsob? Napadá mě jediný důvod — záměna identity, neboť tvář zuhelnatěla k nepoznání.“
„Cože?“ zvolal jsem. „Myslíte -“
„Chvilku trpělivosti, Hastingsi,“ přerušil mě Poirot. „Chtěl jsem říci, že tu teorii zkoumám. Máme důvod věřit, že tělo nepatří panu Paynterovi? Je tu někdo jiný, jehož ostatky by to mohly být? Po zvážení obou otázek nakonec tvrdím že ne.“
„Ach!“ vydechl jsem zklamaně. „Co potom?“
Poirotovi se lehce zajiskřilo v očích.
„A poté si řeknu: Protože něčemu nerozumím, bude dobře, když tu záležitost prošetřím. Nesmím se nechat zcela ovládnout Velkou čtyřkou. Ach! Jsme u cíle. Můj kartáč na šaty. Kam se mi schoval? Tady je. Okartáčujte mne, prosím vás, příteli, a potom poskytnu stejnou službu já vám. Ano,“ řekl zamyšleně Poirot, když ukládal kartáč, „člověk nesmí být posedlý jedinou myšlenkou. Představte si, milý příteli, že právě to mi hrozí, dokonce i v tomto

případě. Ty dvě čáry, o nichž jste se zmínil, kolmice a druhá v pravém úhlu, nejsou začátkem číslice 4?“
„Dobrý bože, Poirote,“ musel jsem se smát.
„Není to absurdní? Za vším vidím ruku Velké čtyřky. Je dobře, že se dostáváme do naprosto jiného *milieu.* Ach! Tamhle na nás čeká Japp.“

10. KAPITOLA

Vyšetřujeme v Croftlands

Inspektor Scotland Yardu skutečně čekal na nástupišti a vřele nás přivítal.
„Nuže, pane Poirote, tohle je dobré. Napadlo mě, že byste se do toho rád pustil. Špičková záhada, viďte?“
Celou situaci jsem pochopil správně. Ukázalo se, že Japp je naprosto zmatený a doufá, že se chytne nějakého Poirotova vodítka.
Japp měl před nádražím vůz, v němž jsme odjeli do Croftlands. Byl to čtvercový bílý dům, docela skromný, pokrytý popínavými rostlinami včetně zářícího žlutého jasmínu. Japp na to hleděl stejně jako my.
„Musel být omámený, když to psal, chudák,“ poznamenal. „Možná měl halucinace a myslel si, že je venku.“
Poirot se na něj usmál.
„Co to bylo, můj milý Jappe?“ zeptal se. „Neštěstí nebo vražda?“
Otázka jako by inspektora poněkud uvedla do rozpaků.
„No, kdyby v tom nebylo to curry, byl bych všemi deseti pro neštěstí. Držet živému člověku hlavu v ohni — to nedává smysl. Bože, probudil by křikem celý dům.“
„Ach! Jsem to blázen,“ povzdechl si Poirot tiše. „Trojnásobný hlupák! Jste chytřejší než já, Jappe.“
Jappa ta poklona dost zarazila, protože Poirot obyčejně chválil výhradně sebe. Zrudl a zabručel cosi ve smyslu, že o tom tedy hodně pochybuje.
Vedl nás domem do místnosti, kde se tragédie odehrála — do Paynterovy pracovny. Byl to rozlehlý pokoj s nízkým stropem, stěnami plnými knih a velkými koženými křesly.
Poirot se okamžitě zadíval na okno vedoucí na terasu, vysypanou štěrkem.
„To okno bylo zajištěné na západku?“
„Samozřejmě, že v tom to právě vězí. Když odtud odcházel lékař, jen za sebou zavřel dveře. Druhý den ráno je našli zamčené. Kdo otočil klíčem? Pan Paynter? A Ling prohlásil, že okno bylo na zástrčku. Doktor Quentin měl naopak pocit, že bylo sice zavřené, ale nezajištěné, ovšem přísahat nemůže ani najedno. Kdyby mohl, byl by v tom velký rozdíl. Jestliže se ten muž stal obětí vraha, někdo musel vejít do pokoje buď dveřmi, nebo oknem. Kdyby dveřmi, byl to někdo z domu, pokud oknem, mohl to být kdokoliv. Hned jak vyrazili dveře, otevřeli okno. Služebná, která šla větrat, myslí, že nebylo zavřené na západku, ale je to velmi špatná svědkyně — pamatuje si všechno, na co se jí zeptáte!“
„A co klíč?“
„To máte taky tak. Ležel na zemi mezi troskami dveří. Mohl vypadnout ze zámku, nebo ho tam hodil někdo z těch, kteří vešli dovnitř, popřípadě ho někdo podsunul pode dveřmi z chodby.“
„Takže je vlastně možné všechno?“
„Trefil jste hřebíček na hlavičku, pane Poirote. Přesně tak se věci mají,“ přitakal Japp.
Poirot se rozhlédl kolem sebe, přičemž se nešťastně mračil.
„Nevidím světlo,“ zamumlal. „A teď — záblesk, ale opět naprostá tma. Nemám vodítko — motiv.“
„Mladý Gerald Paynter měl sakra dobrý motiv,“ poznamenal Japp zachmuřeně. „V mládí byl dost divoký, to vám říkám. A výstřední. Vždyť víte, jací jsou umělci — vůbec žádná morálka.“

Poirot si příliš nevšímal Jappovy radikální kritiky povahy umělců. Místo toho se chápavě usmál.
„Můj drahý Jappe, je možné, že byste mi házel písek do očí? Vím velmi dobře, že podezíráte toho Číňana. Ale jste tak prohnaný. Chcete, abych vám pomohl, a přesto přede mnou zametáte stopu.“
Japp se rozesmál.
„To jste celý vy, Poirote. Ano, sázím na toho Šikmoočka, to uznávám. Je nasnadě, že on otrávil curry, a když se večer pokusil svého pána odstranit jednou, zkusil by to i podruhé.“
„To bych rád věděl, jestli je to tak,“ podotkl Poirot.
„Ale nejde mi na rozum motiv. Snad nějaká barbarská pomsta nebo tak něco.“
„Jen jestli,“ zapochyboval zase Poirot. „Nedošlo k žádné loupeži? Nic nezmizelo? Šperky, peníze, dokumenty?“
„Ne — tedy ne přesně.“
Nastražil jsem uši, stejně tak Poirot.
„Chci říct, že nedošlo k loupeži,“ vysvětloval Japp, „ale ten člověk psal nějakou knihu. Víme o ní teprve od dnešního rána, kdy přišel dopis od nakladatele s dotazem na rukopis. Zdá se, že oběť ho právě dokončila. Mladý Paynter a já jsme prohledali dům od sklepa po půdu, ale nenašli jsme po něm ani stopu — autor ho někde musel schovat.“
Zahlédl jsem v Poirotových očích zelený svit, který jsem tak dobře znal.
„Jak se ta kniha jmenuje?“ zeptal se.
„*Skrytá moc v Číně,* myslím.“
„Aha!“ téměř si povzdechl Poirot. Potom rychle dodal: „Nechte mě promluvit s tím Číňanem, A Lingem.“
Japp pro něj poslal a za chvilku se dotyčný přišoural, se sklopenýma očima a houpajícím se copánkem. V nehybné tváři chyběl náznak jakékoliv emoce.
„A Lingu, je vám líto, že váš pán zemřel?“ zeptal se Poirot.
„Moc líto. On doblý pán.“
„Víte, kdo ho zabil?“
„Ne já vím. Žeknu policajt, když vím.“
Následovaly další otázky a odpovědi. Se stejně bezvýraznou tváří A Ling popisoval, jak připravil curry. Prohlásil, že kuchař s tím neměl nic společného a jídla že se nedotkla žádná jiná ruka než jeho vlastní. Říkal jsem si, jestli chápe, kam se tím přiznáním dostává. Ještě dodal, že okno do zahrady večer zavíral na zástrčku. Jestliže bylo ráno otevřené, musel to udělat osobně jeho pán. Nakonec ho Poirot poslal pryč.
„To stačí, A Lingu.“
V okamžiku, kdy se Číňan přiblížil ke dveřím, ho Poirot zavolal zpět. „Říkáte, že o žlutém jasmínu nic nevíte?“
„Ne, co já mět vědět?“
„Ani znamení napsané pod tím?“
Během řeči se Poirot naklonil a rychle něco nakreslil do prachu na stolku. Byl jsem dost blízko, abych to zahlédl dřív, než to smazal. Rovná čára, potom vodorovná v pravém úhlu a další kolmice vytvořily velkou čtyřku. Na Číňana to mělo elektrizující účinek. Na okamžik se mu tvář změnila v masku hrůzy. Stejně rychle získal zpátky svůj nehybný výraz v obličeji. I jakoukoliv povědomost o dotyčném znamení A Ling vážně a s těžkým přízvukem popřel. Potom se vzdálil.
Japp odešel vyhledat mladého Payntera a nechal nás s Poirotem o samotě.
„Hastingsi, Velká čtyřka,“ zvolal Poirot. „Zase ta Velká čtyřka. Paynter hodně cestoval. Ve své knize bezesporu uváděl nějaké zásadní informace o činnosti Čísla jedna, Li Čang Jena, hlavy a mozku Velké čtyřky.“
„Ale kdo a jak -“

„Pššt, už jdou.“
Gerald Paynter byl roztomilý, trochu slabošsky vypadající mladý muž s měkkým hnědým plnovousem a podivným motýlkem. Ochotně odpovídal na Poirotovy otázky.
„Večeřel jsem mimo dům s jedněmi našimi sousedy, Wycherleyovými,“ vysvětloval. „Kdy jsem se vrátil domů? Tak kolem jedenácté. Víte, mám klíč od domu. Všechno služebnictvo odešlo spát a přirozeně jsem myslel, že strýc udělal totéž. Vlastně se mi zdálo, že jsem zahlédl toho čínského tichošlápka, A Linga, jak právě vyklouzl z haly, ale nejspíš jsem se zmýlil.“
„Kdy jste naposledy viděl svého strýce, pane Payntere? Tedy než jste se k němu přistěhoval?“
„Ach! Ve svých deseti letech. Oni se s bratrem, tedy mým otcem, nepohodli, víte.“
„Ale opět vás našel bez velkých potíží, viďte? Přestože uběhlo tolik let?“
„Ano, měl jsem velké štěstí, že jsem zahlédl v novinách oznámení od jeho advokáta.“
Víc už se Poirot neptal.
Dalším krokem byla návštěva doktora Quentina. Jeho vyprávění bylo v podstatě totožné s výpovědí při vyšetřování a neměl příliš, co by dodal. Přijal nás v ordinaci, jakmile odešel poslední pacient. Působil jako inteligentní člověk. Jistá škrobenost v jeho vystupování mu ladila se skřipcem, přesto jsem měl pocit, že v medicíně používá naprosto moderní postupy.
„Přál bych si, abych si zapamatoval, jak to bylo s tím oknem,“ prohlásil upřímně. „Ale vracet se v myšlenkách zpět je nebezpečné, člověk si je potom skoro jistý něčím, co nikdy nebylo. To je psychologie, viďte, pane Poirote? Jak vidíte, přečetl jsem si o vašich metodách vše a mohu říct, že vás neobyčejně obdivuji. Předpokládám s naprostou jistotou, že opium nasypal do curry ten Číňan, ovšem on to nikdy nepřizná a my se nikdy nedozvíme důvod. Jenže podržet člověka v ohni — to, podle mého názoru, charakteru našeho čínského přítele neodpovídá.“
K té poslední poznámce jsem se vrátil, když jsme kráčeli s Poirotem hlavní ulicí Market Handfordu.
„Myslíte, že měl v domě spojence,“ zeptal jsem se. „Mimochodem, dá se, podle vás, Jappovi věřit, že ho nespustí z očí?“ Inspektor totiž odešel kvůli nějaké záležitosti na policejní stanici.
„Vyslanci Velké čtyřky jsou pěkně čiperní.“
„Japp se postará o oba,“ poznamenal ponuře Poirot. „Jsou pod neustálým dohledem od té doby, kdy bylo objeveno tělo.“
„Dobrá, v každém případě víme, že Gerald Paynter s tím nemá nic společného.“
„Hastingsi, vy pokaždé víte mnohem více než já, což začíná být poněkud únavné.“
„Vy lišáku,“ smál jsem se, „nikdy nemluvíte vážně.“
„Upřímně, Hastingsi, ten případ je mi nyní celkem jasný — až na ta slova žlutý jasmín. Začínám se přiklánět k vašemu názoru, že se zločinem nesouvisí. V případě, jako je tento, se musíte rozhodnout, kdo lže. To jsem udělal. A přece —“
Náhle se ode mne odpoutal a vešel do blízkého knihkupectví. Za několik minut se objevil s balíčkem v ruce. Potom se k nám připojil i Japp a všichni tři jsme se šli ubytovat do místního hostince.
Spal jsem dost dlouho. Když jsem zamířil do salonku rezervovaného jen pro nás, Poirot tam už byl. Přecházel sem a tam, tvář ztrhanou utrpením.
„Nemluvte na mne,“ vykřikl a mával rozrušeně rukou. „Do doby, než se dozvím, že je vše v pořádku — že došlo k zatčení. Ach! Jak slabá byla má psychologie. Hastingsi, když píše umírající člověk vzkaz, tak proto, že je důležitý. Každý říkal: ‚Žlutý jasmín? Dům je porostlý žlutým jasmínem. To nic neznamená.' Nuže, co to tedy znamená? Přesně to, co napsal. Poslouchejte.“ Zvedl menší knihu, kterou držel v ruce. „Příteli můj, napadlo mě, že by bylo vhodné se na to zeptat. Co je přesně žlutý jasmín? Tahle knížka mi to prozradila. Takže poslouchejte.“
Začal číst.

„*Radix gelsemini*. Žlutý jasmín. Složení: *gelseminin* $C_{22}H_{26}N_2O_3$, silný jed, působí jako koniin; *gelsemin* $C_{12}H_{14}NO_2$, působí jako strychnin; *acidum gelsemicum* a tak dále. Gelsemium silně tlumí centrální nervový systém. V posledním stadiu působení paralyzuje zakončení motorických nervů, ve velkých dávkách vyvolává závratě a ztrátu svalového napětí. K smrti dochází v důsledku obrny dýchacího centra.
Chápete, Hastingsi? Zpočátku, když se Japp zmínil o živém muži silou drženém v ohni, jsem měl matnou představu o skutečnosti. Tehdy jsem si uvědomil, že bylo spáleno mrtvé tělo.“
„Ale proč? K čemu to bylo?“
„Příteli, kdybyste střelil nebo bodl člověka až po smrti, či ho dokonce udeřil do hlavy, bylo by zjevné, že ke zraněním došlo až po jeho skonu. Ale jestliže hlava žárem zuhelnatí, nikdo se nebude honit za nejasnými příčinami smrti. Člověka, který zjevně právě unikl smrti jedem ve večeři, pravděpodobně nebudou trávit hned poté. *Kdo* lže, to je vždy otázka. Rozhodl jsem se věřit A Lingovi -“
„Cože!“ vykřikl jsem.
„Hastingsi, překvapil jsem vás? A Ling ví o existenci Velké čtyřky, to je zřejmé — tak zřejmé, až je jasné, že do toho okamžiku netušil o jejím spojení se zločinem. Kdyby byl vrahem on, dokázal by si udržet dokonale nehybnou tvář. Takže proto jsem se rozhodl věřit A Lingovi a zaměřit své podezření na Geralda Payntera. Přišlo mi, že Číslo čtyři by snadno přijal podobu dlouho ztraceného synovce.“
„Cože!“ zvolal jsem. „Číslo čtyři?“
„Ne, Hastingsi, *žádný* Číslo čtyři. Jakmile jsem si přečetl o žlutém jasmínu, pochopil jsem pravdu. Vlastně to bilo do očí.“
„Do mých to nebije, jako obvykle,“ podotkl jsem chladně.
„Protože nepoužíváte šedou kůru mozkovou. Kdo měl možnost pohrát si s tím curry?“
„A Ling. Nikdo jiný.“
„Nikdo jiný? *A co doktor?*“
„Ale to bylo až *potom.*“
„Samozřejmě. V curry servírovaném panu Paynterovi nebylo po opiu ani stopy, ale v důsledku podezření vyvolaného doktorem Quentinem se nebožtík pokrmu ani nedotkne a schová ho, aby ho předal lékaři, kterého si, jak plán předpokládal, zavolá. Přijede doktor Quentin, postará se o curry *a dá panu Paynterovi injekci* — podle jeho slov strychninu, ovšem ve skutečnosti žlutého jasmínu, a to smrtelnou dávku. Když jed začne působit, odjistí okno a odejde. Poté se během noci oknem vrátí, nalezne rukopis a strčí pana Payntera do ohně. Nevšimne si novin spadlých na zem a zakrytých nebožtíkovým tělem. Paynter věděl, jakou drogu dostal, a usilovně se snažil obvinit Velkou čtyřku z vlastní vraždy. Pro Quentina je snadné zamíchat opium do curry a teprve potom je předat k rozboru. Vypráví svoji verzi rozhovoru se zesnulým a zmíní se mezi řečí o injekci strychninu pro případ, že by si někdo všiml vpichu po jehle. Kvůli otrávenému curry se okamžitě mluví buď o nešťastné náhodě, nebo o A Lingově provinění.“
„Ale doktor Quentin přece nemůže být Číslo čtyři?“
„Myslím, že může. Bezpochyby existuje nějaký doktor Quentin, asi působí někde v cizině. Číslo čtyři se jím prostě na krátkou dobu stal. Zástup si doktor Bolitho vyřizoval písemně a ten, kdo měl místo něj původně nastoupit, na poslední chvíli onemocněl.“
V tom okamžiku dovnitř vrazil Japp, brunátný v obličeji.
„Máte ho?“ zeptal se dychtivě Poirot.
Japp, úplně bez dechu, zavrtěl hlavou.
„Bolitho se dnes ráno vrátil z dovolené — dostal tele gram. Nikdo neví, kdo ho poslal. Ten druhý včera večer odjel. Stejně ho ale chytíme.“
Poirot mlčky potřásl hlavou.
„Myslím, že ne,“ podotkl a nepřítomně kreslil vidličkou na stůl velkou číslici čtyři.

11. KAPITOLA

Šachový problém

Poirot a já jsme často jedli v malé restauraci v Soho. Jednou večer jsme si všimli přítele u vedlejšího stolu. Byl to inspektor Japp, a protože u nás bylo místo, přisedl si. Už jsem ho nějakou dobu neviděl.
„V poslední době jste se na nás nepřišel podívat," pokáral ho Poirot. „Neviděli jsme se od té záležitosti se žlutým jasmínem, a to je téměř měsíc."
„Byl jsem na severu — tak proto. Co je u vás nového? Velká čtyřka stále sílí?"
Poirot mu vyčítavě pohrozil prstem.
„Ach! Vy se mi posmíváte, ovšem Velká čtyřka existuje."
„Oho! O tom nepochybuji. Ale není takovým středem světa, jaký z ní děláte."
„Příteli, velmi se mýlíte. Právě Velká čtyřka je v současnosti nejmocnějším zlem pod sluncem. Nikdo sice netuší, co má v úmyslu, ale taková zločinecká organizace ještě nikdy neexistovala. Nejlepší mozek Číny v čele, americký milionář a francouzská vědkyně jako členové a ten čtvrtý -"
„Já vím, já vím," přerušil ho Japp. „Váš obvyklý brouk v hlavě. Začínáte z toho mít takovou malou mánii, pane Poirote. Pojďme mluvit pro změnu o něčem jiném. Zajímáte se o šachy?"
„Ano, občas si zahraji."
„Víte o té včerejší zajímavosti? O zápase mezi dvěma světoznámými hráči, během něhož jeden z nich zemřel?"
„Všiml jsem si nějakého článku. Jedním ze soupeřů byl ruský šampión doktor Savaronoff a tím druhým, který podlehl srdečnímu záchvatu, vynikající mladý Američan Gilmour Wilson."
„Naprosto správně. Savaronoff před dvěma lety porazil Rubinsteina a stal se mistrem Ruska. O Wilsonovi se říkalo, že je to druhý Capablanca."
„Velmi podivná záležitost," uvažoval Poirot. „Pokud se nemýlím, máte o tu věc zvláštní zájem."
Japp se rozpačitě zasmál.
„Trefil jste hřebíček na hlavičku, pane Poirote. Jsem z toho zmatený. Wilson byl zdravý jako řípa — žádné stopy po srdečních potížích. Zemřel naprosto neočekávaně."
„Podezíráte doktora Savaronoffa, že ho odstranil z cesty?" zvolal jsem.
„To sotva," odpověděl Japp suše. „Nemyslím, že by kdy nějaký Rus vraždil kvůli tomu, aby neutrpěl porážku v šachu. A tak jako tak to podle všeho vypadá jinak, než to ve skutečnosti je. Doktor je prý třída — druhý za Laskerem."
Poirot zamyšleně přikývl.
„Tak jaký máte přesně nápad?" zeptal se. „Proč by Wilsona někdo otrávil? Předpokládám totiž, že sázíte na jed."
„Přirozeně. Zástava srdce znamená, že vám přestane bít — všechno svědčí pro. Lékař to okamžitě oficiálně prohlásil, ale soukromě naznačil, že s tím není spokojen."
„Kdy proběhne pitva?"
„Dnes večer. Wilson zemřel neobyčejně náhle. Vypadal naprosto normálně a právě táhl jednou z figurek, když padl dopředu — mrtvý!"
„Je jen málo jedů, které by působily tímto způsobem," namítl Poirot.
„Já vím. Předpokládám, že nám pitva pomůže. Proč by chtěl někdo odstranit Gilmoura Wilsona z cesty? To bych rád věděl. Neškodný a skromný mladík. Právě k nám dorazil ze Států a zjevně neměl na světě nepřítele."
„Vypadá to neuvěřitelně," podotkl jsem.

„Vůbec ne," opáčil s úsměvem Poirot. „Jak vidím, Japp na to má teorii."
„Mám, pane Poirote. Nevěřím, že byl ten jed určený Wilsonovi. Patřil tomu druhému."
„Savaronoffovi?"
„Ano. Po vypuknutí revoluce se Savaronoff dostal do konfliktu s bolševiky. Dokonce se říkalo, že byl zabit. Ve skutečnosti uprchl a tři roky neuvěřitelně strádal na Sibiři. Trpěl tak moc, že se změnil. Jeho přátelé a známí tvrdí, že ho málem nepoznali. Zbělely mu vlasy a celkově strašně zestárl. Je částečně invalidní a jen zřídka vychází z bytu ve Westminsteru, kde žije sám s neteří Soniou Daviloffovou a ruským sluhou. Třeba má stále pocit, že ho někdo pronásleduje. Rozhodně nechtěl přistoupit na šachové utkání. Několikrát je bez okolků odmítl a teprve když se toho chopily noviny a začaly dělat povyk kolem ‚nesportovního odmítnutí', souhlasil. Gilmour Wilson ho vyzval k utkání s pravou yankeejskou neústupností a nakonec si prosadil svou. A teď se vás, pane Poirote, ptám: Proč Savaronoff nechtěl? Protože na sebe nechtěl poutat pozornost. Nechtěl, aby se někdo vydal po jeho stopě. Takže tady je mé řešení: Gilmour Wilson přišel o život omylem."
„Není nikdo, kdo by měl soukromý důvod, protože by Savaronoffovou smrtí něco získal?"
„No, řekl bych, že jeho neteř. Nedávno přišel k obrovskému jmění. Odkázala mu je *madame* Gospojová, jejíž zesnulý manžel šmelil za starého režimu s cukrem. Podle mého měli kdysi poměr a ona tvrdohlavě odmítala uvěřit zprávám o jeho smrti."
„Kde se ta partie odehrála?"
„V Savaronoffově bytě. Je invalida, jak jsem vám říkal."
„Sledovalo souboj hodně lidí?"
„Nejméně tucet... možná víc."
Poirot se významně zatvářil.
„Můj ubohý Jappe, váš úkol není právě snadný."
„Jakmile budu vědět s určitostí, že byl Wilson otráven, můžu se dostat dál."
„Nenapadlo vás, když jste předpokládal, že obětí měl být Savaronoff, že to může vrah zkusit znovu?"
„Samozřejmě že ano. Dva muži hlídají Savaronoffův byt."
„Budou velmi užiteční, pokud někdo zajde na návštěvu s bombou v podpaží," podotkl Poirot suše.
„Začíná vás to zajímat, pane Poirote," opáčil Japp a mrkl jedním okem. „Nechcete zajít do márnice a podívat se na Wilsonovo tělo dřív, než začne pitva? Kdoví, třeba bude mít nakřivo sponu na kravatě, což vám poskytne cenné vodítko k rozluštění celé záhady."
„Drahý Jappe, po celou dobu mě svrbí prsty, abych tu sponu upravil vám. Dovolíte, ano? Ach! Tak a nyní to mnohem více lahodí oku. Ano, rozhodně vyrazme do márnice."
Viděl jsem, že Poirota tento nový problém plně zaujal. Už dlouho neukázal zájem o případ nemající vztah k Velké čtyřce, a velmi mě těšilo, že se vrací do starých kolejí.
Co se mě týkalo, při pohledu na nehybné tělo a zkroucenou tvář toho nešťastného mladého Američana, který si sem přijel pro podivnou smrt, mě přepadla ohromná lítost. Poirot pozorně zkoumal mrtvolu. Neměla na sobě žádnou stopu, jen malou skvrnu na levé ruce.
„Doktor říkal, že je to spálenina, ne řezná rána," vysvětlil Japp.
Poirot se zaměřil na obsah kapes mrtvého, který před ním rozprostřel konstábl. Nebylo to nic moc: kapesník, klíče, zápisník plný poznámek a nějaké nedůležité dopisy. Ale jeden předmět, stojící stranou, Poirota upoutal.
„Šachová figurka!" vykřikl. „Bílý střelec. Měl ho v kapse?"
„Ne. Svíral ho v dlani. Dalo nám dost práce vyprostit ho z jeho sevření. Musíme ho příležitostně vrátit doktoru Savaronoffovi. Tvoří součást velmi krásné šachové soupravy, vyřezávané ze slonoviny."
„Dovolte mi, abych mu ji zanesl. Budu mít výmluvu, proč tam jdu."
„Aha!" zvolal Japp. „Takže se chcete do případu pustit?"

„Ano, přiznávám. Šikovně jste ve mně vzbudil zájem.“
„To je prima. Dostal jsem vás z vašeho hlubokého zadumání. Jak vidím, potěšilo to i kapitána Hastingse.“
„Zcela správně,“ souhlasil jsem se smíchem.
Poirot se obrátil k mrtvole zády.
„Už mi nemůžete říct žádný detail o... něm?“ zeptal se.
„Myslím že ne.“
„Dokonce ani... že byl levák?“
„Vy jste, pane Poirote, čaroděj. Jak tohle víte? *Byl* levák. To ale nemá s případem nic společného.“
„Vůbec nic,“ souhlasil překotně Poirot, neboť si všiml, že je Japp trošku podrážděný. „Drobný žert — nic víc. Vždyť víte, jak rád si vás dobírám.“
Vyšli jsme z márnice v přátelském porozumění.
Následující dopoledne jsme se vydali do bytu doktora Savaronoffa ve Westminsteru.
„Sonia Daviloffová,“ dumal jsem. „To je hezké jméno.“
Poirot se zastavil a vrhl na mě zoufalý pohled.
„Stále lačný milostných dobrodružství! Jste nepolepšitelný. Bude vám jen ku prospěchu, jestli se ukáže, že je to naše přítelkyně a soupeřka hraběnka Věra Rossakoffová.
Při zmínce o hraběnce jsem se zachmuřil.
„Poirote, jistě nepředpokládáte -“
„Ovšem že ne. Ne. To byl jen vtip! Až do té míry na Velkou čtyřku nemyslím, ať si říká Japp, co chce.“
Dveře bytu nám otevřel sluha s podivným, jako by ze dřeva řezaným obličejem. Zdálo se naprosto neuvěřitelné, že by se v té tváři mohla někdy zračit jakákoliv emoce.
Poirot mu podal vizitku, na niž Japp naškrábal pár slov na představení. Sluha nás uvedl do dlouhého pokoje s nízkým stropem, bohatými závěsy a spoustou uměleckých zajímavostí. Na stěnách viselo pár nádherných ikon a podlahu pokrývaly skvělé perské koberce. Na stole stál samovar.
Prohlížel jsem si jednu z ikon, u níž jsem odhadoval značnou cenu. Otočil jsem se a uviděl, že se Poirot sklání k zemi. Koberec byl jistě nádherný, ale nezdálo se mi nutné ho zkoumat z takové blízkosti.
„Je ten kousek tak překrásný?“ zeptal jsem se.
„Eh? Oh, ten koberec? Ale ne, nezaujal mě ten koberec. Ovšem *je* hezký, příliš hezký na to, aby do jeho středu někdo bezohledně zarazil velký hřebík. Ne, Hastingsi, když jsem se podíval pozorně, zjistil jsem, že tam hřebík není, ale díra zůstává.“
Náhle se za našimi zády ozval zvuk, který mě přinutil otočit se. Poirot čiperně vyskočil na nohy. Ve dveřích stála dívka. Upírala na nás oči, potemnělé podezřením. Byla středně vysoká, s krásným, poněkud zakaboněným obličejem, tmavomodrýma očima a černočernými, krátce střiženými vlasy. Promluvila plným, zvučným, ale naprosto neanglicky znějícím hlasem.
„Obávám se, že vás můj strýc nebude moci přijmout. Je těžký invalida.“
„To je škoda, ale možná byste mi místo něj mohla laskavě pomoct vy. Jste *mademoiselle* Daviloffová, že?“
„Ano, jsem Sonia Daviloffová. Co chcete vědět?“
„Trochu se vyptávám na tu smutnou událost z předvčerejšího večera — na smrt *monsieur* Gilmoura Wilsona. Co mi o tom můžete říct?“
Dívka široce otevřela oči.
„Zemřel na srdeční selhání... když hrál šachy.“
„Policie si není tak jistá, že to bylo... selhání srdce, *mademoiselle.*“
Udělala vyděšené gesto.
„Takže to byla pravda,“ vykřikla. „Ivan měl pravdu.“

„Kdo je to Ivan a proč říkáte, že měl pravdu?“
„Ivan je sluha, který vám otevíral. Už se mi svěřil, že podle jeho názoru nezemřel Gilmour Wilson přirozenou smrtí — že byl otráven omylem.“
„Omylem?“
„Ano, jed byl určen mému strýci.“
Už zcela zapomněla na počáteční nedůvěru a dychtivě vyprávěla.
„Proč to, *mademoiselle,* říkáte? Kdo by chtěl doktora Savaronoffa otrávit?“
Zavrtěla hlavou.
„Nevím. Tápu ve tmě. A můj strýc mi nevěří. Asi je to přirozené. Chápejte, sotva mě zná. Neviděl mě od doby, kdy jsem byla dítě, až do chvíle, než jsem se za ním přistěhovala sem do Londýna. Ale vím tolik, že se něčeho bojí. V Rusku máme spoustu tajných společností a jednou jsem zaslechla cosi, co mě přivedlo k domněnce, že se právě takové organizace děsí. Povězte mi, *monsieur“* přišla o krok blíž a ztišila hlas, „slyšel jste někdy o společnosti zvané Velká čtyřka?“
Poirot málem vyskočil z kůže a úžasem mu lezly oči z důlků.
„Proč... Co víte, *mademoiselle,* o Velké čtyřce?“
„To je vlastně taková asociace! Zaslechla jsem o nich zmínku a později jsem se na to zeptala strýce. Úplně zesinal a roztřásl se. Jsem si jistá, *monsieur,* že se jich děsí, hrozně děsí. A omylem zabili toho Američana, Wilsona.“
„Velká čtyřka,“ mumlal Poirot. „Pokaždé zase Velká čtyřka! Udivující náhoda, *mademoiselle.* Vašemu strýci stále hrozí nebezpečí. Musím ho zachránit. Nyní mi přesně popište události onoho osudného večera. Ukažte mi šachovnici, stůl, jak ti dva seděli, zkrátka vše.“
Zamířila ke stěně a přinesla malý stolek s nádhernou deskou, vykládanou stříbrnými a černými čtverci, které tvořily šachovnici.
„Strýc ho dostal před několika týdny darem, ale s požadavkem, aby na něm sehrál svoji příští partii. Stál uprostřed pokoje. Takhle.“
Poirot stolek zkoumal snad až zbytečně pečlivě. Nevyptával se na všechno, co by zajímalo mě. Mnoho otázek mi připadalo nesmyslných a o zásadní věci jako by se nezajímal. Došel jsem k závěru, že ho ta neočekávaná zmínka o Velké čtyřce naprosto vyvedla z míry.
Asi minutu prohlížel stolek a místo, kde přesně stál. Potom ji požádal, zda by se mohl podívat na šachové figurky. Sonia Daviloffová mu je přinesla v krabici. Jednu nebo dvě si letmo prohlédl.
„Nádherná souprava,“ zamumlal nepřítomně.
Stále se nezeptal na to, jaké se podávalo občerstvení a kdo byl přítomen.
Významně jsem si odkašlal.
„Myslím, Poirote, že -“
Rezolutně mě přerušil:
„Nemyslete, milý příteli. Nechte vše na mně. *Mademoiselle,* skutečně není možné, abych se s vaším strýcem setkal?“
Na tváři se jí objevil nepatrný úsměv.
„Uvidíte ho, ano. Chápejte, mým úkolem je nejdřív si s každým cizím člověkem pohovořit.“
Zmizela. Zaslechl jsem z vedlejší místnosti tlumené hlasy a za chvilku se vrátila. Vybídla nás, abychom vešli do přilehlého pokoje.
Muž, jenž tam ležel na gauči, byl imponující. Vysoký, kost a kůže, s mohutným střapatým obočím a bílým plnovousem, tvář vyzáblou následkem útrap a strádání. Doktor Savaronoff byl výraznou osobností. Věděl jsem, že vynikající šachista musí mít velký mozek. Snadno jsem pochopil, proč je doktor Savaronoff druhým nejlepším hráčem světa.
Poirot se uklonil.
„*Monsieur le Docteur*, mohu si s vámi promluvit o samotě?“
Savaronoff se obrátil k neteři.

„Sonio, nech nás.“
Poslušně odešla.
„A teď, pane, o co jde?“
„Doktore Savaronoffe, nedávno jste přišel k velkému bohatství. Kdybyste... nečekaně zemřel, kdo je zdědí?“
„Napsal jsem závěť, v níž všechno odkazuji své neteři Sonie Daviloffové. Nenaznačujete -“
„Nic nenaznačuji, ale svoji neteř jste neviděl od doby, kdy byla dítě. Jak snadno by se za ni mohl kdokoliv vydávat.“
Savaronoffa jako by ten nápad omráčil. Poirot lehce pokračoval.
„Pokud jde o tuto záležitost, pouze jsem vás chtěl varovat, toť vše. Teď bych chtěl, abyste mi popsal nedávnou partii.“
„Jak to myslíte — popsal?“
„Nuže, já osobně šachy nehraji, ale pochopil jsem, že jsou rozličné ustálené typy zahájení... gambit, neříká se tomu tak?“
Doktor Savaronoff se lehce usmál.
„Ah! Už vám rozumím. Wilson otevřel Ruy Lopezem, jedním z nejdokonalejších zahájení, které se při turnajích a utkáních často používá.“
„A jak dlouho hrál, když k té tragédii došlo?“
„To muselo být tak při třetím čtvrtém tahu, kdy Wilson náhle padl tváří na šachovnici, dočista mrtvý.“
Poirot se zvedl k odchodu. Ještě položil poslední otázku, jako by byla naprosto bezvýznamná, ale já jsem věděl víc.
„Měl něco k jídlu nebo pití?“
„Whisky se sodou, myslím.“
„Děkuji vám, doktore Savaronoffe. Nebudu vás už déle rušit.“
Ivan stál v hale, aby nás vyprovodil. Poirot otálel na prahu.
„Ten byt pod vámi, nevíte, kdo tam bydlí?“
„Sir Charles Kingwell, člen parlamentu, pane. Ale v současné době je byt v rekonstrukci.“
„Děkuji vám.“
Vyšli jsme do jasného zimního slunečního svitu.
„Tedy, Poirote,“ vybuchl jsem. „Neřekl bych, že jste se tentokrát vyznamenal. Rozhodně jste se nevyptával odpovídajícím způsobem.“
„Myslíte, Hastingsi?“ Poirot se na mě naléhavě zadíval. „Ano, byl jsem *bouleversé.* Na co byste se ptal vy?“
Pečlivě jsem si to rozmyslel a potom jsem mu načrtl vlastní schéma. Zdálo se mi, že poslouchal s velkým zájmem. Dokončil jsem svou řeč až téměř u našeho domu.
„Vynikající, velmi důkladné, Hastingsi,“ připustil Poirot, zatímco otevíral dveře a kráčel přede mnou po schodech. „Ale dost zbytečné.“
„Zbytečné!“ zvolal jsem užasle. „Jestliže byl ten muž otráven -“
„Aha,“ vykřikl Poirot a vrhl se na vzkaz ležící na stole. „Od Jappa. Přesně to jsem si myslel.“ Podal mi ho. Zpráva hovořila stručně a výstižně. Žádné stopy jedu se nenašly a nic neukazovalo na způsob, jakým ten muž zemřel.
„Vidíte,“ podotkl Poirot, „vaše otázky by byly zcela zbytečné.“
„Vy jste to odhadoval dopředu?“
„Předpovězte možný výsledek hry,“ citoval Poirot z posledních Bridgeových hádanek, nad nimiž jsem strávil spoustu času. „*Mon ami*, pokud se vám to podaří, neříkáte tomu odhadování?“
„Nebuďte hnidopich,“ napomenul jsem ho netrpělivě. „Předvídal jste to?“
„Ano.“
„Proč?“

Poirot zasunul ruku do kapsy a vytáhl — bílého střelce.
„Ale," zvolal jsem, „zapomněl jste ho vrátit doktoru Savaronoffovi."
„Mýlíte se, drahý příteli. Ta figurka zůstala celou dobu v mojí levé kapse. Jejího kamaráda jsem si vzal z krabice, do níž mi *mademoiselle* Daviloffová laskavě dovolila nahlédnout. Množné číslo jednoho střelce jsou dva střelci."
Poirot vyslovil číslovky s patřičným důrazem. Byl jsem naprosto zmaten.
„Ale proč jste si ji bral?"
„*Parbleu,* chtěl jsem zjistit, jestli jsou naprosto totožné."
Poirot na ně hleděl s hlavou na stranu.
„Musím uznat, že tak vypadají. Ale člověk nesmí brát nic za zaručené, dokud si to neprověří. Přineste mi, prosím, moje malé váhy."
S nekonečnou pečlivostí zvážil ty dva střelce, potom se na mě obrátil s tváří rozzářenou vítězstvím.
„Měl jsem pravdu. Vidíte, měl. Hercula Poirota nelze ošálit!"
Spěchal k telefonnímu přístroji. Netrpělivě čekal.
„Je tam Japp? Ach, Jappe, to jste vy. Tady Hercule Poirot. Sledujte toho sluhu. Ivana. Na žádný pád si ho nenechte proklouznout mezi prsty. Ano, ano, je to, jak říkám."
Položil sluchátko a obrátil se na mě.
„Hastingsi, vy to nechápete? Vysvětlím vám to. Wilson nebyl otráven, byl zabit elektrickým proudem. Středem jednoho z těchto střelců vede tenký kovový drátek.
Stolek byl dopředu uzpůsoben a postaven na určité místo. Když se střelcem táhlo na určité stříbrné políčko, Wilsonovým tělem prošel proud a okamžitě ho usmrtil. Jedinou stopou byla popálenina na ruce — na jeho levé ruce, protože byl levák. Ten ‚zvláštní stolek' skrýval neobyčejně vynalézavý mechanismus. Nábytek, který jsem zkoumal, byl duplikát, naprosto nevinný. K výměně stolků došlo okamžitě po vraždě. Ten původní se ovládal ze spodního bytu, který, pokud si vzpomínáte, právě předělávají. Ovšem nejméně jeden spolupachatel musel být přítomen v Savaronoffově bytě. To děvče je agentka Velké čtyřky a pracuje na dědictví Savaronoffových peněz."
„A Ivan?"
„Mám silné podezření, že Ivan není nikdo jiný než slavný člen Číslo čtyři."
„*Cože?*"
„Ano. Ten muž je vynikající charakterní herec. Může zahrát každou roli, kterou si zvolí."
Vzpomínal jsem na minulé příhody s ošetřovatelem z blázince, řeznickým tovaryšem, zdvořilým doktorem. Pokaždé to byl tentýž člověk, a přece vždy naprosto odlišný.
„To je obdivuhodné," prohlásil jsem nakonec. „Všechno do sebe zapadá. Savaronoff se obával spiknutí, proto tak rozhodně odmítal hrát."
Poirot se na mě mlčky díval. Potom se prudce odvrátil a začal rázovat po pokoji sem a tam.
„*Mon ami,* nemáte tady náhodou nějakou šachovou literaturu?" zeptal se náhle.
Hledání mi zabralo nějakou dobu. Nakonec jsem publikaci našel a přinesl ji Poirotovi. Ten usedl do křesla a pustil se soustředěně do čtení.
Asi za čtvrt hodiny zazvonil telefon. Zvedl jsem sluchátko. Volal Japp. Ivan odešel z bytu s velkým balíkem. Skočil do čekajícího taxíku a začalo pronásledování. Zjevně se snažil své pronásledovatele setřást. Nakonec
nejspíš získal pocit, že se mu to podařilo. Zamířil do velkého opuštěného domu v Hampsteadu. Budova byla obklíčena.
Všechno jsem zopakoval Poirotovi. Jen se na mě podíval, jako by sotva vnímal to, co mu povídám. Zvedl knihu o šachu.
„Tohle si poslechněte, příteli. Zahájení podle Ruy Lopeze. Po třetím tahu bílého vyvstává otázka týkající se nejvhodnější odpovědi černého. Může si vybrat různé druhy obrany. Gilmoura Wilsona zabil třetí tah bílého. Teprve třetí tah. Nic vám to neříká?"

Neměl jsem nejmenší tušení, co má na mysli, a přiznal jsem se mu.
„Představte si, Hastingsi, že sedíte v tomto křesle a zaslechnete, jak se otevírají a zavírají dveře od bytu. Co vás napadne?“
„Nejspíš že někdo odešel.“
„Ano, ale na každou věc se dá pohlížet ze dvou stran. Někdo odešel — někdo *vešel* — dvě naprosto rozdílné události, Hastingsi. Ovšem pokud přijmete tu chybnou verzi, objeví se nějaká drobná nesrovnalost a ukáže vám, že jste na špatné stopě.“
„Poirote, co tohle všechno znamená?“
Poirot vyskočil s náhlou energií na nohy.
„To znamená, že jsem byl trojnásobný hlupák. Rychle, rychle do bytu ve Westminsteru. Možná dorazíme včas.“
Řítili jsme se taxíkem. Poirot na moje vzrušené dotazy vůbec neodpovídal. Hnali jsme se po schodech. Opakovaně jsme zvonili a bušili na dveře, ale bez odezvy. Pozorně jsem se zaposlouchal a zaslechl jsem uvnitř slabé zasténání.
Vrátný měl univerzální klíč a po chvilce odporu svolil, že ho použije.
Poirot zamířil rovnou do zadního pokoje. Uvítal nás závan chloroformu. Na podlaze ležela Sonia Daviloffová, spoutaná, s roubíkem v puse a velkým chomáčem vaty nasáknutým chloroformem připevněným přes ústa a nos. Poirot tampon odtrhl a začal s oživováním. Za chvilku dorazil lékař. Poirot ji předal do povolaných rukou a postavil se vedle mě. Po doktoru Savaronoffovi jako by se zem slehla.
„O co se vlastně jedná?“ zeptal jsem se, celý u vytržení.
„O to, že ze dvou možných dedukcí jsem zvolil tu chybnou. Slyšel jste mě mluvit o tom, jak by bylo snadné vydávat se za Soniu Daviloffovou, když ji strýc tak mnoho let neviděl?“
„Ano. A dál?“
„Nuže, také přesný opak je pravdou. Stejně lehce si někdo mohl hrát na strýce.“
„Cože?“
„Savaronoff po propuknutí revoluce zahynul. Muž, který předstíral, že za tak strašných útrap unikl, muž, jenž se změnil do té míry, ,že ho stěží poznávali jeho vlastní přátelé', muž, který úspěšně uplatnil nárok na obrovský majetek -“
„Ano. Kdo to byl?“
„*Číslo čtyři.* Není divu, že se vyděsil, když se Sonia zmínila o tom, že nechtíc zaslechla jeho soukromý rozhovor týkající se Velké čtyřky. Opět mi proklouzl mezi prsty. Předpokládal, že nakonec přijdu na správnou stopu, proto poslal čestného Ivana jako návnadu na tu trapnou honičku, uspal dívku chloroformem a zmizel. Do této chvíle již bezpochyby zpeněžil většinu cenných papírů, jež mu odkázala *madame* Gospojová.“
„Ale — ale, kdo se ho tedy snažil zabít?“
„*Jeho* se nikdo zabít nesnažil. Po celou dobu byl plánovanou obětí Wilson.“
„Ale proč?“
„Drahý příteli, Savaronoff býval druhým nejlepším šachistou světa. Číslo čtyři asi neznal ani základy této hry. Určitě by nedokázal zachovat zdání šachové partie. Udělal vše, co mohl, aby se utkání vyhnul. Neuspěl, čímž byl Wilsonův osud zpečetěn. Bylo třeba všemi prostředky zabránit odhalení, že velký Savaronoff ani neví, jak se šachy hrají. Wilson miloval Lopezovo zahájení a bylo jisté, že je použije. Číslo čtyři to zařídil tak, aby soupeř zemřel při třetím tahu, čili dříve, než by mohly nastat potíže s obranou.“
„Ale, drahý Poirote,“ vytrval jsem, „máme co do činění s bláznem? Pečlivě jsem sledoval vaši argumentaci a uznávám, že musíte mít pravdu. Ale zabít člověka, aby se udržel v roli! Z potíží se jistě dalo dostat jednodušším způsobem. Mohl říct, že mu doktor zakázal vystavovat se vypětí při hře.“
Poirot se zamračil.

„*Certainement,* Hastingsi," připustil, „existovaly i jiné možnosti, ale žádná tak přesvědčivá. Navíc, podle vás je zabití člověka něco, co se nedělá, viďte? Číslo čtyři takto neuvažuje. Představil jsem si sám sebe na jeho místě, což je pro vás naprosto nepřijatelné. Přemýšlel jsem jako on. Při partii se v roli profesora baví. Nepochybuji, že při přípravě na tuto postavu navštívil i nějaké šachové turnaje. Sedí a zamyšleně se mračí. Působí, jako že vymýšlí složité plány, přitom se celou dobu směje pod vousy. Uvědomuje si, že umí jen další dva tahy, což je vše, co *potřebuje vědět.* Opět se raduje, že odhadl okamžik, který jemu, Číslu čtyři, vyhovuje... Ach, ano, Hastingsi, začínám našemu příteli a jeho psychologii rozumět."
Pokrčil jsem rameny.
„Dobře, předpokládám, že asi máte pravdu, ale nedokážu pochopit, že někdo připustí riziko, jemuž se může tak snadno vyhnout."
„Riziko!" vyprskl opovržlivě Poirot. „V čem spočívá? Vyřešil by tuto záhadu Japp? Ne. Kdyby se Číslo čtyři nedopustil drobné chybičky, vůbec nic by neriskoval."
„A ta chyba?" zeptal jsem se, ačkoliv jsem předvídal odpověď.
„*Mon ami,* přehlédl šedou kůru mozkovou Hercula Poirota."
Poirot má své ctnosti, leč skromnost mezi ně nepatří.

12. KAPITOLA

Nastražená past

Byla polovina ledna — typický anglický zimní den v Londýně, vlhký a špinavý. Seděli jsme s Poirotem v křeslech přitažených hodně blízko ke krbu. Všiml jsem si, že se na mě přítel dívá se zvláštním úsměvem, jehož významu jsem nemohl přijít na kloub.
„Penny za vaše myšlenky," prohodil jsem lehce.
„Myslel jsem, milý příteli, na to, jak jste v létě po svém příjezdu do Anglie tvrdil, že tady budete pouze pár měsíců."
„To jsem říkal?" podivil jsem se poněkud nemístně. „Nevzpomínám si."
Poirotova ústa se roztáhla do ještě širšího úsměvu.
„Říkal, *mon ami*. Od té doby jste změnil plány, viďte?"
„Eh... ano, změnil."
„A to proč?"
„Hrom do toho, Poirote! Snad si nemyslíte, že bych odjel a nechal vás tady samotného, když čelíte takové bandě, jako je Velká čtyřka."
Poirot lehce přikývl.
„Přesně jak jsem si myslel. Jste spolehlivý přítel, Hastingsi. Bude mi platné, že tady zůstáváte. A vaše paní — malá Cinderella, jak jí nazýváte -, co tomu říká?"
„Samozřejmě jsem nezacházel do podrobností, ale chápe mě. Ona je ta poslední, která by chtěla, abych se otočil ke kamarádovi zády."
„Ano, ano, je to také věrná přítelkyně. Ale možná tentokrát půjde o dlouhodobou záležitost."
Přikývl jsem, trochu zastrašený.
„Už šest měsíců," uvažoval jsem, „a kam jsme se dostali? Víte, Poirote, nemůžu si pomoct, ale myslím, že bychom měli... no, něco podniknout."
„Hastingsi, vy jste vždy tak plný energie! A co bych měl podle vás přesně udělat?"
To byl trochu oříšek, ale nemínil jsem ze své pozice ustoupit.
„Měli bychom přejít do útoku," naléhal jsem. „Čeho jsme za celou tu dobu dosáhli?"
„Víc než si myslíte, příteli. Nakonec jsme určili totožnost Čísla dvě a tři, dozvěděli jsme se dost o způsobech a metodách Čísla čtyři."
Trochu jsem pookřál. V Poirotově podání to neznělo tak špatně.
„Ach! Ano, Hastingsi, udělali jsme toho hodně. Je pravda, že zatím nejsem *s* to obvinit ani Rylanda, ani *madame* Olivierovou. Kdo by mi uvěřil? Vzpomínáte, jak jsem se jednou domníval, že jsem Rylanda úspěšně zahnal do kouta? Nicméně seznámil jsem se svým podezřením jisté kruhy — ty nejvyšší. Lord Aldington, jenž využil mé pomoci v záležitosti ukradených plánů na ponorku, zná všechny mé informace týkající se Velké čtyřky. A zatímco ostatní pochybují, on věří. Ryland a *madame* Olivierová i sám Li Čang Jen mohou jít svou cestou, ale každý jejich pohyb je sledován."
„A Číslo čtyři?" nadhodil jsem.
„Jak jsem právě říkal: Začínám znát a chápat jeho metody. Můžete se smát, Hastingsi, ale proniknout do lidské osobnosti, vědět přesně, jak se za daných okolností zachová, to je začátek úspěchu. Jedná se o souboj mezi námi dvěma, a zatímco on svoji mentalitu neustále prozrazuje, mně se daří utajit úplně či téměř vše. On je ve světle, já stojím ve stínu. Povím vám, Hastingsi, že kvůli mé záměrné nečinnosti ze mne mají každým dnem větší strach."
„A přesto nás nechávají na pokoji," podotkl jsem. „Už se víckrát nepokusili vás zabít nebo nastražit jakoukoliv léčku."

„Ne," připustil zamyšleně Poirot. „To mne celkem překvapuje. Zvlášť když jsou nasnadě jeden dva způsoby, jak nás dostat. Uvědomil jsem si je a jistě by na ně měli přijít i oni. Chápete snad, o čem mluvím?"
„Nějaký ďábelský přístroj?" pokusil jsem se.
Poirot vyjádřil netrpělivost ostrým mlasknutím.
„Ale ne! Odvolávám se na vaši představivost a vy nedokážete navrhnout nic jemnějšího než bomby v krbu. Dobře, dobře. Potřebuji trochu pohybu a bez ohledu na počasí vyrazím na procházku. Pardon, milý příteli, ale je možné, že čtete současně *Budoucnost Argentiny, Společenské zrcadlo, Chov skotu, Karmínový klíč k záhadě* a *Sport ve Skalnatých horách?"*
Zasmál jsem se a přiznal jsem, že nyní mě zajímá pouze *Karmínový klíč k záhadě.* Poirot smutně potřásl hlavou.
„Tak potom vraťte zbylé svazky na místo! Nikdy, nikdy jsem si nevšiml, že byste udržoval pořádek a metodický postup. *Mon Dieu,* na co je jinak police na knihy?"
Pokorně jsem se omluvil a uložil ty pohoršující publikace na určené místo. Nato Poirot odešel ven a zanechal mě nerušenému potěšení z vybraného díla.
Přesto musím uznat, že jsem napůl spal a probralo mě klepání na dveře.
„Telegram pro vás, kapitáne," hlásila paní Pearsonová.
Bez velkého zájmu jsem roztrhl oranžovou obálku.
Potom jsem zůstal jako solný sloup.
Bronsen, správce na mém jihoamerickém ranči oznamoval:
Paní Hastingsová včera zmizela, obavy z únosu jakýmsi gangem, co si říká Velká čtyřka, vše oznámeno policii, zatím žádná stopa, Bronsen.
Gestem ruky jsem paní Pearsonovou vyprovodil z pokoje. Seděl jsem jako kus kamene, četl zprávu znovu a znovu. Cinderella — unesena! V rukách ohavné Velké čtyřky! Bože, co mám dělat?
Poirot! Musím se obrátit na Poirota. On mi poradí. Nějak jim dá mat. Za pár minut bude zpátky. Do té doby musím trpělivě čekat. Ale Cinderella — ve spárech Velké čtyřky!
Znovu někdo zaklepal. Opět se objevila hlava paní Pearsonové.
„Zpráva pro vás, kapitáne. Přinesl ji nějakej čínskej neznaboh. Čeká dole."
Převzal jsem od ní vzkaz. Byl stručný a výstižný.
Jestli chcete ještě vidět manželku, jděte okamžitě s poslem. Svému příteli nenechte žádnou zprávu, nebo bude vaše žena trpět.
Podpis nahrazovala velká číslice 4.
Co mám dělat? Co byste si počali na mém místě vy, čtenáři?
Neměl jsem čas na přemýšlení. Hlavou se mi honila jediná představa: Cinderella v moci těch ďáblů. Musím poslechnout, neodvážím se riskovat, že by jí zkřivili jediný vlásek. Musím jít s tím Číňanem tam, kam mě povede. Ocitl jsem se v pasti, ano, což znamená určitě zajetí, možná i smrt, ale jako nástraha slouží osoba mně na celém světě nejdražší. Proto jsem si nedovolil otálet.
Nejvíc mě zlobilo, že jsem se nemohl Poirotovi zmínit ani slůvkem. Jakmile by se vydal po mých stopách, všechno by mohlo být v pořádku! Smím se k tomu odhodlat? Zjevně mě nikdo nesledoval, ale přesto jsem váhal. Pro toho Číňana by bylo tak snadné vyjít nahoru a ujistit se, že jsem poslechl příkaz z dopisu. Proč to neudělal? Právě to ve mně vyvolalo silnější podezření. Byl jsem svědkem takových schopností Velké čtyřky, že jsem jí přičítal téměř nadlidskou moc. Po všem, co jsem zažil, mohla být jejich agentkou i naše nová a lehce ušmudlaná služtička.
Ne, neodvažoval jsem se riskovat. Můžu udělat jediné — nechám tady ten telegram. Aspoň bude Poirot vědět, že Cinderella zmizela a kdo je za to odpovědný.

To všechno mi proběhlo hlavou rychleji, než bych to vyslovil nahlas. Nasadil jsem si klobouk a o trošku déle než za minutu jsem scházel po schodech do haly, kde na mě čekal můj průvodce.
Posel byl vysoký Číňan s nezúčastněným výrazem v tváři, úhledně, ale dost ošuntěle oblečený. Poklonil se a promluvil. Náš jazyk zvládl dokonale, ovšem s lehce zpěvavou intonací.
„Jste kapitán Hastings?“
„Ano,“ přitakal jsem.
„Dejte mi ten vzkaz, prosím.“
Takový požadavek jsem předvídal a beze slova jsem mu podal cár papíru. Ale to nebylo všechno.
„Přišel vám dneska telegram, ano? Právě před chvilkou? Z Jižní Ameriky, že?“
Znovu jsem si uvědomil, jak skvělou mají špionážní síť, nebo šlo o vynikající odhad. Bronsen mi musel telegrafovat. Počkají, až přijde telegram, a potom tvrdě udeří.
Popírat očividnou pravdu by nepřineslo nic dobrého.
„Ano,“ odpověděl jsem, „přišel mi telegram.“
„Přineste ho, ano? Přineste ho hned.“
Zatínal jsem zuby, ale co jsem mohl dělat? Běžel jsem nahoru. Přitom jsem uvažoval, že bych měl paní Pearsonové každopádně prozradit, jak je to s Cinderelliným zmizením. Stála na podestě, ale těsně za ní byla nedávno přijatá služka, takže jsem váhal. Jestliže to *byla* špiónka — před očima mi tančila slova z té zprávy: ‚... bude trpět...'. Mlčky jsem vešel do obývacího pokoje.
Sebral jsem telegram a chystal se odejít, když vtom jsem dostal nápad. Mohl bych zanechat nějaké znamení, které by mým nepřátelům nic neříkalo, ovšem pro Poirota by bylo výmluvné. Spěchal jsem k polici a shodil jsem na zem čtyři knihy. Žádný strach, že by je Poirot přehlédl. Okamžitě přitáhnou jeho zrak — a navíc mu to po jeho dnešní lekci přijde neobvyklé. Potom jsem dal do ohně lopatku uhlí a podařilo se mi vytvořit v ohništi čtyři hromádky. Udělal jsem všechno, co bylo v mých silách. Dobré nebe, ať si Poirot ta znamení vyloží správně.
Spěchal jsem zase dolů. Číňan si ode mě vzal telegram, přečetl ho a zastrčil do kapsy. Potom mě kývnutím hlavy vybídl, abych ho následoval.
Byla to dlouhá a únavná cesta. Chvíli jsme jeli autobusem, potom delší dobu tramvají, přičemž jsme vytrvale mířili na východ. Projížděli jsme neznámými okrsky, o jejichž existenci jsem neměl nejmenší tušení. Dorazili jsme až dolů k dokům a já jsem si uvědomil, že jsem se ocitl v srdci Čínské čtvrti.
Chtě nechtě jsem se zachvěl. Můj průvodce se neustále prodíral střídavě hlavními a vedlejšími uličkami, až nakonec zastavil před zchátralým domem a čtyřikrát zaklepal na dveře.
Okamžitě je otevřel jiný Číňan a ustoupil stranou, abychom mohli vejít. Zaklapnutím dveří jakoby zvonila hrana mým posledním nadějím. Byl jsem skutečně v nepřítelových spárech.
Průvodce mě předal tomu druhému. Ten mě vedl po rozviklaných schodech dolů do sklepa, plného žoků a sudů, z nichž stoupal pronikavý zápach, jakoby exotického koření. Cítil jsem se v sevření atmosféry Východu — mučivé, prohnané, neblahé.
Číňan náhle odvalil dva sudy a za nimi jsem uviděl ve zdi nízký otvor. Ukázal mi, abych ho následoval. Pro cházeli jsme dost dlouhým tunelem, tak nízkým, že jsem se nemohl narovnat. Ale nakonec se rozšířil a za pár minut jsme stáli v dalším sklepení.
Můj průvodce přistoupil k jedné ze stěn a čtyřikrát na ni zaklepal. Odsunul se kus zdi, takže vznikl úzký průchod, jímž jsme se k mému naprostému ohromení dostali do jakéhosi arabského paláce. Nízká a dlouhá sklepní místnost byla vyzdobena orientálními hedvábnými závěsy, jasně ozářena a voněla parfémy a kořením. Stálo tam pět šest dívánu, potažených hedvábím, a podlahu pokrývaly nádherné, ručně vázané čínské koberce. Na konci místnosti se za závěsy skrýval výklenek. Odtud se ozval hlas.

„Přivedl jsi našeho ctěného hosta?“
„Excelence, je tady,“ odpověděl můj průvodce.
„Nechť vstoupí,“ zaznělo v odpověď.
V témže okamžiku neviditelná ruka odhrnula závěs a já jsem se ocitl tváří v tvář bohatě polstrovanému divanu, na němž seděl vysoký, hubený Orientálec, oblečený v překrásně vyšívaných šatech. Podle délky nehtů to byl významný muž.
„Posaďte se, prosím, kapitáne Hastingsi,“ řekl a mávl rukou. „Rád vidím, že jste souhlasil s mojí žádostí, abyste hned přišel.“
„Kdo jste?“ zeptal jsem se. „Li Čang Jen?“
„Ovšemže ne, ale jsem nejponíženější z pánových sluhů. Plním jeho rozkazy, to je všechno — jako to dělají jeho sluhové v ostatních zemích. Například v Jižní Americe.“
Udělal jsem krok vpřed.
„Kde je? Co tam s ní děláte?“
„Je na bezpečném místě, kde ji nikdo nenajde. A zatím je v pořádku. Povšimněte si, že říkám *zatím!*“
Při rozhovoru s tím usmívajícím se ďáblem mi běhal mráz po zádech.
„Co chcete?“ vykřikl jsem. „Peníze?“
„Drahý kapitáne Hastingsi. O vaše drobné úspory nemáme zájem, to vás mohu ujistit. Promiňte mi, ale to od vás nebyl zrovna chytrý návrh. Myslím, že váš kolega by ho nedal.“
„Předpokládám,“ začal jsem ztěžka, „že jste mě chtěli dostat do spárů. No, podařilo se vám to. Zaskočili jste mě. Naložte se mnou podle libosti a ji nechte jít. Nic neví a těžko by vám byla k užitku. Použili jste ji, abyste se mě zmocnili — jsem tady. A tím je všechno vyřešeno.“
Usměvavý Orientálec se hladil po tváři, přičemž mě úkosem pozoroval svýma úzkýma očima.
„Jste příliš rychlý,“ vrněl. „Tím se to zcela... neřeší. Vlastně naším skutečným záměrem nebylo zmocnit se vás, ale doufáme, že vaším prostřednictvím získáme vašeho přítele Hercula Poirota.“
„Domnívám se, že to nedokážete,“ opáčil jsem a krátce se zasmál.
„Navrhuji toto,“ pokračoval, jako by má slova vůbec nevnímal. „Napíšete panu Poirotovi dopis, a to takový, který ho donutí přispěchat a připojit se k vám.“
„Něco takového neudělám,“ zlobil jsem se.
„Odmítnutí bude mít nepříjemné následky.“
„K čertu s vašimi následky.“
„Další eventualitou může být smrt!“
Ošklivě mě zamrazilo, ale podařilo se mi tvářit se neohroženě.
„Nemá cenu hrozit mi a zastrašovat mě. To si nechte pro čínské zbabělce.“
„Mé hrozby jsou zcela reálné, kapitáne Hastingsi. Ptám se znovu: Napíšete ten dopis?“
„Ne. A co víc, vy se neodvážíte mě zabít. Okamžitě by se vám na paty pověsila policie.“
Muž rychle zatleskal. Objevili se dva čínští pochopové, jako by spadli z nebe, a chytili mě za paže. Jejich pán cosi zabrebentil čínsky a oni mě okamžitě odtáhli do rohu místnosti. Jeden z nich se sehnul a náhle, bez nejmenší ho varování, mi zmizela podlaha pod nohama. Nebýt toho, že mě druhý držel, propadl bych se do díry. Byla inkoustově černá. Zaslechl jsem hukot vody.
„Řeka?“ ozvalo se z výklenku. „Důkladně přemýšlejte, kapitáne Hastingsi. Pokud opět odmítnete, odeberete se rovnou na věčnost, potkáte smrt v temných vodách pod námi. Naposledy, napíšete ten dopis?“
Nejsem o nic statečnější než většina lidí. Upřímně přiznávám, že jsem byl k smrti vyděšený a strachy celý bez sebe. Ten čínský ďábel to myslel doopravdy, tím jsem si byl jistý. Měl jsem se rozloučit se starým dobrým světem. Přesto jsem lehce rozechvělým hlasem odpověděl: „Naposledy, ne! K čertu s vaším dopisem!“
Potom jsem mimoděk zavřel oči a zašeptal krátkou modlitbu.

13. KAPITOLA

Myš přichází

Nestává se v životě častokrát, aby člověk stál na prahu věčnosti, ale když jsem se v onom sklepě v East Endu pomodlil, byl jsem si jistý, že to jsou moje poslední slova. Připravil jsem se na šok ze tmavé, klokotající vody pode mnou a dopředu jsem zažíval hrůzu z utopení.
Ovšem k svému překvapení jsem zaslechl tichý smích. Otevřel jsem oči. Moji dva věznitelé poslechli pokyn muže na divanu a odvedli mě na původní místo.
„Jste statečný muž, kapitáne Hastingsi," prohlásil. „My na Východě odvahu obdivujeme. Mohu říct, že jsem očekával, že se zachováte právě tak, jak jste se zachoval. To nás přivádí k předem připravenému druhému dějství našeho malého dramatu. Čelil jste vlastní smrti — vyrovnáte se i se smrtí někoho jiného?"
„Co tím chcete říct?" zeptal jsem se chraplavě, opanovaný děsivými obavami.
„Jistě jste nezapomněl na dámu v naší moci — Růži z ráje."
Zíral jsem na něj v němém zoufalství.
„Myslím, kapitáne Hastingsi, že ten dopis napíšete. Pohleďte, mám tady formulář na telegram. Obsah zprávy, kterou napíši, závisí na vás a znamená pro vaši paní život nebo smrt."
Na čele mi vyrazil pot. Můj mučitel pokračoval, přičemž se přátelsky usmíval a hovořil naprosto chladnokrevně.
„Tady jsme vám připravili plnicí pero, kapitáne. Vy musíte jen psát. Pokud ne -"
„Pokud ne?" zopakoval jsem po něm.
„Pokud ne, ta dáma, kterou milujete, zemře — a to pomalu. Můj pán, Li Čang Jen, se baví ve volném čase vymýšlením nových a důmyslnějších metod mučení -"
„Můj bože!" vykřikl jsem. „Vy zloduchu! Ne... to byste neudělali -"
„Mám vám některé z jeho výtvorů popsat?"
Aniž dbal mých hlasitých protestů, hovořil dál. Klidně a vyrovnaně až do okamžiku, kdy jsem vykřikl hrůzou a přitiskl si dlaně na uši.
„Vidím, že to stačí. Chopte se pera a pište."
„Neodvážili byste se -"
„Mluvíte nesmysly a víte to. Vemte si pero a pište."
„A jestli ano?"
„Vaše žena bude volná. Telegram můžeme okamžitě odeslat."
„Jak můžu vědět, že dodržíte slovo?"
„Přísahám vám na posvátné hrobky svých předků. Navíc posuďte sám — proč bych si měl přát, aby se jí ubližovalo? Její únos splní svůj účel."
„A... a Poirot?"
„Budeme ho držet v bezpečí, dokud neukončíme své akce. Potom ho necháme jít."
„I teď budete přísahat na posvátné hrobky svých předků?"
„Dal jsem vám jeden slib. To stačí."
Srdce mi pokleslo. Zrazoval jsem svého přítele — kvůli čemu? Chvilku jsem váhal, ale náhle mi před očima vyrostla jako noční můra děsivá alternativa. Cinderella, v rukou těch ďábelských Číňanů, umírá při pomalém mučení...
Zaúpěl jsem a popadl pero. Možná že z pečlivě stylizovaného dopisu Poirot vyčte varování a dokáže se léčce vyhnout. To byla má jediná naděje.
Ale ani ta neměla mít dlouhé trvání. Ozval se Číňanův zdvořilý a uhlazený hlas.
„Dovolte, abych vám diktoval."

Odmlčel se, zabral se do hromádky poznámek vedle sebe a potom začal diktovat:
Drahý Poirote, myslím, že jsem Číslu čtyři na stopě. Dnes odpoledne přišel nějaký Číňan a vylákal mě ven pomocí falešného vzkazu. Naštěstí jsem ten podvůdek včas prohlédl a ztratil se mu. Dostal jsem se mu na kobylku a podařilo se mi ho trochu sledovat — musím se pochlubit, že dost úspěšně. Posílám se vzkazem jednoho chytrého mladíka. Dejte mu půlkorunu, ano? Slíbil jsem mu ji za to, že bezpečně předá vzkaz. Sleduji jeden dům a neodvážím se odejít. Budu na vás čekat do šesti hodin. Když do té doby nepřijdete, pokusím se proniknout dovnitř sám. Bylo by škoda propást tak dobrou šanci a ten hoch vás samozřejmě nemusí najít. Jestliže ano, ať vás sem okamžitě přivede. A přikryjte si ty své vzácné kníry pro případ, že by někdo z domu sledoval ulici. Mohl by vás poznat.
Ve spěchu Váš
A. H.
Každé slovo, jež jsem napsal, mě přivádělo do většího zoufalství. Bylo to ďábelsky chytré. Uvědomil jsem si, jak přesně musejí znát každou podrobnost našeho života. Znělo to přesně tak, jako bych to napsal já sám. Zmínka o Číňanovi, jemuž se podařilo vylákat mě pryč, hatila všechnu moji snahu zanechat s pomocí čtyř knih ‚znamení'. Byl jsem v pasti a pochopil jsem, co si o tom Poirot pomyslí. Akci měli také skvěle načasovanou. Poirot dostane vzkaz a zbude mu akorát čas vyrazit za nevinně vyhlížejícím průvodcem. Věděl jsem, že to také udělá. Mé odhodlání dostat se do domu ho pobídne ke spěchu. Vždycky projevoval podivnou nedůvěru v moje schopnosti. Bude přesvědčený, že jsem se vydal do nebezpečí, aniž bych byl schopný situaci zvládnout, takže se sem požene, aby převzal velení.
Nedalo se nic dělat. Napsal jsem, co jsem musel. Můj věznitel převzal zprávu, přečetl ji, souhlasně pokývl hlavou a podal ji jednomu z tichých pochopů. Ten s ní zmizel za hedvábným závěsem, který maskoval dveře.
Muž proti mně si vzal s úsměvem formulář na telegram a psal. Potom mi ho podal.
Propusťte okamžitě bílého ptáčka.
Úlevně jsem vydechl.
„Odešlete to ihned?“ naléhal jsem.
Usmál se a zavrtěl hlavou.
„Podají ho, jakmile bude pan Hercule Poirot v mých rukách. Do té doby ne.“
„Ale slíbil jste -“
„Pokud tento plán selže, možná budu vašeho bílého ptáčka potřebovat — aby vás přesvědčil k další snaze.“
Zbělal jsem vzteky.
„Můj bože! Jestli -“
Mávl dlouhou a štíhlou žlutou rukou.
„Buďte si jistý, že jsem hluboce přesvědčen, že neselže. A v okamžiku, kdy mi padne pan Poirot do rukou, dodržím slib.“
„Nehrajete se mnou poctivě -“
„Přísahal jsem na své ctihodné předky. Nebojte se. Chvilku si tu odpočiňte. Mé služebnictvo se o vás během mojí nepřítomnosti postará.“
Zanechal mě samotného v tom podivném podzemním hnízdě přepychu. Znovu se objevil ten druhý pochop. Nějaký sluha mi nabídl občerstvení, ale mávnutím ruky jsem odmítl. Bylo mi těžko — těžko u srdce.
Náhle se vrátil můj věznitel: vysoký a impozantní v hedvábných šatech. Okamžitě se ujal velení. Na jeho rozkaz mě hnali zpátky místností a tunelem do domu, jímž jsem vešel. Odvedli mě do přízemí. Popraskanými okenicemi bylo vidět na ulici. Po protějším chodníku se šoural starý muž v cárech. Když jsem uviděl, že dává do okna znamení, pochopil jsem, že je to člen gangu na stráži.

„Je to v pořádku," poznamenal můj čínský mučitel. „Hercule Poirot padl do pasti. Blíží se a sám, až na toho kluka, co mu dělá průvodce. Nyní na vás, kapitáne Hastingsi, čeká ještě jeden úkol. Váš přítel nevstoupí do domu, dokud se mu osobně neukážete. Až bude na opačné straně, musíte vyjít na práh a zamávat na něj."
„Cože?" zvolal jsem s odporem.
„Zhostíte se toho sám. Nezapomeňte na cenu za neúspěch. Jestliže bude mít Hercule Poirot jakékoliv podezření, že něco není v pořádku, a nevejde dovnitř, vaše žena sedmdesátkrát zemře zdlouhavou smrtí! Ach! Už je tady."
S bušícím srdcem a smrtelnou nevolností jsem se díval rozeschlými okenicemi. V postavě kráčející na druhé straně jsem okamžitě poznal svého přítele, ačkoliv měl zvednutý límec kabátu a dolní polovinu obličeje ukrytou pod velkou žlutou šálou. Ovšem jeho způsob chůze a držení vejčité hlavy se nedaly zaměnit.
Poirot mi přicházel v dobré vůli na pomoc a neměl nejmenší podezření. Vedle něj běžel typický londýnský uličník, s ušpiněným obličejem a potrhaným oblečením.
Poirot zastavil, zahleděl se na dům, zatímco hoch mu něco naléhavě říkal a ukazoval prstem. Přišel můj okamžik vstoupit na scénu. Zamířil jsem do předsíně. Vysoký Číňan pokynul jednomu ze sluhů, aby odemkl dveře.
„Nezapomeňte na cenu za neúspěch," připomněl mi tiše můj nepřítel.
Vyšel jsem na schod a zamával na Poirota. Spěchal přes ulici.
„Aha! Takže jste v pořádku, milý příteli. Začínal jsem mít strach. Podařilo se vám dostat se dovnitř? Takže dům je prázdný?"
„Ano," přitakal jsem tiše a snažil jsem se, aby to vyznělo přirozeně. „Tady někde musí být tajný východ. Pojďte dovnitř a rozhlédneme se kolem."
Udělal jsem krok dozadu. Nic netušící Poirot se chystal následovat mě.
A potom jako by mě něco praštilo do hlavy. Naprosto jasně jsem viděl, jakou roli hraji — Jidáše.
„Zpátky, Poirote!" vykřikl jsem. „Zpátky, jde vám o život. Je to past. Na mě nehleďte. Okamžitě běžte pryč."
Zatímco jsem říkal, nebo spíš křičel ta varovná slova, nějaké ruce mě sevřely jako do svěráku. Jeden z čínských sluhů se vrhl kolem mě, aby lapil Poirota.
Viděl jsem, jak Číňan uskočil se zvednutými pažemi dozadu a náhle mě zahalil hustý dým, dusil mě... zabíjel...
Cítil jsem, jak padám... dusím se... tak tohle je smrt...
K vědomí jsem procital pomalu a bolestně, se všemi smysly omámenými. První, co jsem spatřil, byla Poirotova tvář. Seděl proti mně a sledoval mě s úzkostným výrazem v obličeji. Jakmile uviděl, že na něj koukám, radostně vykřikl.
„Ach, ožil jste — probral jste se. Vseje v pořádku! Můj příteli... můj ubohý příteli!"
„Kde jsem?" ptal jsem se ztěžka.
„Kde? Ale *chez vousl"*
Rozhlédl jsem se kolem sebe. Pochopitelně jsem byl ve starém známém prostředí. A na ohništi ležely tytéž čtyři hromádky uhlí, které jsem tam opatrně rozsypal.
Poirot sledoval můj pohled.
„Ale ano, měl jste skvělý nápad — tohle a ty knihy. Víte, kdyby mi někdy někdo tvrdil: ‚Ten váš přítel, ten Hastings, není velký myslitel, viďte', odpověděl bych: ‚Mýlíte se.' To, co vás tady napadlo, bylo úžasné a vynikající."
„Takže jste pochopil význam?"
„Jsem snad hlupák? Samozřejmě, že jsem tomu rozuměl. Poskytlo mi to přesně to varování, jehož mi bylo třeba, i čas uskutečnit vlastní plány. Velká čtyřka vás nějakým způsobem odvedla. Proč? Jistě ne pro vaše *beaux yeux*, stejně určitě ne proto, že by se vás báli a chtěli vás odklidit z cesty. Ne, jejich záměr byl jasný. Použít vás jako návnadu a dostat tak velkého

Hercula Poirota do spárů. Už dlouho jsem byl na něco takového připraven. Udělám nějaká drobná opatření a potom se pochopitelně objeví posel, takový nevinný uličník. Já vše spolknu a pospíchám s ním pryč. Naštěstí vám dovolí vyjít na práh. Toho jediného jsem se bál. Totiž že je budu muset vyřídit dříve, než dorazím na místo, kam vás ukryli, a potom po vás budu muset pátrat, možná zbytečně."
„Říkal jste vyřídit je?" zeptal jsem se nejistě. „Vy sám?"
„Oh, není v tom nic výjimečně chytrého. Pokud je člověk připraven, jde všechno samo, tak nějak zní heslo skautů, že? Velmi dobré. Já jsem byl připraven. Nedávno jsem si najal jednoho velmi známého chemika, který se během války intenzivně věnoval výzkumu bojových plynů. Vymyslel pro mě malou bombu, jednoduše nositelnou. Stačilo jen ji hodit a bum — dým a potom bezvědomí. Nato jsem okamžitě zapískal a pár Jappových chytrých mužů, kteří sledovali dům dlouho před tím, než přišel ten chlapec, a jimž se podařilo sledovat nás celou cestu do Limehouse, hned přiběhlo a všechno vyřídilo."
„Ale jak to, že jste taky neupadl do bezvědomí?"
„Další šťastná náhoda. Náš přítel Číslo čtyři, který určitě vymyslel ten důmyslný dopis, si dovolil malý žert na účet mého kníru, čímž mi umožnil, abych pod rouškou žluté šály ukryl respirátor."
„Vzpomínám si," zvolal jsem nadšeně, ale v tom okamžiku se mi vybavila všechna ta příšerná hrůza, na niž jsem dočasně zapomněl — *Cinderella.*
Se zaúpěním jsem klesl zpět.
Musel jsem na minutu dvě zase ztratit vědomí. Probral jsem se tím, že se mi Poirot snažil nalít mezi rty kapku brandy.
„Co to je, *mon ami?* Tak o co jde? Povězte." Všechno jsem mu slovo od slova vylíčil, přičemž jsem se celý třásl. Poirot vykřikl.
„Příteli! Drahý příteli! Jak jste musel trpět! A já jsem o ničem nevěděl! Ale buďte klidný! Vše je v pořádku!"
„Chcete říct, že ji najdete? Jenže je v Jižní Americe. Ale až tam dojedete, bude dávno mrtvá. A bůhví jakým hrozným způsobem zemře."
„Ne, ne, vy mi nerozumíte. Je zdravá a v bezpečí. Ani na okamžik jim nepadla do rukou."
„Ale já jsem dostal telegram od Bronsena."
„Ne, ne, nedostal. Možná vám přišla zpráva z Jižní Ameriky s podpisem Bronsen, a to je něco úplně jiného. Povězte, nikdy vás nenapadlo, že organizace takového ražení, s odnožemi po celém světě, vás může snadno zasáhnout prostřednictvím toho děvčete, Cinderelly, jež tak milujete?"
„Ne, nikdy," přiznal jsem.
„Nuže, mne ano. Nic jsem vám neřekl, protože jsem vás nechtěl zbytečně rozčilovat, ale sám jsem podnikl nutná opatření. Dopisy od vaší manželky jako by byly psány na ranči, ale ve skutečnosti žije více než tři měsíce na bezpečném místě, jež jsem pro ni zařídil."
Dlouze jsem se na něj zahleděl.
„Jste si tím jistý?"
„*Parbleu!* Vím to. Mučili vás prostřednictvím lži!"
Odvrátil jsem hlavu. Poirot mi položil ruku na rameno. V jeho hlase se ozvalo něco, co jsem ještě nikdy neslyšel.
„Nemáte rád objetí a jiné projevy citů, to dobře vím. Budu velmi britský. Nic neřeknu, vůbec nic. Jen poznámku: V našem posledním dobrodružství patří všechny pocty vám a šťastný je muž, jenž má přítele jako já!"

14. KAPITOLA

Peroxidová blondýnka

Výsledky Poirotova bombového útoku na budovu v Čínské čtvrti mě velmi zklamaly. Především, velitel gangu unikl. Jakmile na Poirotův signál přispěchali Jappovi lidé, našli v předsíni jen čtyři Číňany v bezvědomí. Muž, jenž mi vyhrožoval smrtí, mezi nimi chyběl. Později jsem si vzpomněl, že když mě přinutili vyjít na práh, abych nalákal Poirota dovnitř, on sám se držel hodně vzadu. Pravděpodobně stál mimo dosah nebezpečné plynové bomby a unikl jedním z mnoha východů, jež jsme posléze objevili.
Od těch čtyř, kteří nám zůstali v rukách, jsme se nic nedozvěděli. Podrobné policejní vyšetřování nemělo úspěch a nepřineslo na světlo nic, co by Číňany spojovalo s Velkou čtyřkou. Byli to obyčejní obyvatelé této čtvrti, příslušníci lidové vrstvy, a zdvořile předstírali neznalost jména Li Čang Jen. Nějaký čínský pán je prý najal jako sluhy do domu na břehu řeky a o jeho soukromých záležitostech vůbec nic nevěděli.
Do druhého dne jsem se, až na lehkou bolest hlavy, z účinků Poirotovy plynové bomby zcela zotavil. Vyrazili jsme společně do Čínské čtvrti a pátrali v domě, z něhož jsem byl zachráněn. Tvořily ho vlastně dvě zchátralé budovy, spojené podzemní chodbou. Přízemí a vyšší patra obou byla prázdná, bez nábytku a rozbitá okna zakrývaly rozesychající se okenice. Japp už proslídil sklepení a objevil tajemství vchodu do podzemní místnosti, v níž jsem prožil tak nepříjemnou půlhodinu. Při bližší prohlídce se potvrdil můj pocit z předcházejícího večera. Hedvábné závěsy na stěnách, divany i koberce na podlaze byly ukázkou vynikající ruční práce. Přestože toho o čínském umění vím velmi málo, uvědomoval jsem si, že každý kousek v místnosti je dokonalý.
S pomocí Jappa a několika jeho mužů jsme pečlivě prohledali byt. Choval jsem velké naděje, že nalezneme nějaké důležité dokumenty. Například seznam nejvýznamnějších agentů Velké čtyřky nebo zašifrované podklady k některým jejich záměrům, ale nic takového jsme nenašli. Jediné, co jsme v obou budovách objevili, byly poznámky, jimiž se Číňan probíral, když mi diktoval dopis pro Poirota. Sestávaly z podrobného výčtu našich profesních kariér, odhadů našich charakterů a předpokládaných slabin, jejichž prostřednictvím by nás bylo možné nejúčinněji zasáhnout.
Poirota tento objev až dětinsky potěšil. Já osobně jsem to nepokládal za jakkoliv cenné, zvlášť proto, že ať už byl autorem těchto charakteristik kdokoliv, v některých svých názorech se směšně mýlil. Když jsme se vrátili domů, upozornil jsem na to.
„Drahý Poirote," začal jsem, „teď už víte, co si o nás náš nepřítel myslí. Zjevně má značně přehnanou představu o vašich duševních schopnostech, mé naopak až absurdně podceňuje. Přesto nechápu, jak nám prospěje, že o tom víme."
Poirot se trochu útočně zasmál.
„Nechápete, Hastingsi, že? Nyní se můžeme rozhodně lépe připravit na způsob, jímž povedou některé z útoků, protože se nám dostalo varování před částí našich chyb. Například si nyní uvědomujeme, že byste měl, příteli, nejprve přemýšlet a potom jednat. Dále, když se setkáte s mladou rudovláskou v nesnázích, měl byste na ni pohlížet — jak to říkáte — s nedůvěrou, že?"
V poznámkách totiž nechyběla jistá nesmyslná tvrze ní o mé předpokládané impulsivnosti a očekávání, že bych mohl podlehnout půvabům mladých žen s vlasy určité barvy. Poirotovy postřehy mně přišly naprosto nevkusné, ale naštěstí jsem se měl čím bránit.
„A co vy?" opáčil jsem. „Pokusíte se vyléčit svou ‚bezmeznou domýšlivost'? Svou ‚pedantskou čistotnost'?"

Citoval jsem dál, přičemž jsem si všiml, že ho moje odpověď potěšila.
„Oh, Hastingsi, v některých ohledech oklamali sami sebe — *tant mieux!* Časem to zjistí. Mezitím se musíme něco dozvědět my, neboť vědět znamená být připraven.“
Ta poslední věta byla v současné době jeho nejoblíbenějším heslem, a to do té míry, že jsem ji začínal nenávidět.
„Hastingsi, něco víme,“ pokračoval. „Ano, něco víme, což je dobře, leč není toho dost. Musíme získat více informací.“
„Jak?“
Poirot se opět usadil v křesle, narovnal krabičku zápalek, kterou jsem hodil nedbale na stolek, a zaujal mně důvěrně známou pozici. Viděl jsem, že se chystá nějakou dobu obšírně vykládat.
„Víte, Hastingsi, musíme bojovat proti čtyřem soupeřům, to jest proti čtyřem různým osobnostem. S Číslem jedna jsme se nikdy osobně nesetkali a nesetkáme — takže ho známe pouze prostřednictvím dojmů, jež v nás vyvolává jeho mysl. Mimochodem, povím vám, že té mysli, tomu nejinteligentnějšímu a orientálnímu mozku, začínám velmi dobře rozumět. Všechny plány a léčky, jimž jsme čelili, vzešly od Li Čang Jena. Číslo dvě a Číslo tři mají takovou moc, tak vysoké postavení, že jsou proti našim zásahům v současné době imunní. Nicméně to, co chrání je, bude za nepříznivých okolností chránit i nás. Jsou natolik na očích, že musejí každý krůček pečlivě zvažovat. A teď docházíme k poslednímu členu gangu, k muži známému jako Číslo čtyři.“
Poirotovi se lehce změnil hlas, jako pokaždé, když se o tomto člověku zmínil.
„Číslo dvě a Číslo tři mohou uspět, jít si díky své popularitě a zajištěnému postavení bez poskvrny svojí cestou. Číslu čtyři se daří z opačných důvodů — kvůli jeho tajemnosti. Kdo to je? Nikdo neví. Jak vypadá? Opět nikdo neví. Kolikrát jsme ho my dva viděli? Pětkrát, ne? A můžeme jeden jak druhý upřímně prohlásit, že jsme si jistí, že ho příště poznáme?“
Musel jsem zakroutit hlavou a současně jsem si vybavil těch pět různých lidí, kteří, ať se to zdálo jakkoliv neuvěřitelné, byli jeden a týž člověk. Statný ošetřovatel z blázince, v Paříži muž s kabátem zapnutým až po bradu, komorník James, tichý mladý lékař v případu žlutého jasmínu a ruský profesor. V žádném případě si nebyli ani dva z nich podobní.
„Ne,“ přiznal jsem beznadějně, „nemáme nic, čeho bychom se chytili.“
Poirot se usmál.
„Prosím, nedávejte průchod tak nadšenému zoufalství. Jednu dvě věci víme.“
„Jaké věci?“ zeptal jsem se nedůvěřivě.
„Víme, že je středně vysoký, se světlejší pletí a blond nebo středně hnědými vlasy. Kdyby to byl vysoký muž snědé pleti, nikdy by ze sebe nedokázal udělat bledého a podsaditého doktora. Přidat si pár centimetrů, jako tomu bylo v roli Jamese nebo profesora, je samozřejmě hračka. Musí mít pochopitelně krátký rovný nos. Při šikovném líčení se dá přidělat, ale velký nos nelze zmenšit, aniž si toho člověk okamžitě všimne. Takže dál: Musí být dost mladý, rozhodně není starší než pětatřicet let. Vidíte, někam jsme se dostali. Muž mezi třiceti pětatřiceti, střední postavy, se světlou pokožkou a vlasy, mistr v líčení a s malým zbytkem vlastních zubů, nebo zcela bezzubý.“
„Cože?“
„Jistě, Hastingsi. Jako ošetřovatel je měl polámané a šedé, v Paříži pravidelné a bílé, lékaři lehce vystupovaly a Savaronoffovi trčely nezvykle dlouhé špičáky. Nic nezmění obličej tak zásadně jako různé zubní protézy. Chápete, kam nás to dovádí?“
„Ne zcela,“ přiznal jsem opatrně.
„Říká se, že muž má svoji profesi vepsanou ve tváři.“
„Je zločinec,“ zvolal jsem.
„Je to odborník na líčení.“
„To je totéž.“

„Poněkud radikální tvrzení, Hastingsi, a sotva byste jím potěšil divadelní svět. Nechápete, že ten muž je, nebo svého času byl, herec?“
„Herec?“
„Ale jistě. Má všechny techniky v malíčku. Existují dva druhy herců. Jedni se ponoří do role, jiným se daří vtisknout svoji osobnost postavě. V druhém případě obvykle herec z figury, kterou přizpůsobuje k obrazu svému, činí. Ti první většinou dokáží vystupovat v různých kabaretech i zahrát vousatého starce v kamenném divadle. Právě mezi těmi musíme Číslo čtyři hledat. Je to jedinečný umělec ve způsobu, jakým se umí vžít do každé postavy, kterou hraje.“
Zajímalo mě to stále víc.
„Takže si myslíte, že díky jeho spojení s jevištěm dokážete odhalit jeho identitu?“
„Hastingsi, uvažujete skvěle, jako vždy.“
„Mohlo by to být lepší,“ upozornil jsem ho chladně, „kdyby vás to napadlo dřív. Promrhali jsme spoustu času.“
„Mýlíte se, *mon ami.* Nepromeškali jsme více, než bylo nezbytné. Moji agenti plní již několik měsíců zadaný úkol. Mezi nimi i Joseph Aarons. Vzpomínáte si na něj? Vytvořili mi seznam mužů odpovídajících nezbytným podmínkám — mladý muž kolem třiceti, více méně nepopsatelného vzhledu, s talentem na charakterní posta vy. Navíc musel během posledních tří let definitivně opustit jeviště.“
„Nuže?“ zeptal jsem se s obrovským zájmem.
„Seznam byl pochopitelně dost dlouhý. Nakonec jsme ho zkrátili na čtyři jména. Tady jsou, milý příteli.“
Hodil mi list papíru. Text jsem přečetl nahlas.
„Ernest Luttrel. Syn pastora ze severní Anglie. Neustálé potíže s chováním a morálkou. Vyloučen ze soukromé školy. Ve třiadvaceti odešel k divadlu. (Následoval seznam rolí s daty a místy.) Závislý na drogách. Před čtyřmi lety údajně odcestoval do Austrálie. Od odjezdu z Anglie po něm není stopy. Věk 32, výška 179 cm, hladce oholený, hnědé vlasy, rovný nos, světlá pleť, šedé oči.
John St. Maur. Přijaté jméno. Rodné jméno neznámé. Snad původem Kokny. Na jevišti od dětství. Vystupoval jako imitátor v kabaretech. Tři roky o něm nejsou zprávy. Věk asi 33, výška 178 cm, štíhlá postava, modré oči, světlá pleť i vlasy.
Austen Lee, vlastním jménem Austen Foly. Z dobré rodiny. Vždy měl sklony k herectví, jimiž se vyznačoval v Oxfordu. Skvělé záznamy z války. Hrál v... (Následoval obvyklý výčet. Zahrnoval mnoho repertoárových inscenací.) Nadšený zájem o kriminalistiku. Před třemi a půl lety se v důsledku vážné dopravní nehody nervově zhroutil a od té doby nevystupuje. Současné místo pobytu neznámé. Věk 35, výška 177 cm, světlá pleť, modré oči, hnědé vlasy.
Claud Darrell. Pravděpodobně vlastní jméno. Tajemný původ. Účinkoval v kabaretech i v repertoárových hrách. Nejspíš bez bližších přátel. V roce 1919 navštívil Čínu. Návrat přes Ameriku. Několik rolí v New Yorku. Jedné noci nepřišel do divadla a od té doby o něm nikdo neslyšel. Podle newyorské policie šlo o naprosto záhadné zmizení. Věk kolem 33, hnědé vlasy, světlá pleť, šedé oči. Výška 179 cm.
Moc zajímavé,“ poznamenal jsem, když jsem seznam odkládal. „Takže takový je výsledek několikaměsíčního pátrání? Tahle čtyři jména? Koho z nich podezříváte nejvíc?“
Poirot udělal výmluvné gesto.
„*Mon ami,* to je zatím otevřené. Jen bych chtěl zdůraznit, že Claud Darrell byl v Číně a Americe — což možná není bezvýznamné, ale nesmíme se touto skutečností nechat přehnaně ovlivnit. Může se jednat pouze o náhodu.“
„A další krok?“ naléhal jsem.
„Záležitosti jsou již v běhu. Každý den se v novinách objevují opatrně formulované inzeráty. Žádáme v nich přátele a příbuzné každého z nich, aby se spojili s mým advokátem. Dokonce i

dnes bychom mohli — Ha! Telefon! Možná je to jako obvykle omyl, ale ten bude litovat, že nás obtěžoval. Ovšem mohlo by to znamenat — ano, to by mohlo -, že se něco objevilo.“
Zamířil jsem k přístroji a zvedl sluchátko.
„Ano, ano. Byt pana Poirota. Jistě, u telefonu kapitán Hastings. Ach, to jste vy, pane McNeile! (McNeil a Hodson byli Poirotovi právníci.) Řeknu mu to. Ano, hned k vám jedeme.“
Zavěsil jsem a otočil se k Poirotovi s očima zářícíma vzrušením.
„Poirote, je u nich nějaká žena. Přítelkyně Clauda Darrella. Slečna Flossie Monrová. McNeil chce, abyste za ním zašel.“
„Okamžik!“ vykřikl Poirot, zmizel v ložnici a objevil se s kloboukem.
Taxi nás brzy odvezlo k našemu cíli, kde jsme byli uvedeni do soukromé kanceláře pana McNeila. Proti právníkovi seděla v křesle poněkud křiklavě vypadající žena, už žádná dívenka. Nepřirozeně žluté vlasy měla upravené do bohatých kudrn nad ušima, nechyběl nános černé barvy na víčkách a v žádném případě nezapomněla na červeň na tváře a na rtěnku.
„Tady je pan Poirot!“ řekl pan McNeil. „Pane Poirote, to je slečna — eh — Monrová, která byla tak velmi laskavá, že zavolala, aby nám poskytla nějaké informace.“
„Ach, to je velmi milé!“ zvolal Poirot.
Nadšeně k té ženě přistoupil a velmi srdečně jí potřásl rukou.
„*Mademoiselle* září v této vyprahlé a zaprášené kanceláři jako květina,“ dodal, aniž dbal na pocity pana McNeila.
Přehnaná lichotka nezůstala bez odezvy. Slečna Monrová zrudla a afektovaně se zahihňala.
„Ach, ale jděte, pane Poirote!“ vykřikla. „Vím, jací jste vy Francouzi.“
„*Mademoiselle,* my nejsme ke kráse hluší jako Angličané. Ne že bych byl Francouz — jsem Belgičan, víte.“
„Navštívila jsem jednou Ostende,“ pochlubila se slečna Monrová.
Celá záležitost, jak by řekl Poirot, skvěle pokračovala.
„Takže vy nám chcete říct něco o panu Claudu Darrellovi?“ zeptal se Poirot.
„Svého času jsem pana Darrella znala velmi dobře,“ vysvětlovala. „A zahlédla jsem váš inzerát. Jelikož v současné době nemám angažmá, tudíž jsem paní svého času, řekla jsem si: Tady chtějí něco vědět o ubohém starém Claudiem. Právníci — třeba se hledá právoplatný dědic nějakého jmění. Měla bych tam hned zajít.“
Pan McNeil vstal.
„Nuže, *monsieur* Poirote, mám vás nechat o samotě, abyste si mohl se slečnou Monrovou trochu popovídat?“
„Jste příliš laskav. Ale zůstaňte — něco mne napadlo. Blíží se hodina *déjeneur*. *Mademoiselle* mi možná prokáže tu čest a poobědvá se mnou?“
Slečně Monrové zasvítilo v očích. Uvědomil jsem si, že je na tom finančně velmi zle, proto nezahodí možnost pořádně se najíst.
Za pár minut jsme už všichni tři seděli v taxi a mířili do jednoho z nejdražších londýnských restaurantů. Jakmile jsme tam dorazili, Poirot objednal nejúžasnější oběd a potom se obrátil ke svému hostu.
„A jaké víno, *mademoiselle?* Co byste řekla šampaňskému?“
Slečna Monrová neříkala nic — a všechno.
Začali jsme příjemně. Poirot slečně s promyšlenou vytrvalostí doléval sklenku a postupně sklouzával k tématu nejbližšímu jeho srdci.
„Ubohý pan Darrell. Jaká škoda, že tu není s námi.“
„Ano, jistě,“ povzdychla si slečna Monrová. „Ubohý chlapec, tak si říkám, co z něj vyrostlo.“
„Takže jste ho už dlouho neviděla, ano?“

„Oh, prostě věky — od války. Byl to legrační kluk, Claudie, hrozný tajnůstkář. Nikdy o sobě neprozradil ani slůvko. Ale to všechno pochopitelně odpovídá tomu, že je ztracený dědic. Jde o šlechtický titul, pane Poirote?“
„Bohužel, pouhé dědictví,“ odpověděl Poirot a ani se nezačervenal. „Ale chápejte, že v tom může hrát roli otázka identifikace. Proto musíme nezbytně nalézt někoho, kdo ho znal, samozřejmě velmi dobře. Vy jste ho znala velmi dobře, viďte, *mademoiselle?*
„Klidně vám to povím, pane Poirote. Jste gentleman. Víte, jak dámě objednat oběd, což je víc, než dělají někteří z těch dnešních mladých pánů Důležitých. Úplní hanebníci, tak jsem si je pojmenovala. Jak jsem říkala, protože jste Francouz, nebudete ohromen. Ah, vy Francouzi! Zlobiví, zlobiví!“ S přehnanou koketérií mu pohrozila prstem. „No co, takoví jsme byli, já a Claudie. Dva mladí lidé — co jiného by se dalo očekávat? Dodnes k němu chovám něžné city. Přestože, pozor na to, se ke mně nezachoval hezky — ne, to tedy ne -, vůbec se nezachoval hezky. Ne tak, jak by se mělo zacházet s dámou. Když přijde na peníze, jsou všichni stejní.“
„Ne, ne, *mademoiselle,* to neříkejte,“ ohradil se Poirot a opět jí dolil. „Můžete mi teď pana Darrella popsat?“
„Nevypadal nic moc,“ řekla Flossie Monrová zasněně. „Ani vysoký, ani malý, víte, ale dobře stavěný. Fešák. Oči jakoby modrošedé. A vlasy, myslím, že více méně světlé. Ale, ach, jaký to byl umělec! Nikdy jsem neviděla nikoho, kdo by se mu vyrovnal v práci. Nebýt žárlivosti, udělal by si už jméno. Och, pane Poirote, žárlivost — nevěřil byste, opravdu ne, co umělci kvůli žárlivosti vytrpí. Bože, vzpomínám si, jak jednou v Manchesteru...“
Tvářili jsme se co nejtrpělivěji, když jsme poslouchali dlouhý, komplikovaný příběh o pantomimě a o ohavném chování herečky, jež představovala hlavní chlapeckou roli. Potom ji Poirot jemně zavedl na původní téma.
„Je velmi zajímavé, co všechno jste schopna nám o panu Darrellovi povědět, *mademoiselle.* Ženy jsou tak skvělé pozorovatelky — vše vidí, všimnou si i drobností, jež hloupým mužům uniknou. Zažil jsem, jak jedna žena identifikovala muže mezi tuctem dalších — a proč, co myslíte? Zpozorovala, že když je rozčilený, hladí si nos. Copak by muže napadlo, aby si něčeho takového všímal?“
„No tohle!“ vykřikla slečna Monrová. „Řekla bych, že si všímáme. Vzpomínám si, že si Claudie, když o tom teď přemýšlím, u stolu vždycky pohrával s chlebem. Držel mezi prsty malý kousek střídky a tou poklepával po ubruse a sbíral drobečky. Viděla jsem ho to dělat stokrát. Ano, podle toho bych ho všude poznala.“
„Není to přesně tak, jak jsem říkal? Skvělý ženský pozorovací talent. Mluvila jste s ním někdy o tom jeho drobném zlozvyku, *mademoiselle?“*
„Ne, pane Poirote. Víte, jací muži jsou! Nemají rádi, když si člověk něčeho všímá — zvlášť když to vypadá, že jim chcete něco vymluvit. Nikdy jsem neřekla ani slovo, ale mockrát jsem se tomu v duchu smála. Vždyť on si to ani neuvědomoval.“
Poirot jemně přikývl. Když se natáhl po skleničce, všiml jsem si, že se mu lehce třese ruka.
„Dále se jako prostředek k určení totožnosti používá rukopis,“ poznamenal. „Bezpochyby jste si schovala nějakou písemnost od pana Darrella.“
Flossie Monrová smutně zavrtěla hlavou.
„Nikdy na psaní nebyl. V životě mi neposlal ani řádek.“
„To je škoda,“ zalitoval Poirot.
„Ale něco vám přece povím,“ ozvala se náhle slečna Monrová. „Mám jeho fotku, jestli by vám k něčemu byla.“
„Vy máte fotografii?“
Poirot vzrušením málem vyskočil ze židle.
„Je dost stará — nejmíň deset let.“

„*Ca ne fait rien!* Nezáleží na tom, jak je stará a vybledlá! Ach, *ma foi*, to je úžasné štěstí! Dovolíte, *mademoiselle*, abych si ten obrázek prohlédl?“
„No ovšem.“
„Snad byste mi dokonce umožnila, abych si udělal kopii? Netrvalo by to dlouho.“
„Jistě, když chcete.“
Slečna Monrová vstala.
„No, musím běžet,“ prohlásila koketně. „Pane Poirote, jsem moc ráda, že jsem se s vámi a vaším přítelem seznámila.“
„A ta fotografie? Kdy bych ji mohl dostat?“
„Podívám se po ní dnes večer. Myslím, že vím, kam jsem ji uložila. Hned vám ji pošlu.“
„Tisíceré díky, *mademoiselle*. Jste neuvěřitelně laskavá. Doufám, že se nám brzy podaří uspořádat další malý společný oběd.“
„Kdykoliv se vám bude chtít,“ odpověděla slečna Monrová. „Jsem pro.“
„Okamžik, myslím, že nemám vaši adresu.“
Slečna Monrová důležitě vytáhla z kabelky navštívenku a podala mu ji. Kartička vypadala poněkud zašle, původní adresa byla přeškrtaná a nová napsaná tužkou.
Potom jsme se s ní rozloučili. Poirot se jí mnohokrát uklonil a až potom jsme odešli.
„Opravdu myslíte, že je ta fotografie tak důležitá?“ zeptal jsem se.
„Ano, *mon ami*. Fotoaparát nelže. Snímek se dá zvětšit, a tak zachytit charakteristické drobnosti, jichž by si jinak nikdo nevšiml. A takových detailů je na tisíc — tvar ucha, který vám nikdo nedokáže slovy popsat. Ach, ano, to se nám naskytla velká šance! Proto navrhuji udělat jistá opatření.“
Zamířil k telefonu a vyžádal si číslo, o němž jsem věděl, že patří soukromé detektivní agentuře, kterou občas zaměstnával. Dal jim jasné a rozhodné instrukce. Dva muži měli odejít na adresu, již jim nadiktoval a, stručně řečeno, měli dohlížet na bezpečí slečny Monrové, sledovat ji, ať by šla kamkoliv.
Poirot zavěsil a vrátil se ke mně.
„Poirote, opravdu si myslíte, že je to nutné?“ zeptal jsem se.
„Možná. Bezpochyby nás sledují, vás i mne, tudíž budou brzy vědět, s kým jsme dnes obědvali. A mohlo by se stát, že Číslo čtyři zavětří nebezpečí.“
Asi za dvacet minut zazvonil telefon. Zvedl jsem sluchátko a uslyšel odměřený hlas.
„To je pan Poirot? Tady Nemocnice u svatého Jakuba. Před deseti minutami k nám přivezli mladou ženu. Automobilová nehoda. Slečna Flossie Monrová. Naléhavě se shání po panu Poirotovi. Ale musíte přijít hned. Pacientka nejspíš dlouho nevydrží.“
Opakoval jsem vzkaz Poirotovi. Zbledl.
„Rychle, Hastingsi. Musíme letět s větrem o závod.“
Taxi nás odvezlo k nemocnici za necelých deset minut. Zeptali jsme se na slečnu Monrovou. Okamžitě nás odvedli na úrazové oddělení. Jenže ve dveřích jsme se setkali se sestrou v bílém čepci.
Poirot si přečetl zprávu v její tváři.
„Je konec, že?“
„Před šesti minutami zemřela.“
Poirot stál jako opařený.
Ošetřovatelka to omylem považovala za projev pohnutí a začala k němu konejšivě mluvit: „Netrpěla a ke konci upadla do bezvědomí. Přejelo ji auto, víte, a řidič ani nezastavil. Odporné, viďte. Doufám, že si někdo všiml čísla.“
„Hvězdy se staví proti nám,“ řekl Poirot tiše.
„Chtěli byste ji vidět?“
Sestra nás vedla, my jsme kráčeli za ní.

Ubohá Flossie Monrová, s nalíčenými tvářemi a odbarvenými vlasy. Ležela tam velmi mírumilovně, s lehkým úsměvem na rtech.
„Ano," zamumlal Poirot, „bojují proti nám hvězdy — ale jsou to hvězdy?" Zvedl hlavu, jako by ho náhle něco napadlo. „Hastingsi, jsou to hvězdy? Jestli ne... jestli ne... Oh, přísahám vám, milý příteli, tady nad tělem té ubohé ženy, že až nastane čas, nebudu mít žádné slitování!"
„Co máte na mysli?" podivil jsem se.
Ale Poirot se obrátil k ošetřovatelce a dychtivě ji zpovídal. Nakonec získal seznam věcí, jež měla oběť v kabelce. Přečetl si ho a náhle překvapeně vykřikl.
„Vidíte, Hastingsi, chápete?"
„Co mám chápat?"
„Není tu zmínka o klíči. Musela mít s sebou klíč od bytu. Chladnokrevně ji přejeli a první, kdo se nad ní sklonil, jí vzal z kabelky klíč. Ale my musíme dorazit včas. Možná se mu nepodařilo najít to, co hledá, ihned."
Další taxi nás odvezlo na adresu, již nám dala Flossie Monrová — před zanedbaný činžovní dům ve špinavé čtvrti. Chvíli nám trvalo, než jsme získali povolení vstoupit do slečnina bytu, ale aspoň nás naplňovalo uspokojením vědomí, že nikdo nemůže odejít, zatímco jsme venku na stráži.
Nakonec jsme se dostali dovnitř. Bylo zřejmé, že tu před námi už někdo byl. Všude na podlaze ležel rozházený obsah zásuvek a skříní. Zámky násilník vylomil a dokonce převrhl stolečky, tak násilnicky to tu ve spěchu prohledal.
Poirot se začal tou spouští probírat. Náhle se s výkřikem narovnal a něco držel v ruce. Byl to staromódní rámeček na fotografie. Prázdný.
Pomalu ho otočil. Na rubu byla přilepena malá cedulka — cenovka.
„Stál čtyři šilinky," poznamenal jsem.
„*Mon Dieu!* Hastingsi, použijte oči. Je to nová, čistá nálepka. Dal ji tam ten, kdo vzal fotografii. Muž, který nás předstihl, ale věděl, že přijdeme, proto nám to tady nechal — Claud Darrell, alias Číslo čtyři."

15. KAPITOLA

Děsivá katastrofa

Postupně jsem si uvědomoval, jak se Poirot po smrti slečny Flossie Monrové změnil. Jeho až dosud nezlomné sebevědomí podstupovalo zkoušku. Vypadalo to, že se na něm nakonec začalo projevovat dlouhodobé napětí. Choval se zasmušile a zamyšleně, nervy měl napjaté k prasknutí. V těch dnech byl podrážděný jako kocour. Vyhýbal se, pokud možno, jakýmkoliv řečem o Velké čtyřce a jako by se se starým nadšením ponořil do všední práce. Nicméně já jsem věděl, že se svému velkému případu tajně věnuje. Neustále za ním chodili nezvykle vypadající Slované, a přestože mě neuznal za hodná vysvětlení těchto záhadných návštěv, uvědomil jsem si, že s pomocí oněch podezřele vyhlížejících cizinců vytváří nějakou novou obranu, nebo naopak zbraň. Jednou jsem čirou náhodou zahlédl záznamy v jeho šekové knížce — požádal mě, abych ověřil nějakou malou položku — a všiml jsem si, že zaplatil velkou částku, sumu velkou dokonce i pro Poirota, který si nadělal v poslední době jmění, nějakému Rusovi, který měl ve jméně zjevně každé písmeno abecedy.
Ale nedal mi žádné vodítko k určení směru, jímž by se jeho akce měly ubírat. Pouze pořád dokola opakoval jednu větu: „Je chyba podceňovat nepřítele. Pamatujte si to, *mon ami.*“ Pochopil jsem, že právě to je osidlo, jemuž se snaží za každou cenu vyhnout.
Takhle to šlo až do konce března. Jednou ráno Poirot pronesl poznámku, která mě značně ohromila.
„Na dnešní dopoledne bych vám, příteli, doporučil nejlepší oblek. Jdeme navštívit ministra vnitra.“
„Skutečně? To je velmi vzrušující. Zavolal si vás, abyste se ujal nějakého případu?“
„Ne přesně. Já jsem ho požádal o rozhovor. Možná si vzpomínáte, jak jsem vám vyprávěl, že jsem mu jednou prokázal malou službičku. Od té doby má sklon hodnotit mé schopnosti s pošetilým nadšením a já hodlám z jeho postoje těžit. Jak víte, je tu na návštěvě francouzský premiér *monsieur* Desjardeaux. Na moji žádost ministr vnitra zařídil, že i on bude přítomen na naší dnešní dopolední schůzce.“
Dvojctihodný Sydney Crowther, ministr Jeho Veličenstva pro vnitřní záležitosti, byl známá a populární postava. Muž asi padesátiletý, s šibalským výrazem a bystrýma šedýma očima, nás přijal s okouzlující dobrosrdečností, která byla jeho dobře známou předností.
Zády ke krbu stál vysoký, štíhlý muž se špičatým černým plnovousem a jemnými rysy v obličeji.
‚*Monsieur* Desjardeaux,“ oslovil ho Crowther, „dovolte, abych vám představil *monsieur* Hercula Poirota, o němž jste možná již slyšel.“
Francouz se uklonil a potřásl mu rukou.
„Samozřejmě jsem o *monsieur* Poirotovi slyšel,“ prohlásil mile. „A kdo ne?“
„Jste příliš laskav, *monsieur,*“ poznamenal s úklonou Poirot, ale obličej mu zčervenal radostí.
„Ani slůvko pro starého přítele?“ ozval se tichý hlas a z rohu od vysoké knihovny přicházel nějaký muž.
Byl to náš dobrý známý, pan Ingles.
Poirot mu srdečně potřásl rukou.
„A nyní, *monsieur* Poirote,“ začal Crowther, „jsme vám k dispozici. Pochopil jsem, že nám chcete sdělit něco nadmíru důležitého.“
„Tak to je, *monsieur.* V současném světě působí rozsáhlá zločinecká organizace. Ovládají ji čtyři osoby, jež jsou známé a zmiňované jako Velká čtyřka. Číslo jedna je Číňan Li Čang Jen, Číslo dvě americký milionář Abe Ryland, Číslo tři Francouzka a mám všechny důvody věřit,

že Číslo čtyři je neznámý anglický herec Claud Darrell. Tito čtyři se spojili dohromady, aby zničili existující společenský pořádek a nahradili ho anarchií, v níž by vládli jako diktátoři.“
„Neuvěřitelné,“ zamumlal Francouz. „Ryland zapletený do záležitostí takového druhu? Ten nápad zní rozhodně příliš fantasticky.“
„Poslouchejte, *monsieur*, zatímco budu vyjmenovávat některé z činů Velké čtyřky.“
Bylo to poutavé vyprávění. I když jsem znal všechny podrobnosti, znovu mnou ten nepřikrášlený výčet našich dobrodružství a útěků otřásl.
Jakmile Poirot skončil, *monsieur* Desjardeaux se mlčky podíval na pana Crowthera. Ten na pohled zareagoval: „Ano, *monsieur* Desjardeaux, myslím, že musíme existenci Velké čtyřky připustit. Scotland Yard měl zpočátku tendenci vysmívat se tomu, ale byli nuceni uznat, že mnohá tvrzení *monsieur* Poirota jsou pravdivá. Přesto se nemohu zbavit pocitu, že *monsieur* Poirot poněkud — eh — přehání.“
Místo odpovědi Poirot předestřel deset význačných událostí. Požádal mě, abych o nich nemluvil na veřejnosti, což jsem dodržel. Patřila k nim série podivných havárií ponorek, jež se přihodily během jediného měsíce, i řada leteckých neštěstí a nouzových přistání. Podle Poirota to všechno bylo dílem Velké čtyřky a svědčilo to o skutečnosti, že gang disponuje různými vědeckými objevy, které svět nezná.
To nás přivedlo rovnou k jisté otázce. Jen jsem čekal, kdy ji francouzský předseda vlády položí.
„Říkáte, že třetím členem té organizace je Francouzka. Máte tušení, jak se jmenuje?“
„Je to velmi známé jméno, *monsieur*. A ctěné jméno. Číslo tři není nikdo menší než slavná *madame* Olivierová.“
Při zmínce o světoznámé vědkyni, následovnici manželů Curieových, *monsieur* Desjardeaux úplně vyskočil ze židle, obličej rozčilením rudý.
„*Madame* Olivierová! Nemožné! Absurdní! To, co tady říkáte, je urážka.“
Poirot lehce potřásl hlavou, ale neodpověděl.
Desjardeaux na něj chvilku ohromeně zíral. Potom se mu rozzářil obličej, podíval se na ministra vnitra a významně si poklepal na čelo.
„*Monsieur* Poirot je velký člověk,“ poznamenal. „Ovšem dokonce i velký člověk... trpí občas drobnou manií, že? A vymyšlená spiknutí hledá na vysokých místech. To je velmi známé. Souhlasíte se mnou, viďte, pane Crowthere?“
Ministr několik minut mlčel. Potom promluvil, pomalu a ztěžka.
„Na mou duši, nevím,“ přiznal nakonec. „Vždycky jsem *monsieur* Poirotovi naprosto důvěřoval a důvěřuji, ale... nuže, tomuto se dá těžko uvěřit.“
„A také ten Li Čang Jen,“ pokračoval *monsieur* Desjardeaux. „Kdo o něm kdy slyšel?“
„Já,“ řekl neočekávaně pan Ingles.
Francouz se na něj podíval. On mu pohled klidně opětoval a snad ještě nikdy nevypadal víc jako čínský bůžek.
„Pan Ingles,“ vysvětloval ministr vnitra, „je naším největším odborníkem na vnitřní záležitosti Číny.“
„A vy jste o tom Li Čang Jenovi slyšel?“
„Dokud za mnou *monsieur* Poirot nepřišel, myslel jsem, že jsem jediný člověk v Anglii, který to jméno zná. Nemylte se, *monsieur* Desjardeaux, v dnešní Číně něco znamená jediný muž — Li Čang Jen. V současné době je to možná, říkám jen možná, nejlepší mozek na světě.“
Monsieur Desjardeaux seděl nehnutě, jako by zkameněl. Nakonec se přece vzpamatoval.
„Na tom, co tvrdíte, *monsieur* Poirote, možná něco je,“ prohodil chladně, „ovšem co se týká *madame* Olivierové, musíte se určitě mýlit. Je to pravá dcera Francie, oddaná pouze vědeckým záležitostem.“
Poirot pokrčil rameny a neodpověděl.

Minutu dvě bylo ticho, potom můj malý přítel vstal, s důstojností, jež při jeho pitoreskním zjevu působila poněkud komicky.
„To je všechno, co jsem vám chtěl říct, *messieurs.* Varovat vás. Tušil jsem, že mi nejspíš nebudete věřit. Ale aspoň se budete mít na pozoru. Má slova se vám vtisknou do paměti a každá nová událost, která bude následovat, utvrdí vaši zatím váhající důvěru. Považoval jsem za nezbytné promluvit nyní — později již možná nebudu moci."
„Chcete říct — ?" ozval se Crowther, na něhož udělal Poirotův vážný tón přece jen dojem.
„Chci říct, *monsieur,* že můj život nemá cenu hodinové mzdy, neboť jsem odhalil totožnost Čísla čtyři. Bude se mne snažit za každou cenu zničit. Neříká se mu pro nic za nic Ničitel. Zdravím vás všechny. Vám, *monsieur* Crowthere, předávám tento klíč a zapečetěnou obálku. Shrnul jsem všechny své poznatky o tomto případu i návrhy, jak se nejlépe postavit zlu, jež může jednoho dne ohrozit svět, a spis jsem uložil na bezpečném místě. V případě mé smrti vás, *monsieur* Crowthere, pověřuji, abyste se o ty dokumenty postaral a podle potřeby s nimi naložil. A nyní vám všem přeji hezký den."
Desjardeaux se jen chladně uklonil, ale Crowther vyskočil a podal Poirotovi ruku.
„*Monsieur* Poirote, přikláním se na vaši stranu. Ačkoliv se celá záležitost jeví jako fantastická, upřímně věřím, že je to, s čím jste nás dnes seznámil, pravda."
Ingles odešel společně s námi.
„Ten rozhovor mne nezklamal," podotkl Poirot cestou domů. „Nepředpokládal jsem, že bych Desjardeauxe pře svědčil, ale aspoň jsem se ujistil, že, pokud zemřu, moje poznatky nezemřou se mnou. A jednoho nebo dva jsem přiměl obrátit. *Pas si mal!"*
„Já jsem s vámi, jak víte," prohlásil Ingles. „Mimochodem, vyrazím do Číny, jakmile to bude možné."
„Je to moudré?"
„Ne," odpověděl Ingles suše. „Ale je to nutné. Člověk musí dělat, co může."
„Ach, jste odvážný muž!" vykřikl Poirot nadšeně. „Objal bych vás, kdybychom nebyli na ulici."
Zdálo se mi, že jsem zahlédl v Inglesově tváři úlevu.
„Nepředpokládám, že bych se v Číně vystavoval většímu nebezpečí než vy v Londýně," zabručel.
„To asi máte pravdu," uznal Poirot. „Jen doufám, že se jim nepodaří zavraždit také Hastingse. To by mi hodně vadilo."
Přerušil jsem ten radostný rozhovor poznámkou, že se nehodlám nechat zavraždit. Krátce na to se s námi Ingles rozloučil.
Nějakou dobu jsme kráčeli mlčky, až nakonec Poirot prohodil něco naprosto nečekaného.
„Myslím — skutečně myslím -, že bych do toho měl zasvětit bratra."
„Vašeho bratra?" vykřikl jsem ohromeně. „Netušil jsem, že máte sourozence."
„Hastingsi, vy mne překvapujete. Copak nevíte, že všichni oslavovaní detektivové mají bratra, který by byl ještě slavnější, nebýt jeho vrozené lenosti?"
Poirot se občas chová tak podivně, že se nedá určit, jestli žertuje, nebo mluví vážně. To se dělo právě v tomto okamžiku.
„Jak se váš bratr jmenuje?" zeptal jsem se a snažil se zvyknout si na tu novinu.
„Achille Poirot," odpověděl vážně. „Bydlí v Belgii nedaleko Spa."
„Co dělá?" naléhal jsem zvědavě a potlačil svůj lehký údiv nad povahou nebožky paní Poirotové a její nechutí ke klasickým křesťanským jménům.
„Nedělá nic. Je, jak jsem říkal, založením bezpříkladný lenoch. Ale jeho schopnosti jsou stěží menší než moje, což hodně napovídá."
„A je vám podobný?"
„Ne nepodobný. Ale ne tak hezký. A nenosí knír."
„Je starší než vy, nebo mladší?"

„Náhodou jsme se narodili ve stejný den.“
„Dvojčata,“ zvolal jsem.
„Přesně, Hastingsi. Došel jste s neomylnou přesností ke správnému závěru. Ale už jsme zase doma. Pojďme, pustíme se rovnou do práce na té drobné záležitosti s náhrdelníkem.“
Ovšem šperk paní vévodkyně byl odsouzen k prozatímnímu zapomnění. Čekal na nás zcela jiný případ.
Naše domácí, paní Pearsonová, nás okamžitě informovala, že přišla nějaká nemocniční ošetřovatelka a čeká, aby se mohla setkat s Poirotem.
Našli jsme ji sedět ve velkém křesle u okna. Příjemně vypadající žena středního věku, oblečená do tmavomodrého stejnokroje. Trochu se zdráhala přejít k věci, ale Poirot ji brzy uklidnil, takže začala vyprávět.
„Víte, pane Poirote, s něčím podobným jsem se ještě nesetkala. Poslali mě z Larkovy pečovatelské služby postarat se o jednoho pacienta v Hertfordshire. Je to starý pán, pan Templeton. Dost příjemný dům i lidé. Paní Templetonová, jeho manželka, je mnohem mladší než manžel, který u sebe má syna z prvního manželství. Nevím, jak spolu ten mladík a jeho nevlastní matka vycházejí. Hoch není přesně takový, abyste ho označil za normálního — ne vyloženě postižený, ale rozhodně duševně slabší. No, a ta nemoc pana Templetona mi přišla od počátku záhadná. Většinu času jako by mu vůbec nic nebylo, potom náhle dostal jeden z těch svých žaludečních záchvatů, doprovázených bolestí a zvracením. Jenže dok tor jako by byl zcela spokojený... a já k tomu přece nemůžu nic říkat. Ale stejně na to musím pořád myslet. A pak -“ odmlčela se a poněkud zrudla.
„Stalo se něco, co ve vás vzbudilo podezření,“ pomáhal jí Poirot.
„Ano.“
Nicméně stále jako by jí přišlo zatěžko pokračovat.
„Zjistila jsem, že si o tom povídá i služebnictvo.“
„O nemoci pana Templetona?“
„Ach, ne! O... o jiných věcech...“
„O paní Templetonové?“
„Ano.“
„Snad o paní Templetonové a doktorovi?“
Poirot měl na tyhle věci neomylný nos. Sestra se na něj vděčně podívala a pokračovala dál.
„Povídalo se o tom a pak jsem je náhodou jednoho dne zahlédla... v zahradě...“
Nechali jsme to tak být. Porušení pravidel slušného chování způsobovalo naší návštěvnici takové utrpení, že jsme ani jeden nepovažoval za nutné ptát se, čeho byla v zahradě svědkem. Zjevně toho bylo dost na to, aby si udělala vlastní úsudek.
„Záchvaty se stále zhoršovaly. Doktor Treves tvrdil, že je to naprosto přirozené a že se to dalo očekávat. Pan Templeton prý už asi dlouho nevydrží, ale já jsem něco podobného ještě neviděla — za celé ty roky, kdy pracuju jako ošetřovatelka. Připadalo mi to spíš jako nějaký projev...“
Váhavě se odmlčela.
„Otravy arzenikem?“ napověděl jí Poirot.
Přikývla.
„Taky řekl něco divného, tedy pacient. ‚Odrovnají mě, ti čtyři. Přece jen mě oddělají.'„
„Eh?“ vydechl Poirot.
„To jsou přesně jeho slova, pane Poirote. Právě ho trápily silné bolesti a samozřejmě sotva věděl, co mluví.“
„‚Odrovnají mě, ti čtyři. Přece jen mě oddělají.'„ Opakoval zamyšleně Poirot. „Co podle vás myslel tím ‚ti čtyři'?“

„To nedokážu říct, pane Poirote. Napadlo mě, že třeba myslel manželku a syna, doktora a třeba slečnu Clarkovou, společnici paní Templetonové. To by byli dohromady čtyři, viďte? Mohl si myslet, že se ti čtyři spikli proti němu."
„Asi ano, asi ano," prohodil Poirot jakoby duchem nepřítomný. „A co jídlo? Nemohla jste udělat nějaká opatření?"
„Pořád se snažím ze všech sil. Ale paní Templetonová samozřejmě někdy trvá na tom, že mu zanese jídlo osobně, a v těch případech neručím za nic."
„Přesně. A nejste si vším natolik jistá, abyste zašla na policii."
Při pouhé představě se jí ve tváři zračilo zděšení.
„Udělala jsem tohle, pane Poirote. Pan Templeton měl po misce polévky moc těžký záchvat. Slila jsem potom zbytek ze dna nádoby a přinesla ho s sebou. Jakmile se panu Templetonovi udělalo tak dobře, abych ho mohla nechat bez dozoru, vzala jsem si celý den volno, abych mohla navštívit nemocnou matku."
Vytáhla malou lahvičku s tmavou tekutinou a podala ji Poirotovi.
„Skvělé, *mademoiselle.* Okamžitě necháme udělat rozbor. Jestliže se sem vrátíte, řekněme za hodinu, myslím, že vás dokážeme vašeho podezření zbavit. Buď tak, či onak."
Ještě než ji doprovodil ke dveřím, zapsal si její jméno i místa, kde pracovala. Potom napsal nějaký vzkaz a poslal ho společně se vzorkem polévky. Zatímco jsme čekali na výsledky, Poirot si ověřil ošetřovatelčina doporučení, což mě trochu překvapilo.
„Ne, ne, příteli," prohlásil. „Snažím se být opatrný. Nezapomeňte, že máme v patách Velkou čtyřku."
Nicméně brzy získal informaci, že ošetřovatelka Mabel Palmerová je pracovnicí Larkovy pečovatelské agentury a v současné době pracuje u dotyčného pacienta.
„Zatím je vše v pořádku," řekl a mrkl. „A nyní se vrací slečna Palmerová a tady máme zprávu z laboratoře."
„Je v tom arzenik?" zeptala se dýchavičně.
Poirot zavrtěl hlavou a složil papír se zprávou.
„Ne."
Oba nás to nezměrně překvapilo.
„Žádný arzenik v tom není," pokračoval Poirot, „ale protože našli antimon, okamžitě vyrazíme do Hertfordshire. Proste nebesa, abychom nepřijeli příliš pozdě."
Rozhodli jsme se, že bude nejjednodušší, když se Poirot představí po pravdě jako detektiv, ale návštěvu odůvodní tím, že se přišel paní Templetonové zeptat na bývalou služebnou. Její jméno jsme získali od sestry Palmerové. Bude o ní tvrdit, že se podílela na loupeži šperků.
Když jsme dorazili do Elmsteadu, tak se sídlo jmenovalo, byl už podvečer. Dali jsme ošetřovatelce náskok, aby dorazila domů asi dvacet minut před námi a aby nikdo nevyzvídal, proč jsme přijeli společně.
Přijala nás paní Templetonová, vysoká žena s tmavými vlasy, trhavými pohyby a neklidnýma očima. Všiml jsem si, že když se Poirot zmínil o svém povolání, prudce se nadechla, jako by ji to ohromilo, ale na dotazy o služce odpovídala celkem pohotově. Potom, aby ji vyzkoušel, Poirot začal líčit dlouhý příběh, v němž figurovala žena-travička. Během vyprávění z ní nespustil oči. Ačkoliv se snažila, nedokázala skrýt rostoucí rozčilení. Náhle se nesouvisle omluvila a vyběhla z pokoje.
Neosaměli jsme na dlouho. Vešel podsaditý muž se zrzavým knírkem a skřipcem.
„Doktor Treves," představil se. „Paní Templetonová mě požádala, abych ji omluvil. Víte, je ve velmi špatném stavu. Nervové vypětí. Strachuje se o manžela a tak dále.
Předepsal jsem jí postel a bromid. Ovšem ona doufá, že zůstanete na večeři, a já mám být hostitelem. Už jsme tady o vás slyšeli, *monsieur* Poirote, a máme v úmyslu si vás užít. Ach, Micky je tady!"

Do pokoje se přišoural nějaký mladík. Měl hodně kulatý obličej se směšně zvednutým obočím, jako by se neustále divil. Při podávání ruky se hloupě křenil. To byl zjevně onen postižený syn.
Společně jsme se odebrali ke stolu. Doktor Treves odešel z jídelny — myslím, že otevřít víno — a chlapcův zjev se udivujícím způsobem změnil. Naklonil se dopředu a upřeně zíral na Poirota.
„Přišli jste kvůli otci," řekl a přikývl. „Vím to. Vím spoustu věcí — jenže by to nikoho nenapadlo. Matka bude ráda, až otec zemře, a bude si moct vzít doktora Trevese. Není to moje vlastní matka, víte. Chce, aby otec zemřel."
Působilo to dost děsivě. Naštěstí se doktor vrátil dřív, než měl Poirot čas odpovědět, a zapředli jsme nucený hovor.
Náhle se Poirot zaklonil a hluboce zaúpěl. Tvář měl zkroucenou bolestí.
„Drahý pane, co se děje?" vykřikl lékař.
„Náhlá křeč. Jsem na to zvyklý. Ne, ne, doktore, nepotřebuji od vás pomoc. Kdybych si mohl nahoře lehnout."
Okamžitě jsme jeho požadavku vyhověli a já jsem ho doprovodil do patra, kde se s těžkým vzdycháním zhroutil na postel.
Minutu nebo dvě jsem s ním vnitřně trpěl, ale brzy jsem si uvědomil, že Poirot hraje komedii, jak by to sám nazval. Jeho záměrem asi bylo dostat se o samotě nahoru, do blízkosti pacientovy ložnice.
Tudíž jsem byl zcela připraven, když vyskočil, jakmile jsme osaměli.
„Rychle, Hastingsi, to okno. Venku roste břečťan. Můžeme slézt dolů dříve, než nás někdo začne podezřívat."
„Slézt?"
„Ano, musíme odsud okamžitě zmizet. Viděl jsem ho u večeře."
„Doktora?"
„Ne, mladého Templetona. Hrál si s chlebem. Vzpomínáte, co nám před svou smrtí prozradila Flossie Monrová? Že měl Claud Darrell ve zvyku sbírat pomocí kousku střídky z ubrusu drobečky. Hastingsi, tohle celé je spiknutí a ten hloupě vypadající mladík je náš nepřítel — Číslo čtyři! Pospěšte."
Nezdržoval jsem tím, že bych se s ním začal dohadovat. Přestože celá záležitost působila neuvěřitelně, bylo moudřejší neotálet. Spustili jsme se po břečťanu, jak nejtišeji jsme dovedli a namířili jsme si to rovnou čarou do městečka a na nádraží. Podařilo se nám stihnout poslední vlak. Odjížděl ve 20.34 a do Londýna jsme měli dorazit kolem jedenácté večer.
„Spiknutí," poznamenal zamyšleně Poirot. „Rád bych věděl, kolik jich v tom bylo zapojeno. Myslím, že celá Templetonovic rodina jsou agenti Velké čtyřky. Chtěli nás tam jen nalákat? Nebo to bylo složitější? Neměli v úmyslu hrát komedii a upoutat moji pozornost jinde, dokud budou potřebovat čas, aby udělali — co? To by mě zajímalo."
Seděl stále hluboce zamyšlený.
Když jsme přijeli domů, zastavil mě u dveří do obývacího pokoje.
„Pozor, Hastingsi. Mám podezření. Nechtě mne vejít jako prvního."
Vstoupil a k mému mírnému pobavení stiskl vypínač opatrně starou galoší. Potom se prošel po místnosti jako cizí kocour — opatrně, zlehka a připravený na nebezpečí. Chvíli jsem ho pozoroval a zůstával jsem poslušně na určeném místě u stěny.
„Poirote, zdá se, že je všechno v pořádku," prohlásil jsem netrpělivě.
„Zdá se, *mon ami*, zdá. Ale raději se ujistíme."
„Řeči. Mimochodem, měl bych zapálit v krbu a dát si dýmku. Teď jsem vás přistihl. Naposledy jste měl *zápalky* v ruce vy a nevrátil jste je jako obvykle do stojánku. A právě za to mi vždycky vyčiníte."

Natáhl jsem se po nich. Zaslechl jsem Poirotův varovný výkřik a viděl jsem, jak ke mně přiskočil. V tom okamžiku jsem se dotkl krabičky.
Potom přišel modrý záblesk, ohlušující rána — a tma.
Když jsem se probral, skláněl se nade mnou známý obličej doktora Ridgewaye. Tvář se mu rozjasnila úlevou.
„Zůstaňte v klidu," vybídl mě konejšivě. „Jste v pořádku. Víte, došlo tady k neštěstí."
„Poirot?" zamumlal jsem.
„Jste v mém bytě. Všechno je úplně v pořádku."
Srdce mi svíraly mrazivé obavy. Doktorovy vytáčky ve mně vzbudily děsivý strach.
„Poirot?" zopakoval jsem důrazněji. „A co Poirot?"
Viděl, že to chci a musím vědět a že další výmluvy jsou zbytečné.
„Vy jste se jako zázrakem zachránil... Poirot... ne!"
Ze rtů se mi vydral výkřik.
„Že není mrtvý? Nemůže být mrtvý!"
Ridgeway sklonil hlavu, tvář poznamenanou dojetím.
Se zoufalou energií jsem se posadil.
„Poirot je možná po smrti," prohlásil jsem slabým hlasem, „ale jeho duch žije dál. Budu v jeho práci pokračovat! Smrt Velké čtyřce!"
Potom jsem se v mdlobách skácel na lůžko.

16. KAPITOLA

Umírající Číňan

Ještě dneska dokážu stěží snést vzpomínky na ty strašné březnové dny.
Poirot, ten jedinečný, nenapodobitelný Hercule Poirot, zemřel. Byl to ďábelský tah s pohozenou krabičkou zápalek, které si určitě všimne a hned ji půjde uložit na své místo, čímž způsobí výbuch. Vlastně jsem to byl já, kdo zbrklostí zavinil katastrofu, takže se nikdy nezbavím marných výčitek svědomí. Podle doktora Ridgewaye byl naprostý zázrak, že mě to nezabilo a že jsem vyvázl jen s lehkým otřesem.
Ačkoliv jsem měl pocit, že jsem se probral téměř okamžitě, ve skutečnosti jsem nabyl vědomí až po více než čtyřiadvaceti hodinách. A až večer následujícího dne jsem se dokázal nejistě odšourat do vedlejšího pokoje a podívat se s hlubokým dojetím na prostou jilmovou rakev, v níž byly uloženy ostatky jednoho z nejpodivuhodnějších lidí, jaké tento svět kdy znal.
Od okamžiku, kdy jsem se probral, jsem měl v hlavě jedinou myšlenku — pomstít Poirotovu smrt a nemilosrdně uštvat Velkou čtyřku.
Myslel jsem si, že Ridgeway se mnou bude v tom ohledu souhlasit, ale k mému překvapení se ten dobrý muž tvářil nepochopitelně vlažně.
„Vraťte se do Jižní Ameriky," radil mi téměř při každé příležitosti. Proč se pokoušet o nemožné? Ať to formuloval jakkoliv zaobaleně, jeho názor byl takový: Jestliže Poirot, jedinečný Poirot neuspěl, dalo se předpokládat, že bych uspěl já?
Ale byl jsem neústupný. Odmítal jsem každou doktorovu pochybnost — třeba jestli mám pro práci nezbytnou kvalifikaci. Mimochodem, můžu prohlásit, že v tomto ohledu jsem s ním zcela nesouhlasil, protože jsem pracoval s Poirotem tak dlouho, že jsem znal jeho metody zpaměti a cítil jsem se zcela schopný převzít práci tam, kde ji můj přítel opustil. Pro mě to byla otázka cti. Můj přítel byl hanebně zavražděn. Měl jsem poslušně odjet do Jižní Ameriky, aniž jsem se pokusil přivést jeho vrahy k soudu?
Tohle a ještě víc jsem vysvětloval Ridgewayovi, který mě poměrně pozorně vyslechl.
„Stále totéž," prohlásil, když jsem domluvil, „moje rada se nemění. Jsem skálopevně přesvědčen, že sám Poirot, kdyby tady byl, by vás, Hastingsi, zapřísahal, abyste na ty divoké nápady zapomněl a vrátil se na svůj ranč."
Na to jsem měl jedinou možnou odpověď. Doktor smutně potřásl hlavou a už nic neřekl.
Trvalo měsíc, než jsem se úplně uzdravil. Koncem dubna jsem požádal ministra vnitra o schůzku.
Pan Crowther se choval podobně jako doktor Ridgeway. Konejšivě, leč nesouhlasně. Sice ocenil, že jsem mu nabídl své služby, ale zároveň můj návrh jemně a ohleduplně odmítl. Měl v držení dokumenty, o nichž mluvil Poirot. Ujistil mě, že proti blížícímu se nebezpečí byla podniknuta všechna existující opatření.
Musel jsem se spokojit s touto chladnou útěchou. Pan Crowther schůzku ukončil naléhavou výzvou, abych se vrátil do Jižní Ameriky. Výsledky schůzky mě naprosto neuspokojily.
Myslím, že bych měl na tomto místě popsat Poirotův pohřeb. Byl to slavnostní a dojemný obřad, při němž nechyběla neuvěřitelná záplava květin. Pocházely stejně
od bohatých jako od chudých a jasně dokazovaly, jaké měl můj přítel ve své adoptivní vlasti postavení. Když jsem stál u hrobu a vzpomínal na naše rozličné zážitky a společně prožité šťastné dny, přemohlo mě upřímné dojetí.
Začátkem května jsem si naplánoval další postup. Cítil jsem, že nedokážu udělat nic lepšího, než se držet Poirotova scénáře a pokračovat v uveřejňování žádostí o jakékoliv informace o

Darrellovi. Jeden takový inzerát mi vyšel ve všech ranících a já jsem si sedl do hospůdky v Soho, abych zvážil jeho dopad. Náhle mě ošklivě zaskočil článek v jiné části novin.
Velmi stručně informoval o záhadném zmizení pana Johna Inglese ze zámořského parníku Šanghaj krátce po vyplutí z Marseilles. Ačkoliv bylo moře naprosto klidné, objevily se obavy, že nešťastník musel spadnout přes palubu. Článek končil krátkou zmínkou o Inglesově dlouholetém a vynikajícím působení v Číně.
To byla nepříjemná novina. Tušil jsem za jeho smrtí nekalý motiv. Ani na okamžik jsem nevěřil teorii o nešťastné náhodě. Inglese někdo zavraždil a jeho smrt byla až příliš jasně dílem té proklaté Velké čtyřky.
Jak jsem tam tak seděl úplně zkoprnělý a přemýšlel o celé záležitosti, překvapilo mě pozoruhodné chování muže sedícího proti mně. Až doposud jsem si ho příliš nevšímal. Hubený, tmavovlasý, středního věku, s bledou pletí a malou, zašpičatělou bradkou. Posadil se proti mně tak tiše, že jsem jeho příchod sotva postřehl.
Ale nakonec se začal chovat rozhodně velmi podivně. Naklonil se dopředu a chystal se mi osolit jídlo. Na okraj talíře nasypal čtyři malé hromádky.
„Promiňte," řekl melancholickým hlasem. „Říká se, že nabídnout cizinci sůl je jako nabídnout mu smutek. Mohlo by to být nutné a nevyhnutelné, ale já věřím, že k tomu nedojde, a doufám, že budete mít rozum."
Potom významně zopakoval stejné sypání soli na vlast ním talíři. Symbol čísla čtyři byl tak zřejmý, že se nedal přehlédnout. Zkoumavě jsem na něj hleděl. V žádném případě jsem neviděl podobu s mladým Templetonem nebo komorníkem Jamesem, ani s žádnou jinou postavou z těch, s nimiž jsme se setkali. Nicméně jsem věřil, že nemám co do činění s nikým menším než se strašným Číslem čtyři. Jeho hlas maličko připomínal toho po bradu zahaleného cizince, který nás navštívil v Paříži.
Rozhlédl jsem se nejistě kolem sebe, protože jsem se ještě nerozhodl, jak se zachovám. Usmál se jemně a zavrtěl hlavou, jako by mi četl myšlenky.
„To bych vám neradil," poznamenal. „Nezapomeňte, co povstalo z překotné akce v Paříži. Dovolte, abych vás ujistil, že mám dobře zajištěnou únikovou cestu. Vaše nápady, kapitáne Hastingsi, jsou, můžu-li to tak říct, trošku nedomyšlené."
„Vy ďáble," vyprskl jsem, jak jsem se dusil vzteky, „vy zosobněný satane!"
„Rozhněvaný... nadmíru vzteklý. Váš oplakávaný přítel by vás upozornil, že velkou výhodu získá vždycky člověk, který zůstane klidný."
„Vy se o něm odvažujete mluvit?" vykřikl jsem. „O muži, jehož jste tak hanebně zavraždili. A přijdete sem -"
„Přišel jsem v míru a se skvělým nápadem," přerušil mě. „Chci vám poradit, abyste se okamžitě vrátil do Jižní Ameriky. Jestli to uděláte, skončí se tím celá záležitost Velké čtyřky. Vy a vaši blízcí nebudete žádným způsobem obtěžováni. Dávám vám své slovo."
Posměšně jsem se zasmál.
„A když se odmítnu vašemu diktátu podvolit?"
„Stěží se jedná o diktát. Nazvěme to — varování?"
V hlase se mu ozývala chladná hrozba.
„První varování," prohlásil mírně. „Vezměte je na vědomí. Dobře vám radím."
Potom, dříve než jsem mohl vytušit jeho záměry, vstal od stolu a vyklouzl směrem ke dveřím. Vyskočil jsem a ve vteřině jsem se vyřítil za ním. Jenže jsem nešťastnou náhodou vrazil do neobyčejně tlustého muže, který mi úplně zatarasil cestu mezi stoly. Než jsem se stačil vymotat, moje kořist už procházela dveřmi. Zdržel mě ještě číšník nesoucí velké množství na sebe naskládaných talířů, s nimiž do mě bez slůvka varování vrazil. Když jsem se konečně dostal ke vchodu, nebylo na ulici po štíhlém muži s tmavou bradkou ani vidu.

Číšník mě zahrnul omluvami a tlouštík seděl klidně u stolu a objednával si oběd. V obou případech to vypadalo jako naprostá náhoda, nicméně já jsem na to měl svůj názor. Uvědomoval jsem si velmi dobře, že agenti Velké čtyřky jsou všude.
Netřeba říkat, že jsem varování nevěnoval žádnou pozornost. Kvůli zdaru tohoto případu bych i zemřel. Na inzeráty jsem obdržel pouze dvě odpovědi. Ani jedna mi neposkytla cenné informace. V obou případech psali herci, kteří v minulosti s Claudem Darrellem vystupovali. Žádný z nich se s ním blíže neznal, takže nemohli vnést nové světlo do záhady jeho totožnosti a současného místa pobytu.
Následujících devět dnů o sobě Velká čtyřka nedávala vědět. Desátý den jsem právě procházel Hyde Parkem, ponořený v myšlenkách, když na mě zavolal vemlouvavý hlas s cizím přízvukem: „Kapitán Hastings?“
U chodníku současně zastavila velká limuzína a z ní se vyklonila nějaká žena, přepychově oblečená v černém a s nádhernými perlami. Rozeznal jsem dámu, kterou jsme poznali jako hraběnku Věru Rossakoffovou, a později jsme se s ní setkali pod různými jinými jmény jako s agentkou Velké čtyřky. Poirot ji z nějakého důvodu tajně obdivoval. Právě něco v její okázalosti toho malého muže přitahovalo. Byla, jak v okamžicích nadšení prohlašoval, jediná z tisíců. V jeho úsudku jako by nikdy nehrálo roli, že byla naší sokyní, stojící na straně nejhorších nepřátel.
„Ach, neodcházejte!“ požádala mě hraběnka. „Musím vám říct něco velmi důležitého. A ani se mě nesnažte zadržet, protože by to byla hloupost. Vždycky jste byl trošku hlupáček — ano, ano, je to tak. A jste i teď, když vytrvale odmítáte naše varování. Přináším vám druhé. Okamžitě opusťte Anglii. Tady ničemu neprospějete, to vám říkám otevřeně. Nikdy nic nevyřešíte.“
„V tom případě,“ odpověděl jsem škrobeně, „mi připadá neobyčejně zvláštní, že se tak snažíte dostat mě ze země.“
Hraběnka pokrčila rameny — nádherná ramena a velkolepé gesto.
„Co mě se týká, připadá mi to také hloupé. Nechala bych vás, abyste si spokojeně hrál. Ale šéfové, víte... mají obavy, že byste nějakými poznámkami mohl hodně pomoct těm inteligentnějším, než jste vy sám. Tudíž je třeba, abyste odcestoval.“
Hraběnka zjevně neměla o mých schopnostech lichotivou představu. Nedal jsem najevo své rozmrzení. Jejím záměrem bylo znechutit mě a vyvolat ve mně pocit vlastní nedůležitosti.
„Bylo by samozřejmě velmi jednoduché vás — odstranit,“ pokračovala, „ale někdy jsem dost sentimentální. Přimluvila jsem se za vás. Někde máte hezkou ženušku, viďte? Toho mrtvého mužíka by potěšilo, kdyby věděl, že vás nikdo nezabil. Víte, vždycky jsem ho měla ráda. Byl chytrý — ale jak chytrý! Kdyby nestáli čtyři proti jednomu, upřímně věřím, že by to na nás mohlo být moc. Přiznávám otevřeně — on byl mým učitelem! Poslala jsem mu na pohřeb smuteční věnec na důkaz svého obdivu — veliký, z nachových růží. Nachové růže vyjadřují můj temperament.“
Poslouchal jsem mlčky a s rostoucí nechutí.
„Vypadáte jako mezek, když stáhne uši dozadu a kopne. Dobrá, varovala jsem vás. Zapamatujte si tohle: Třetí varování přinese Ničitelova ruka...“
Pokynula a vůz se rychle rozjel. Automaticky jsem si zapamatoval jeho číslo, ale nedoufal jsem, že by to k něčemu vedlo. Velká čtyřka neměla sklon přehlížet detaily.
Trochu vystřízlivělý jsem zamířil domů. Ze záplavy hraběnčiny výmluvnosti vyplynula jedna skutečnost. Byl jsem v opravdovém nebezpečí života. Přestože jsem neměl v úmyslu zápas vzdát, pochopil jsem, že se mi vyplatí pohybovat se obezřetně a přijmout všechna preventivní opatření.
Zatímco jsem hodnotil existující fakta a hledal nejvhodnější další postup, ozval se telefon. Přešel jsem pokoj a zvedl sluchátko.
„Ano. Haló. Kdo volá?“

Ozval se břitký hlas.
„Tady Nemocnice svatého Gila. Přivezli nám Číňana pobodaného na ulici. Dlouho nepřežije. Voláme vám, protože jsme mu našli v kapse kus papíru s vaším jménem a adresou.“
Značně mě to ohromilo. Přesto jsem jen okamžik váhal a ihned jsem slíbil, že tam obratem přijedu. Věděl jsem, že nemocnice leží až dole u doků a napadlo mě, že Číňan mohl právě vystoupit z nějaké lodi.
Cestou mě přepadlo náhlé podezření. Není to léčka? Ať je ten Číňan kdokoliv, může to být Li Čang Jenův nástroj. Vzpomněl jsem si na své dobrodružství s nastraženou pastí. Není ta záležitost jen nepřátelským uskokem?
Trošku jsem uvažoval, čímž jsem sám sebe přesvědčil, že návštěva nemocnice mi v žádném případě neublíží. Možná se nejedná o žádný podraz. Třeba mi umírající prozradí něco, podle čeho bych mohl dále postupovat a co by mě přivedlo do náruče Velké čtyřky. Mohl jsem udělat jediné: Uchovám si otevřenou mysl a přestože budu předstírat důvěřivost, budu se mít na pozoru.
Přijel jsem do Nemocnice svatého Gila a ohlásil se. Okamžitě mě odvedli na úrazové oddělení k dotyčnému muži. Ležel naprosto nehnutě, oči zavřené a jen nepatrný pohyb hrudníku dokazoval, že stále dýchá. Byl u něj doktor a prsty mu kontroloval tep.
„Je téměř mrtvý,“ zašeptal. „Znáte ho?“
Zavrtěl jsem hlavou.
„Nikdy jsem ho neviděl.“
„Tak proč měl v kapse vaše jméno a adresu? Jste kapitán Hastings, že?“
„Ano, přesto to nedokážu vysvětlit o nic víc než vy sám.“
„Zvláštní věc. Podle dokladů se zdá, že byl sluhou muže, jenž se jmenoval Ingles a byl to státní úředník na odpočinku. Ach, toho znáte, viďte?“ dodal rychle, protože jsem sebou při zvuku toho jména trhl.
Inglesův sluha! Takže jsem ho už dřív viděl. Ne že by se mi pokaždé podařilo rozeznat jednoho Číňana od druhého. Musel doprovázet Inglese do Číny a po té tragédii se vrátil do Anglie se zprávou, určenou možná mně. Zdálo se mi životně důležité si ji vyslechnout.
„Je při vědomí?“ zeptal jsem se. „Může mluvit? Pan Ingles byl můj starý přítel a je možné, že mi tenhle chudák přinesl od svého pána vzkaz. Pan Ingles před deseti dny údajně spadl přes palubu.“
„Právě se probral, ale pochybuji, že bude mít sílu mluvit. Ztratil hrozně moc krve, víte. Můžu mu dát samozřejmě další povzbuzující prostředek, ale v tomhle ohledu jsme už udělali všechno, co bylo v našich silách.“
Nicméně mu píchl injekci. Stál jsem u lůžka a bláhově doufal, že se dočkám slova, znamení, jež by mohlo mít pro moji práci nezměrnou cenu. Ovšem minuty ubíhaly a znamení nepřicházelo.
Náhle mě napadla zlověstná myšlenka. Nelapil jsem se už do pasti? Co když se ten Číňan za sluhu pana Inglese jen vydává a ve skutečnosti je to agent Velké čtyřky? Nečetl jsem kdesi, že jistí čínští kněži umějí předstírat smrt? Nebo, zajdu-li ještě dál, Li Čang Jen mohl velet skupině fanatiků, kteří uvítají smrt podle rozkazu svého pána. Musím se mít na pozoru.
Zatímco mi tyhle myšlenky probíhaly hlavou, muž na lůžku se posadil. Otevřel oči. Něco nesouvisle zamumlal. Všiml jsem si, že se na mě zadíval. Nijak nenaznačil, že by mě poznal, ale uvědomoval jsem si, že mi chce něco říct. Ať přítel nebo nepřítel, musím vědět, co to mělo být.
Naklonil jsem se k němu, ale z přerušovaných zvuků jsem nepochopil nic. Zdálo se mi, že jsem zaslechl slovo ruka, ale nedokázal jsem určit, v jaké souvislosti. Potom jsem pochytil další slovo, largo. Ohromeně jsem zíral, protože se mi nabízelo možné spojení.
„Handelovo largo?“ zeptal jsem se.

Číňan prudce zamrkal, snad souhlasně, a přidal další italský výraz, *carrozza.* Zamumlal ještě dvě tři italská slovíčka a potom se náhle skácel na záda.
Doktor mě odstrčil stranou. Byl konec. Zraněný zemřel.
Vyšel jsem na vzduch, zamyšlený a zmatený.
Handelovo largo a *carrozza.* Pokud jsem si to dobře pamatoval, znamenalo slovo *carrozza* kočár. Jaký by mohla mít tahle dvě prostá slova skrytý význam? Nebožtík byl Číňan, ne Ital, tak proč by měl mluvit italsky? Kdyby to byl Inglesův sluha, musel by přece umět anglicky. Ta záležitost byla hrozně tajemná, celou cestu domů jsem si s tím lámal hlavu. Ach, kdyby tady byl Poirot, aby ten problém bleskově s důvtipem vyřešil!
Odemkl jsem si domovní dveře a pomalu jsem kráčel nahoru do svého pokoje. Na stole ležel dopis. Dost lhostejně jsem roztrhl obálku. Ale za okamžik jsem stál jako přibitý. Psala mi jedna právnická firma.
Vážený pane, na základě příkazu našeho zesnulého klienta pana Hercula Poirota Vám odevzdáváme přiložený dopis. Uložil jej u nás týden před svým skonem s tím, že Vám jej máme v případě jeho předčasného odchodu v určitý den po jeho smrti poslat.
S úctou, a podpis.
Otáčel jsem tím psaním sem a tam. Nepochybně bylo od Poirota. Znal jsem ten povědomý rukopis velmi dobře. S těžkým srdcem, a přece s jistou dychtivostí jsem je otevřel.
Mon cher ami,
až dostanete tyto řádky, už nebudu. Neroňte kvůli mně slzy, ale řiďte se mými příkazy. Jakmile obdržíte můj dopis, okamžitě se vraťte do Jižní Ameriky. Nebuďte tvrdohlavý. Nenutím Vás k takové cestě ze sentimentálních důvodů. Je to nezbytné. *Je to součást Poirotova plánu! Není třeba více vysvětlovat někomu, kdo je tak prudce inteligentní jako můj přítel Hastings.*
Nechť zhyne Velká čtyřka. Zdravím Vás, milý příteli, ze záhrobí.
Navždy Váš
Hercule Poirot
Znova jsem si ohromující dopis přečetl. Jedna věc byla zřejmá. Ten úžasný muž počítal s každou možností, takže ani jeho vlastní smrt nenarušila naplánovaný postup! Na mně bylo, abych se stal aktivní součástí jeho řídícího génia. Za mořem bezpochyby najdu celkové instrukce. Mezitím si naši nepřátelé, přesvědčení, že jsem poslechl jejich varování, se mnou nebudou tolik dělat hlavu. Můžu se neočekávaně vrátit a způsobit v jejich středu zmatek.
Ted už mi nic nebránilo v okamžitém odjezdu. Odeslal jsem telegramy, objednal si místo na lodi a o týden později jsem se nalodil na *Ansonii* a vyrazil do Buenos Aires.
Jakmile jsme odrazili, přinesl mi stevard vzkaz. Vysvětlil mi, že ho dostal od vysokého pána v kožichu, který odešel z lodi těsně před tím, než zvedli schůdky.
Rozložil jsem papír. Vzkaz byl stručný a věcný:
Jste moudrý. 4
Mohl jsem si dovolit usmát se sám pro sebe!
Moře nebylo příliš neklidné. Pochutnal jsem si na slušné večeři, udělal si obrázek o většině svých spolucestujících a zahrál si partii nebo dvě bridže. Potom jsem se vrátil do kajuty a usnul jako dřevo, jak u mě bývá na lodi zvykem.
Probudil jsem se s pocitem, že mnou někdo bez přestání třese. Rozespalý a zmatený jsem mžoural na jednoho z lodních důstojníků. Posadil jsem se a on s úlevou vydechl.
„Díky bohu, že jsem vás konečně probudil. To nebralo konce. To vždycky spíte tak tvrdě?“
„Co se děje?“ zeptal jsem se, stále popletený a ne zcela procitlý. „Stalo se něco s lodí?“
„Předpokládám, že vy musíte vědět lépe než já, o co jde,“ odpověděl stroze. „Zvláštní příkazy Admirality. Čeká tu torpédoborec, aby vás odvezl.“
„Cože?“ vykřikl jsem. „Uprostřed oceánu?“

„Připadá mi to jako obrovská záhada, ale nic mi do toho není. Poslali na palubu nějakého chlapíka, který vás má nahradit, a my všichni jsme vázáni tajemstvím. Vstal byste a oblékl se?“
Naprosto neschopný zakrýt svůj úžas jsem udělal, co mi řekl. Spustili člun, na němž mě dopravili na palubu torpédoborce. Tam mě přijali se vší úctou, ale nedostal jsem další informace. Kapitán měl příkaz vysadit mě na určitém místě na belgickém pobřeží. Tím jeho znalosti i odpovědnost končily.
Celé mi to připadalo jako sen. Držel jsem se pevně jediné myšlenky — tohle musí být Poirotův plán a já musím slepě pokračovat, s důvěrou k mrtvému příteli.
V pořádku jsem přistál na určeném místě. Čekalo tam na mě auto a brzy jsme uháněli rovnou vlámskou nížinou. Přenocovali jsme v jednom bruselském hotýlku. Druhý den jsme opět vyrazili na cestu. Krajina se zvlnila a objevily se lesy. Uvědomil jsem si, že jsme v Ardenách, a náhle jsem si vzpomněl, jak Poirot vyprávěl, že jeho bratr žije ve Spa.
Přesto jsme nejeli přímo do města. Odbočili jsme z hlavní silnice a ponořili se do listnatého štítu kopců. Po cestě plné zatáček jsme dorazili k malému mlýnu a osamělému bílému domu na kopci. Auto zastavilo před zeleným vchodem do vily.
Zatímco jsem vystupoval, otevřely se dveře. V nich stál starší sluha a ukláněl se.
„*Monsieur le Capitaine Hastings?*“ zeptal se francouzsky. „*Monsieur le Capitaine* je očekáván. Kdyby mne laskavě následoval.“
Odvedl mě na opačnou stranu haly, otevřel dveře a ustoupil, abych mohl projít.
Lehce jsem mhouřil oči, protože dovnitř proudilo okny, jež vedla na západ, odpolední slunce. Rozkoukal jsem se a uviděl jsem postavu, která čekala s rozevřenou náručí, aby mě přivítala.
Byl to — ach, nemožné, to nemůže být — ale ano!
„Poirote!“ vykřikl jsem a tentokrát jsem se nesnažil vyvléknout z náruče, v níž mě uvěznil.
„Ale ano, ano, jsem to skutečně já! Zabít Hercula Poirota není tak snadné!“
„Ale Poirote — proč?“
„Taková *ruse de guerre,* příteli, válečná lest. Nyní je vše připraveno na náš veliký *coup.*“
„Ale mne jste to mohl říct!“
„Ne, Hastingsi, nemohl. Nikdy, nikdy, ani za tisíc let byste nemohl na pohřbu zahrát svoji roli. Ale takhle to bylo dokonalé. To muselo Velkou čtyřku přesvědčit.“
„Ale prožil jsem -“
„Nemyslete, že jsem bezcitný. Toho podvodu jsem se dopustil částečně ve vašem zájmu. Byl jsem ochotný riskovat vlastní život, ale měl jsem výčitky svědomí, že neustále ohrožuji i váš. Takže po výbuchu dostanu skvělý nápad. A dobrák Ridgeway mi ho pomáhá uskutečnit. Jsem mrtvý, vy se vracíte do Jižní Ameriky. Ovšem, *mon ami,* přesně to jste nechtěl. Nakonec jsem zařídil dopis od právníka a další nesmysly. Ale v každém případě jste tady, a to je skvělé. A nyní tady posečkáme — *perdus* -, dokud nenastane okamžik pro poslední velký *coup* — konečné zničení Velké čtyřky.“

17. KAPITOLA

Číslo čtyři bere štych

Z našeho tichého útulku v Ardenách jsme sledovali, jak to pokračuje ve velkém světě. Byli jsme bohatě zásobováni novinami a Poirot dostával každý den objemnou obálku, zjevně s nějakými zprávami. Ani jednou mi je neukázal, ale obvykle jsem mohl podle jeho chování říct, jestli byly uspokojující nebo naopak. Ani na okamžik nezakolísal v přesvědčení, že náš současný plán je jediný, který by mohl být korunován úspěchem.

„Hastingsi, drobné problémy mi působil i nepřestávající strach, že bych vás mohl ohrozit na životě," poznamenal jednoho dne. „Následkem čehož jsem byl nervózní — podrážděný jako kocour, jak říkáte. Ale nyní jsem zcela spokojen. Dokonce i kdyby zjistili, že kapitán Hastings, který přistál v Jižní Americe, není pravý (A myslím, že to neodhalí, přestože nejspíš nepošlou agenta, který vás zná osobně.), uvěřili by, že se je snažíte nějakým vlastním chytrým způsobem přelstít, a nezabývali by se vážně zjišťováním místa vašeho pobytu. O jedné zásadní skutečnosti jsou důkladně přesvědčení, a to o mé smrti. Budou pokračovat a dokončí své plány."

„A pak?" zeptal jsem se dychtivě.

„A pak, *mon ami*, velkolepé vzkříšení Hercula Poirota! Opět se zjevím, až nastane nejvyšší čas, čímž všechny uvedu v naprostý zmatek a svým jedinečným postupem získám skvělé vítězství!"

Uvědomil jsem si, jak silná je Poirotova ješitnost, když dokáže vydržet všechny útoky. Připomněl jsem mu, že jednou nebo dvakrát získal vítězné pocty náš soupeř. Ale mohl jsem vědět, že není možné narušit Poirotovo nadšení nad jeho vlastními metodami.

„Podívejte, Hastingsi, je to jako ten známý karetní trik. Bezpochyby jste ho viděl. Vezmete čtyři kluky a rozdělíte je: jeden nahoru, druhý dospodu balíčku a tak dále. Sejmete, karty zamícháte a všichni čtyři jsou zase pohromadě. A já zamýšlím totéž. Až dosud jsme bojovali chvilku proti jednomu členovi Velké čtyřky, potom zase proti druhému. Ale nechte mě, abych je všechny shromáždil, jako ty čtyři kluky v balíčku karet, a potom je jedním *coup* zničil všechny!"

„A jak je chcete sehnat všechny dohromady?" zeptal jsem se.

„Čekáním na jedinečný okamžik. Zůstanu *perdu*, dokud nebudou připraveni udeřit."

„To znamená dlouhé čekání," reptal jsem.

„Ten dobrý Hastings je stále tak netrpělivý! Ale ne, nebude to tak dlouho. Muže, jehož se obávali, — mne — odstranili z cesty. Dávám jim nanejvýš dva tři měsíce."

Při zmínce o někom, koho odstranili z cesty, se mi vybavil Ingles a jeho tragická smrt. Uvědomil jsem si, že jsem Poirotovi nevyprávěl o Číňanovi, který skonal v Nemocnici svatého Gila.

Poslouchal mě pozorně, až dychtivě.

„Inglesův sluha? A těch pár slov, která řekl, bylo italsky? Podivné."

„Právě proto jsem předpokládal, že by to mohla být falešná stopa od Velké čtyřky."

„Uvažujete špatně, Hastingsi. Zapojte šedou kůru mozkovou. Kdyby nás chtěli naši nepřátelé oklamat, jistě by dohlédli na to, aby ten Číňan mluvil srozumitelně lámanou angličtinou. Ne, ten vzkaz je pravý. Povězte mi znovu, co jste slyšel."

„Nejdřív se zmínil o Handelově largu a potom řekl něco, co znělo jako *carrozza*. To je kočár, viďte?"

„Nic víc?"

„No, úplně nakonec zamumlal něco jako *Cara* — a nějaké ženské jméno. Myslím že Zia. Ale neřekl bych, že to se zbytkem nějak souvisí.“
„Vy byste neřekl, Hastingsi. Cara Zia je velmi důležitá, skutečně velmi důležitá.“
„Nechápu -“
„Můj drahý příteli, vy *nikdy* nechápete. Angličané tak jako tak neznají zeměpis.“
„Zeměpis?“ vykřikl jsem „Co s tím má co společného zeměpis?“
„Troufám si tvrdit, že Thomas Cook by byl chápavější.“
Jako obvykle Poirot odmítl říct mi víc, což je jeho nejotravnější zlozvyk. Ovšem všiml jsem si, že se neobyčejně rozveselil, jako by docílil nějakého úspěchu.
Dny ubíhaly. Příjemně, i když trochu jednotvárně. Ve vile byly spousty knih a vyráželi jsme na hezké toulky po okolí. Přesto mě občas dráždilo, že musíme žít tak nečinně, a žasnul jsem nad Poirotovým stavem tiché spokojenosti. Nedělo se nic, co by narušilo náš klid, tedy až do konce června. Dolehly k nám zvěsti o Velké čtyřce, a to dávno před termínem, který jim dal Poirot.
Jednou brzy ráno přijelo k domu auto, což byla tak neobvyklá událost v našem poklidném životě, že jsem spěchal dolů, abych uspokojil svoji zvědavost. Našel jsem Poirota v rozhovoru s příjemně vypadajícím mladým mužem asi tak v mých letech.
Poirot nás představil.
„Hastingsi, toto je kapitán Harvey, jeden z nejznámějších členů tajné služby.“
„Doufám, že jsem naprosto neznámý,“ ohradil se mladík a vesele se zasmál.
„Musím říct, že neznámý s výjimkou těch, kteří patří k zasvěceným. Většina kapitánových přátel a známých ho považuje za roztomilého, ale jednoduchého mladého muže, oddaného pouze foxkroku, či jak se ten tanec jmenuje.“
Oba jsme se usmáli.
„Dobrá, dobrá, nyní do práce,“ spustil Poirot. „Takže jste toho názoru, že nastal čas?“
„Jsme si tím jistí, pane. Čína se včera politicky izolovala. Nikdo neví, co se tam děje. Nepřišly žádné zprávy, telegrafické ani jakékoliv jiné. Zkrátka naprostý zlom — a ticho!“
„Li Čang Jen ukázal svoji moc. A ti ostatní?“
„Abe Ryland přijel před týdnem do Anglie a včera vyrazil na kontinent.“
„A *madame* Olivierová?“
„*Madame* Olivierová včera večer opustila Paříž.“
„Směr Itálie?“
„Do Itálie, pane. Prozatím můžeme usuzovat, že oba míří na vámi určené místo. Ovšem, jak jste se dozvěděl vy, že -“
„Ach, to není moje zásluha! To byla práce tady Hastingse. Svoji inteligenci tají, ale zjevně je značná.“
Harvey se na mě podíval s patřičným uznáním, ale já jsem se necítil dobře.
„Takže se to dalo do pohybu,“ prohlásil Poirot. Byl teď bledý a naprosto vážný. „Nastal čas. Vše je zařízeno?“
„Vykonali jsme všechno, co jste nám nařídil. Stojí za vámi italská, francouzská a anglická vláda a vzájemně všechny harmonicky spolupracují.“
„To je ve skutečnosti nová *Entente,*“ poznamenal Poirot suše. „Jsem rád, že se Desjardeaux nechal nakonec přesvědčit. *Eh bien,* takže vyrazíme. Spíše vyrazím. Vy tady, Hastingsi, zůstanete. Ano, prosím. Myslím to, milý příteli, vážně.“
Věřil jsem mu, ale nechtěl jsem se smířit s tím, že by mě takovým způsobem odsunul stranou. Naše hádka byla krátká, ale rázná.
Teprve když jsme seděli ve vlaku řítícím se na Paříž, přiznal, že ho mé rozhodnutí v skrytu duše potěšilo.
„Hastingsi, mám pro vás úlohu. Důležitý úkol! Bez vás bych mohl selhat. Nicméně jsem cítil jako povinnost naléhat, abyste zůstal vzadu -“

„Takže nám hrozí nebezpečí?“
„*Mon ami,* kde je Velká čtyřka, tam se vždy skrývá nebezpečí.“
Po příjezdu na pařížské nádraží Gare de Uest Poirot konečně oznámil cíl naší cesty. Mířili jsme do Bolzana a dále do Italských Tyrol.
Využil jsem Harveyovy nepřítomnosti v kupé a zeptal se Poirota, proč říkal, že to já jsem odhalil místo schůzky.
„Protože to tak je, příteli. Nevím, jak se Inglesovi podařilo tuto informaci získat, ale podařilo, a on nám ji poslal po svém sluhovi. Jedeme, *mon ami,* ke Karerskému jezeru, jež dostalo nové italské jméno Lago di Carrezza. Takže teď už chápete, k čemu nám byla dobrá ta vaše *Cara Zia* a také *Carozza* a Largo — Handela dodala vaše představivost. Možná nějaká zmínka o tom, že zprávy přicházejí z rukou pana Inglese, spustila řetěz asociací.“
„Karerské jezero?“ zeptal jsem se. „Nikdy jsem o něm neslyšel.“
„Stále vám opakuji, že Angličané neumějí zeměpis. Ale ve skutečnosti je to velmi známé a půvabné letní turistické centrum v srdci Dolomit, dvanáct set metrů nad mořem.“
„A v tomhle zapadlém místě má Velká čtyřka schůzku?“
„Řekněte spíše velitelství. Jejich záměr, o němž jsme dostali signály, je zmizet ze světa a vydávat rozkazy z horské pevnosti. Poptal jsem se — v oblasti hodně láme kámen a těží nerostná ložiska nějaká malá italská společnost, kterou ve skutečnosti řídí Abe Ryland. Odpřisáhl bych, že v srdci hory vyhloubili rozlehlé podzemní sídlo — utajené a nedostupné. Odtud budou hlavy organizace posílat telegraficky příkazy svým stoupencům, kterých jsou v každé zemi tisíce. A z toho skalního útesu v Dolomitech se vynoří jako celosvětoví diktátoři. Je třeba říct, že by se objevili, kdyby nebylo Hercula Poirota.“
„Poirote, vy tomu všemu vážně věříte? A co armády a všeobecná civilizační mašinérie?“
„A co v Rusku, Hastingsi? Tohle bude Rusko v nekonečně větším měřítku a s další hrozbou. Totiž že *madame* Olivierová pokročila ve výzkumu dále, než přiznala. Myslím, že se jí podařilo uvolnit do určité míry atomovou energii, spoutat ji a využít ke svým záměrům. Výsledky jejích zkoušek se vzdušným dusíkem byly pozoruhodné. Také experimentovala se soustředěním volné energie, takže se dá na určené místo zaměřit paprsek obrovské intenzity. Nikdo netuší, jak daleko došla, ale je jisté, že dospěla mnohem dál, než zveřejnila. Je to génius, ta žena — ve srovnání s ní nebyli Curieovi ničím. Přidejte k její genialitě téměř nekonečné bohatství Abe Rylanda a Li Čang Jenův mozek, nejlepší zločinecký mozek, jaký kdy existoval, aby řídil a plánoval — *eh bien,* civilizace bude, jak vy říkáte, v pěkné bryndě.“
Jeho slova mě nutila přemýšlet. Ačkoliv Poirot občas mluvil přehnaně, skutečně to nebyl panikář. Poprvé jsem si uvědomil, do jak zoufalého boje jsme se pustili.
Harvey se brzy vrátil do vlaku a pokračovali jsme v cestě.
Kolem poledního jsme dorazili do Bolzana. Odtud jsme pokračovali automobilem. Na hlavním náměstí stálo několik velkých modrých vozů a my jsme do jednoho z nich nasedli. Poirot byl bez ohledu na horký den zabalený do převlečníku a šály. Koukaly mu jen oči a špičky uší.
Nevěděl jsem, jestli je to jen z opatrnosti, nebo zkrátka přehání svůj strach z nachlazení. Jeli jsme několik hodin a byla to skutečně krásná cesta. Zpočátku jsme jeli po úbočí mohutných skalních stěn, po nichž stékaly slabé pramínky vody. Potom jsme vjeli do úrodného, několik kilometrů dlouhého údolí. Vytrvale jsme stoupali do kopce. Náhle před námi začaly vyvstávat holé skalnaté štíty, s hustým nesouvislým borovým lesem na úpatí. Krajina byla divoká a krásná. Nakonec ještě několik prudkých zatáček lesem a ocitli jsme se před velkým hotelem. Zde byl náš cíl.
Měli jsme rezervované pokoje a pod Harveyovým vedením jsme se šli rovnou ubytovat. Z oken jsme viděli přímo na kamenité vrcholky a táhlé svahy porostlé borovými lesy. A právě tím směrem Poirot ukázal.
„Tam to je?“ zeptal se tiše.

„Ano," přitakal Harvey. „Tam leží oblast, které se říká Felsenlabyrinth, což jsou tím nejfantastičtějším způsobem nahromaděné obrovské balvany, mezi nimiž se kroutí pěšina. Vpravo odtud je lom, ale my se domníváme, že vchod bude nejspíš z Felsenlabyrinthu."
Poirot přikývl.
„Pojďte, *mon ami,*" vyzval mě. „Sejdeme dolů a sedneme si na terasu, abychom si užili sluníčka."
„Myslíte, že je to moudré?" podivil jsem se.
Pokrčil rameny.
Slunce nádherně svítilo. Po pravdě na mě skoro až příliš silně. Místo čaje jsme měli jakousi kávu se smetanou. Potom jsme se vrátili nahoru a vybalili si našich pár věcí. Poirot se dostal do naprosto nepřístupné nálady, ponořil se do nějakého snění. Jednou nebo dvakrát zakroutil hlavou a vzdychl.
Moji pozornost upoutal muž, který vystoupil v Bolzanu z vlaku, a na něhož čekalo soukromé auto. Byl malý a zaujalo mě na něm, že se objevil skoro stejně zachumlaný jako Poirot. Vlastně víc, protože vedle kabátu a šály měl ještě velké modré brýle. Došel jsem k závěru, že se jedná o emisara Velké čtyřky. Poirota jako by můj nápad nijak nezaujal. Ale když jsem se vyklonil z okna hotelového pokoje, uviděl jsem dotyčného muže procházet se v blízkosti hotelu. Hned jsem o tom řekl Poirotovi a on uznal, že by v tom něco mohlo být.
Naléhal jsem na něj, aby nechodil dolů na večeři, ale trval na svém. Přišli jsme do jídelny dost pozdě. Dostali jsme stůl u okna. Když jsme si sedali, upoutal nás výkřik a třesk rozbíjeného porcelánu. Obsluha převrhla na hosta u vedlejšího stolu talíř se zelenými fazolkami.
Přišel vrchní číšník a hlučně se omlouval.
Mezitím nám ten nešťastný provinilec přinesl polévku.
„Byla to nešťastná náhoda," ujistil ho Poirot. „Nebyla to vaše vina."
„*Monsieur* to viděl? Ne, opravdu to nebyla moje chyba. Ten gentleman napůl vyskočil ze židle — myslel jsem, že dostal nějaký záchvat. Nemohl jsem tomu neštěstí zabránit."
Všiml jsem si, jak se Poirotovi zeleně rozzářily oči. To jsem znal velmi dobře, a když obsluha odešla, prohodil ke mně tiše: „Vidíte, Hastingsi, jak působí Hercule Poirot — živý, z masa a kostí?"
„Myslíte -"
Neměl jsem čas pokračovat. Ucítil jsem na koleni Poirotovu ruku a uslyšel jeho vzrušený šepot.
„Hleďte, Hastingsi, podívejte se. *Pohrává si s chlebem!* Číslo čtyři!"
A skutečně, u vedlejšího stolu seděl muž, neobvykle bledý ve tváři, a mechanicky poklepával malým kouskem střídky po ubruse.
Pozorně jsem si ho prohlédl. Měl hladce oholenou, odulou tvář s těstovitou a nezdravě bledou pletí, velkými váčky pod očima a hlubokými nosoretními vráskami. Mohlo mu být pětatřicet i pětapadesát. Ničím nepřipomínal ani jednu z postav, které předtím hrál. Skutečně, nebýt toho drobného zlozvyku s chlebem, jehož si zjevně nebyl vědom, klidně bych odpřisáhl, že jsem ho nikdy předtím neviděl.
„Poznal vás," zamumlal jsem. „Neměl jste chodit dolů."
„Můj skvělý Hastingsi, tři měsíce jsem předstíral smrt právě z tohoto důvodu."
„Vyděsit Číslo čtyři?"
„Vyděsit ho v okamžiku, kdy musí jednat buď rychle, nebo vůbec ne. A my máme obrovskou výhodu — neví, že ho poznáme. Myslí si, že je ve svém novém převleku bezpečný. Jak žehnám Flossie Monrové, že nám o jeho zvyku řekla."
„A co se stane teď?" zeptal jsem se.
„Co se může stát? Poznal jediného člověka, jehož se obával a který zázračně vstal z mrtvých, a to právě v okamžiku, kdy jsou plány Velké čtyřky na vážkách. *Madame* Olivierová a Abe Ryland tady dnes poobědvali a všichni si myslí, že odjeli do Cortiny. Pouze my víme, že se

odebrali do svého úkrytu. Jak moc toho víme? Právě to se nyní ptá Číslo čtyři sám sebe. Neodvažuje se riskovat. Musí mne za každou cenu zastavit. *Eh bien,* nechme ho, aby Hercula Poirota zastavil! Budu na něj připraven.“
Právě když domluvil, muž u vedlejšího stolu vstal a šel pryč.
„Odešel, aby si vše připravil,“ řekl Poirot klidně. „Příteli, nedáme si kávu na terase? Myslím, že to bude příjemnější. Jen si skočím nahoru pro kabát.“
Trochu zneklidněný jsem vyšel na terasu. Poirotovo ujištění mě nijak nepřesvědčilo. Nicméně dokud se budeme mít na pozoru, nic se nám nemůže stát. Rozhodl jsem se být neustále na stráži.
Poirot se ke mně připojil dobře za pět minut. Jako obvykle si dával pozor, aby se nenachladil, takže byl zachumlaný až po uši. Posadil se vedle mě a spokojeně upíjel kávu.
„Pouze v Anglii je tak ohavná káva. Na kontinentu vědí, jak je pro zažívání důležité, aby byla správně připravena.“
Náhle se na terase objevil muž od vedlejšího stolu. Bez zaváhání přistoupil k našemu stolu a přitáhl si třetí židli.
„Doufám, že vám nebude vadit, když si přisednu,“ řekl anglicky.
„Vůbec ne, *monsieur,*“ ujistil ho Poirot.
Byl jsem velmi neklidný. Pravda, seděli jsme na hotelové terase, obklopení ze všech stran lidmi, ale přesto jsem nebyl spokojen, cítil jsem nebezpečí.
Mezitím Číslo čtyři naprosto přirozeně rozprávěl. Téměř se nedalo uvěřit, že to není obyčejný turista. Popisoval pěší i motoristické výlety a tvářil se jako úplný znalec oblasti.
Vyndal s kapsy dýmku a začal si ji zapalovat. Poirot vytáhl tabatěrku. Jakmile si vložil mezi rty štíhlou cigaretu, cizinec se naklonil dopředu se sirkou v prstech.
„Dovolte, abych vám připálil.“
Náhle, bez jediného varování, všechna světla zhasla. Ozval se cinkot skla. Do nosu mi stoupal nějaký zápach, dusil mě -

18. KAPITOLA

Ve Felsenlabyrinthu

Nemohl jsem být v mdlobách déle než minutu. Probral jsem se tím, že mnou postrkovali dva muži. Drželi mě za paže, čímž mě podpírali. V ústech jsem měl roubík. Kolem panovala naprostá tma, ale usoudil jsem, že nejsme venku, nýbrž že procházíme hotelem. Všude kolem jsem slyšel výkřiky hostů, kteří se ve všech známých jazycích dotazovali, co se stalo s osvětlením. Moji únosci mě vlekli po jakýchsi schodech dolů. Prošli jsme chodbou v podzemí, potom nějakými dveřmi a nakonec proskleným zadním východem na čerstvý vzduch. V příští vteřině nás skryly borovice.
Zahlédl jsem další postavu ve stejně vážné situaci a pochopil jsem, že i Poirot se stal obětí tohoto směšného *coup*.
Číslo čtyři dosáhl naprostou drzostí svého. Domníval jsem se, že použil okamžitě působícího anestetika, snad etylchloridu. Přímo pod nosem nám rozbil malou baňku. Potom nám jeho pochopové, což byli asi hosté sedící u vedlejšího stolu, ve zmatku vyvolaném nastalou tmou nasadili roubíky a odtáhli nás rychle ven přes hotel, aby zmařili pronásledování.
Nemůžu popsat následující hodinu. Hnali nás neustále lesem do kopce, div jsme si nezlámali vaz. Nakonec jsme dorazili na volné prostranství na hornatém svahu. Přímo před sebou jsem spatřil neobyčejný shluk skal a balvanů fantastických tvarů.
To musí být ten Felsenlabyrinth, o němž mluvil Harvey, napadlo mě. Proplétali jsme se skalnatou změtí dovnitř a zase ven. Místo působilo jako bludiště stvořené nějakým ďábelským géniem.
Náhle jsme zastavili. V cestě nám stál obrovitý balvan. Jeden z mužů poodstoupil a jako by něco zmáčkl. Vtom se bez sebemenšího hluku celá obrovská masa otočila a odhalila začátek malého tunelu, vedoucího do úbočí skály.
Právě tam jsme zamířili. Úzký průchod se po chvilce rozšířil a zanedlouho jsme vešli do rozlehlé skalnaté prostory, ozářené elektrickým světlem. Tady nám vyndali roubíky. Na pokyn Čísla čtyři, který stál proti nám s posměšně vítězným výrazem ve tváři, nás prohledali a vzali nám z kapes každou drobnost včetně Poirotovy automatické pistole.
S bodavou bolestí jsem sledoval, jak ji pohodili na stůl. Prohráli jsme, byli jsme v menšině a beznadějně poraženi. Nastal konec.
„Vítejte v hlavním stanu Velké čtyřky, *monsieur* Poirote," vysmíval se Číslo čtyři. „Je mi neočekávaným potěšením zase se s vámi setkat. Ale stálo za to vracet se jen kvůli tomuhle z hrobu?"
Poirot neodpověděl. Neodvážil jsem se na něj ani podívat.
„Pojďme tudy," pokračoval Číslo čtyři. „Váš příchod mé kolegy asi trochu překvapí."
Ukázal na úzké dveře. Vešli jsme do další místnosti. Na jejím konci stál stůl se čtyřmi židlemi. Ta v čele byla prázdná, ale byl přes ni přehozen mandarínský plášť. Na druhé seděl pan Abe Ryland a kouřil doutník. Ve třetí se pohodlně opírala a planoucíma očima ve tváři jeptišky nás pozorovala *madame* Olivierová. Číslo čtyři zamířil k poslednímu místu.
Ocitli jsme se před Velkou čtyřkou.
Nikdy jsem tak silně nepociťoval samotnou existenci a přítomnost Li Čang Jena, jako nyní před jeho prázdnou židlí. Daleko v Číně, a přece ovládal a řídil tuto zhoubnou organizaci.
Když nás *madame* Olivierová uviděla, slabě vykřikla. Ryland se víc ovládal, takže si jen posunul doutník a zvedl rozcuchané obočí.
„*Monsieur* Hercule Poirot," řekl Američan pomalu. „To je příjemné překvapení. Všechny jste nás přelstil. Mysleli jsme, že jste řádně pohřben. Nevadí, teď už hra skončila."

V hlase jako by mu zvonila ocel. *Madame* Olivierová mlčela, ale oči jí plály. Nelíbilo se mi, jak se pomalu usmála.
„*Madame et messieurs*, přeji vám dobrý večer," pozdravil rozvážně Poirot.
Cosi neočekávaného, něco v jeho hlase, na co jsem nebyl připravený, mě přinutilo podívat se na něj. Působil docela klidně. A přece jako by se celý jeho zjev nějak proměnil.
Za námi se odsunul závěs a vešla hraběnka Věra Rossakoffová.
„Ach!" ozval se Číslo čtyři. „Naše cenná a důvěryhodná pobočnice. Má drahá, je tady jeden váš starý přítel."
Hraběnka se prudce otočila, jako vždy plná energie.
„Bože na nebesích!" vykřikla. „To je ten mužíček! Ach! Ale má devět životů jako kočka! Ach, mužíčku, mužíčku! Proč jste se do toho míchal?"
„*Madame,*" začal Poirot s úklonou. „Já jsem, stejně jako veliký Napoleon, silnější a vítězím."
Všiml jsem si během jeho odpovědi záblesku podezření v jejích očích a v témže momentě jsem pochopil pravdu, kterou jsem už podvědomě cítil.
Ten člověk vedle mě není Hercule Poirot.
Byl mu velmi podobný, neobyčejně podobný. Stejná vejčitá hlava, stejně toporná a lehce obtloustlá postava.
Ovšem hlas zněl jinak a oči neměl zelené, nýbrž tmavé a knír jistě — ten pověstný knír -?
Z myšlenek mě vytrhl hraběnčin hlas. Přistoupila blíž a vzrušeně zvolala: „Byli jste podvedeni. Tenhle muž není Hercule Poirot!"
Číslo čtyři nevěřícně vykřikl, ale hraběnka se naklonila a popadla Poirota za vousy. Zůstaly jí v ruce, čímž se její slova potvrdila. Tento muž měl na horním rtu malou jizvu, která naprosto změnila jeho výraz.
„Žádný Hercule Poirot," mumlal Číslo čtyři. „Tak kdo to je?"
„Já vím," vykřikl jsem náhle a rázem jsem se odmlčel ve strachu, že jsem všechno zkazil.
Ale muž, jehož budu stále nazývat Poirot, se na mě povzbudivě obrátil: „Řekněte to, jestli chcete. Teď už na tom nezáleží. Lest se podařila."
„Tohle je Achille Poirot," představil jsem ho pomalu. „Dvojče Hercula Poirota."
„To snad není možné," prudce zvolal Ryland, jímž odhalení otřáslo.
„Herculův plán báječně vyšel," prohlásil Achille klidně.
Číslo čtyři vyskočil směrem k nám. Promluvil drsně a hrozivě.
„Vyšel, skutečně?" zasyčel. „Uvědomujete si, že za pár minut budete mrtví... úplně mrtví?"
„Ano," odpověděl Achille Poirot statečně. „To si uvědomuji. Ale vy si neuvědomujete, že člověk může být ochotný zaplatit za úspěch životem. Ve válce někteří za svoji vlast položili život. Jsem připraven obětovat se stejným způsobem za svět."
V tom okamžiku mě napadlo, že ačkoliv jsem i já svolný ke stejné oběti, někdo se o tom se mnou mohl poradit. Potom jsem si vzpomněl, jak mě Poirot nabádal, abych se držel stranou, a pocítil jsem klid.
„A jak položíte život ve prospěch světa?" zeptal se ironicky Ryland.
„Vidím, že jste nepochopil pravou podstatu Herculova plánu. Pro začátek: Vaše útočiště je už několik měsíců známé a prakticky všichni hosté, hoteloví zaměstnanci a ostatní jsou detektivové nebo příslušníci tajné služby. Kolem hory se stáhl policejní kordon. Můžete mít více než jeden východ, ale ani tak nemůžete uniknout. Operaci venku řídí Hercule osobně. Než jsem večer sešel na terasu místo bratra, natřel jsem si podrážky anýzovým olejem. Na moji stopu byli nasazeni psi. Nepochybně dorazí až k té skále ve Felsenlabyrinthu, za níž se skrývá vchod. Chápejte, že ať nám uděláte, co se vám zlíbí, smyčka kolem vás se pevně stahuje. Nemůžete uniknout."
Náhle se zasmála *madame* Olivierová.
„Mýlíte se. Máme jednu možnost, jak uniknout a zároveň zničit své protivníky — jako kdysi Samson. Co tomu říkáte, přátelé?"

Ryland zíral na Achilla Poirota.
„Doufáte, že lže?“ zeptal se chraplavě.
Belgičan pokrčil rameny.
„Za hodinu začne svítat. Potom se na vlastní oči přesvědčíte o pravdivosti mých slov. Už mě určitě vystopovali až ke vchodu ve Felsenlabyrinthu.“
Zatímco mluvil, donesl se k nám vzdálený halas. Dovnitř vběhl muž a nesouvisle něco vykřikoval. Ryland vyskočil a pospíchal z místnosti. *Madame* Olivierová zamířila na vzdálený konec pokoje a otevřela dveře, jichž jsem si předtím nevšiml. Zahlédl jsem dokonale vybavenou laboratoř, která mi připomněla podobnou v Paříži. I Číslo čtyři ve spěchu odešel. Vrátil se s Poirotovým revolverem a podal ho hraběnce.
„Nehrozí nebezpečí, že by utekli,“ podotkl ponuře. „Ale přece jen je lepší mít tohle.“
Potom zase zmizel.
Hraběnka přišla k nám a chvilku si pečlivě prohlížela mého společníka. Náhle se rozesmála.
„Jste velmi chytrý, *monsieur* Achille Poirote,“ řekla posměšně.
„*Madame,* promluvme si obchodně. Jaké štěstí, že nás nechali o samotě. Jaká je vaše cena?“
„Nechápu, Jaká cena?“
„*Madame,* můžete nám pomoci utéct. Znáte tajnou cestu z tohoto doupěte. Ptám se vás, jaká je vaše cena?“
Zase se zasmála.
„Větší, než byste mohl zaplatit, mužíčku! Ale nekoupil byste si mě ani za všechny peníze světa!“
„*Madame,* nemluvím o penězích. Jsem inteligentní muž. Nicméně pravdou zůstává, že *každý má svoji cenu.* Výměnou za život a svobodu vám nabízím, po čem vaše srdce touží.“
„Takže vy jste kouzelník!“
„Jestli chcete, můžete mi tak říkat.“
Hraběnka náhle zapomněla na výsměch. Hovořila s vášnivou hořkostí.
„Blázne! Po čem mé srdce touží! Můžete se pomstít mým nepřátelům? Můžete mi vrátit mládí, krásu a veselost? Můžete probudit mrtvého k životu?“
Achille Poirot ji velmi zvědavě pozoroval.
„*Madame,* které z těch tří? Musíte si vybrat.“
Ironicky se zasmála.
„Pošlete mi snad elixír mládí? Dobrá, udělám s vámi dohodu. Měla jsem dítě. Najděte mi je — a budete volní.“
„Souhlasím, *madame.* Tak zní dohoda. Vaše dítě vám bude vráceno. Čestné slovo — čestné slovo samotného Hercula Poirota.“
Ta zvláštní žena se opět rozesmála. Tentokrát dlouze a uvolněně.
„Obávám se, že vám drahý *monsieur* Poirot nastražil drobnou past. Je od vás velmi laskavé, když slibujete, že mé dítě najdete, ale chápejte, náhodou vím, že nemůžete mít úspěch, tudíž by to byla velmi jednostranná dohoda, viďte?“
„*Madame,* přísahám vám při všech svatých, že vám vaše dítě vrátím.“
„Už jsem se vás ptala, *monsieur* Poirote, jestli dokážete oživit mrtvé.“
„Takže to dítě je -“
„Mrtvé? Ano.“
Udělal krok k ní a vzal ji za ruku.
„*Madame,* já... já, který tady s vámi mluvím, znovu přísahám. *Přivedu vaše mrtvé dítě zpátky do života.*“
Hleděla na něj fascinovaně.
„Vy mi nevěříte. Své tvrzení vám dokáži. Přineste mi zápisník, který mi vzali.“

Vyšla z místnosti a vrátila se s notýskem. Po celou dobu svírala v druhé ruce revolver. Zdálo se mi, že má Achille Poirot velmi malou naději oklamat ji. Hraběnka Věra Rossakoffová nebyla žádný blázen.
„Otevřete ho, *madame.* Odklopte chlopeň na levé straně. Správně. Vezměte tu fotografii a podívejte se na ni.“
Kupodivu vytáhla něco, co vypadalo jako malý snímek. Jakmile se na něj podívala, vykřikla a zapotácela se, jako by chtěla upadnout. Skoro skočila na mého společníka.
„Kde? Kde? Musíte mi to říct. Kde?“
„*Madame,* nezapomeňte na naši dohodu.“
„Ano, ano, věřím vám. Rychle, než se vrátí.“
Popadla ho za ruku a táhla ho rychle, ale zároveň tiše z místnosti. Následoval jsem je. Z druhého pokoje zamířila do tunelu, jímž jsme předtím přišli, ale za chvíli se rozdělil a my jsme odbočili doprava. Opět a opět se průchod rozvětvoval, ale ona nás vedla stále dál, aniž zaváhala nebo viditelně znejistěla. Pouze neustále zrychlovala.
„Jen abychom to stihli,“ lapala po dechu. „Musíme se dostat ven dřív, než dojde k výbuchu.“
Stále jsme pokračovali v cestě. Pochopil jsem, že tunel vede pod horou a že nakonec vyjdeme na druhé stra ně a nad jiným údolím. Po obličeji mi stékaly čůrky potu, ale spěchal jsem dál.
A potom jsem v dálce zahlédl paprsek denního světla. A blíž a blíž. Spatřil jsem zelená křoviska. Rozhrnuli jsme je a protáhli se ven. Ocitli jsme se opět na čerstvém vzduchu. Slabé světlo rozbřesku barvilo všechno kolem do růžova.
Poirotův kordon existoval. Jakmile jsme se vynořili, vrhli se na nás tři muži, ale s ohromeným výkřikem nás opět pustili.
„Rychle,“ vykřikl můj společník. „Rychle... nesmíme ztrácet čas -“
Nebylo mu dopřáno dokončit větu. Země se nám pod nohama otřásla a zachvěla, ozval se příšerný hřmot a celá hora jako by se rozplynula.
Probral jsem se. Ležel jsem v cizí posteli v cizím pokoji. U okna někdo seděl. Otočil se a přistoupil ke mně. Byl to Achille Poirot — nebo, počkat, byl to — Všechny moje případné pochybnosti zaplašil důvěrně známý, ironický hlas.
„Ale ano, příteli, je to on. Bratr Achille se zase vrátil domů — do země mýtů. Celou dobu jsem to byl já. Není to jen Číslo čtyři, kdo umí zahrát roli. Belladonnu do očí, obětovat knír a udělat si skutečnou jizvu, která mi před dvěma měsíci způsobila mnoho bolesti — ale nemohl jsem pod ostřížím zrakem Čísla čtyři riskovat a jen si ji namalovat. A poslední věc: Vaše přesvědčení, že existuje taková osobnost, jako je Achille Poirot! To byla z vaší strany neocenitelná pomoc, polovina zásluh za úspěch tohoto *coup* náleží vám! Jádrem celé akce bylo přesvědčit protivníky, že celkové operaci stále velí Hercule Poirot. Jinak bylo všechno pravda: anýzový olej, kordon a tak dále.“
„Ale proč jste opravdu neposlal nějakého dvojníka?“
„A nechat vás vystavovat se nebezpečí beze mne po vašem boku. To si o mně myslíte pěkné věci! Navíc jsem celou dobu věřil, že díky hraběnce najdeme cestu ven.“
„Jak se vám, pro boha živého, podařilo přesvědčit ji? Spolkla vám dost nepřesvědčivou historku — to všechno o mrtvém dítěti.“
„Hraběnka má mnohem více důvtipu než vy, drahý Hastingsi. Nejdřív mé masce uvěřila, ale brzy ji prohlédla. Když řekla: ‚Jste velmi chytrý, *monsieur* Achille Poirote', pochopil jsem, že uhádla pravdu. Musel jsem zahrát trumfy v tom okamžiku nebo nikdy.“
„A všechny ty povídačky o probuzení mrtvých k životu?“
„Přesně — ale, pochopte, to už jsem to dítě měl.“
„*Cože?*“
„Ano, ovšem! Znáte mé heslo: Být připraven. Jakmile jsem zjistil, že se hraběnka Věra Rossakoffová zapletla s Velkou čtyřkou, zahájil jsem důkladné pátrání po její minulosti. Dozvěděl jsem se, že měla dítě, jež bylo údajně zabito, a také jsem zjistil, že ta historka

vykazuje jisté nesrovnalosti. Napadlo mne, zdali náhodou nemohlo zůstat přece jen naživu. Nakonec se mi podařilo toho chlapce vystopovat. Zaplatil jsem velkou částku, abych ho sem dostal. Ten chudáček malý následkem útrap málem zemřel. Ukryl jsem ho u laskavých lidí na bezpečném místě a vyfotografoval ho v novém prostředí. A tak, když nastal čas, měl jsem po ruce malý *coup de théatre!"*
„Poirote, vy jste báječný, naprosto báječný!"
„I mně to poskytlo potěšení. Já hraběnku obdivuji, tudíž by mi bylo líto, kdyby výbuchu neunikla."
„Trochu se bojím zeptat — co Velká čtyřka?"
„Všechna těla už byla identifikována. Číslo čtyři se dal těžko určit, protože má hlavu na několik kousků. Přál bych si — byl bych spokojenější, kdyby tomu tak nebylo. Raději bych si *byl jistý* — ale dost o tom. Podívejte se na toto."
Podal mi noviny, v nichž byla zatržena jedna zpráva.
Oznamovala smrt, sebevraždu Li Čang Jena, jenž nedávno zesnoval revoluci, která skončila katastrofálním neúspěchem.
„Můj velký protivník," poznamenal Poirot ponuře. „Naším osudem bylo, že jsme se my dva nikdy nesetkali osobně. Když se dozvěděl o zdejším neúspěchu, zvolil nejjednodušší cestu. Velký mozek, příteli, velký mozek. Ale rád bych býval viděl tvář člověka, který byl Číslem čtyři... Za předpokladu, že po tom všem — ale to si vymýšlím. Je mrtvý. Ano, *mon ami,* společně jsme se postavili Velké čtyřce a rozdrtili ji. A vy se teď vrátíte ke své půvabné manželce a já... já bych měl jít na odpočinek. Můj životní případ je u konce. Po něm se mi bude zdát každý další nudný. Ne, měl bych skončit. Třeba bych mohl pěstovat dýně! Dokonce bych se mohl oženit a usadit!"
Srdečně se tomu nápadu zasmál, přesto v tom zazněl náznak rozpaků. Doufám... malí muži vždycky obdivují velké a okázalé ženy -
„Oženit se a usadit," opakoval. „Kdo ví?"